

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6, 19080 Tallinn, tel. (0) 681 4650, faks (0) 667 8399, e-post eki@ki.ee

EESTI TOIDUKAUPADE POSITSIOON SISETURUL

**(kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal
Eesti kaupluste käibes ja sortimendis ning hinnad)**

Tallinn
Mai 2005

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: V. Vähi

tel. (0) 646 6438

e-post vilja@ki.ee

EKI Marje Josing

19080 Tallinn Rävala 6

Tel. (0) 646 6439

Faks (0) 667 8399

E-post eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
Eesti toidukaupade positsioon siseturul.....	7
Piimatooted.....	29
Lihatooted.....	51
Teraviljatooted.....	63
Joogid	77
Muud toidukaubad	91

SISSEJUHATUS

Uurimust teostatakse Põllumajandusministeeriumi tellimusel alates 1994.a. kaks korda aastas. Antud korduvuurimus annab ülevaate muutustest kümne aasta jooksul, põhjalikumalt on analüüsitud turul toimunud muutusi viimase poole aasta jooksul. Kaupade sortimendi ning kodumaiste ja importtoiduainete käibes osakaalu arvutuste aluseks on võetud vaadeldud kaubagrupi kogu kaupluses müügilolev sortiment, hinna määramisel võetakse aluseks igast kaubagrupist indikaatorkaubad, mille nimekiri on allpool avaldatud.

Töö sisaldab järgnevat informatsiooni:

1. kauplustes pakutavate kaupade *sortimendi laius* ja kodumaiste ning importkaupade osakaal kaupluste *sortimendis*
2. kodumaiste ja importkaupade *hinnatase*, kusjuures hind on määratud vaid igast kaubagrupist võimalikult analoogsete toidukaupade hinna järgi (allpool esitatud nimekiri);
3. kodumaiste ja importkaupade *osatähtsus kaupluste käibes*

Töö läbiviimiseks kasutas Eesti Konjunktuuriinstituut järgmist metoodikat:

1. Eesti 13 suuremas linnas valiti välja suurema käibega toidukauplused. Linnadeks, kus vaatlusi ja küsitlusi teostati, olid: Tallinn, Tartu, Võru, Valga, Viljandi, Pärnu, Haapsalu, Kuressaare, Rapla, Rakvere, Kohtla-Järve, Narva, Paide. Tallinnas võeti vaatluse alla 6 kauplust, teistes linnades igas 2 kauplust. Lisaks viidi vaatlused läbi ka 15-s maapiirkondade kaupluses. Seega antud uuring põhineb kokku 45 kaupluse vaatlusel.

2. Vaatlused ja küsitlused toimusid ajavahemikus

2. mai – 6. mai 2005.a.

3. Vaatluse alla võeti 27 toidukaubagruppi:

piim, juust, sulatatud juust, jogurt, või, kohupiim, jäätis, margariin, toiduõli, veiseliha, sealiha, linnuliha, lihakonservid, keeduvorstid, suitsuvorstid, suitsuliha, leib, nisujahu, küpsised, makaronitooted, õlu, viin, mahl, kaerahelbed, konservkurk, värske kurk ja värske tomat.

4. Igas kaupluses viis EKI korrespondent läbi kaupluses müügiks pakutavate kaupade sortimendi vaatluse, mille käigus registreeriti pakutavate kaubanimetuste arv, kaupade tootjamaad. Tootjamaa on määratud kindlaks pakendil oleva joonkoodi või eraldi märgitud tootjamaa järgi.

5. Igas kaupluses viidi läbi ka kaupluse spetsialistide küsitlus, kus kaupluse müüjad või juhataja andsid andmeid kodumaiste ja importkaupade osakaalu kohta müügikäibest.

6. Igas kaupluses registreeriti toidukaupade hinnad alljärgneva nomenklatuuri järgi:

1. **Piim** – 2,5% kile ja pure; 3,5% kile ja pure 1- liitrised pakid
2. **Juust** – poolkõvad Edam, Gouda, Tilsiter tüüpi juustud, mitte viilutatud väikepakendid, mitte delikatess ja hallitusjuustud
3. **Sulatatud juust** – karpidesse pakendatud määride-, võide- ja toorjuustud
4. **Jogurt** – piima ja koorejogurtid väikepakendites <0,5l
5. **Või** – kõik müügilolevad võid
6. **Kohupiim** – 250g pakid ning 400-500g torud
7. **Jäätis** – 0,8 - 1 liitrised pakendid lihtsat jäätist
8. **Margariin** – margariinid karpidesse pakendatud
9. **Toiduõli** – 1 l rapsiõlid + 1 l (sega) toiduõlid
10. **Veiseliha** – kõik v.a. sisefilee
11. **Sealiha** – kõik v.a. sisefilee
12. **Linnuliha** – ainult broileri kintsud
13. **Lihakonservid** – kõik v.a. pasteedid
14. **Keeduvorstid, viinerid** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
15. **Suitsuvorstid** – kõik täissuitsu,- poolsuitsu,- toorsuitsuvorstid v.a. viilutatud väikepakendid
16. **Suitsuliha** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
17. **Leib** – kõik
18. **Nisujahu** – kõrgema sordi nisujahu
19. **Küpsised** – kõvad ilma täidiseta ja katteta pakiküpsised (kroket)
20. **Makaronitooted** – sarvekese tüüpi makaronid
21. **Õlu** – 0,33 l ja 0,5 l plekkpurgid
22. **Viin** – 0,7 - 1 l pudelid
23. **Mahl** – 1 liitrine purepakis õunamahl
24. **Kaerahelbed** – tavalised, röstitud ja kiirkaerahelbed
25. **Konservkurk** – terved marineeritud, konserveeritud ja hapukurgid klaaspurgis
26. **Kurk** – värske kurk
27. **Tomat** – värske punane ja kollane tomat v.a. kirsstomat

Eesti toidukaupade positsioon siseturul

Käesolev uuring “**Eesti toidukaupade positsioon siseturul**” valmis ajal, mil Eesti toidukaupade turul toimub tihe võitlus suurte kaubanduskettide vahel. AS Rimi Baltic võttis üle Citymarketi 6 hüpermarketit ja tõusis sellega Eesti jaekaubandus-turu liidriks. Suurtest kaubakettidest osalesid antud uuringus 4 Rimi, 4 Selveri, 2 Maksimarketit ja 2 Konsumi ning 1 Prisma kauplus. Käesoleva aasta maikuus kauplustes läbiviidud vaatluse põhjal võib öelda, et uuringus osalenud kauplustest oli suurim EKI nimekirjas olevate toidukaupade sortiment Ülemiste Rimis, 2. kohal oli Haabersti Rimi, 3. Stockmanni toiduosakond, 4. Pärnu Rimi, 5. Rocca al Mare Prisma, 6. Tartu Rimi, 7. Tallinna Kaubamaja, 8. Kuressaare Rae kauplus, 9. Tartu Lõunakeskuse Maksimarket, 10. Pirita Selver, 11. Jõgeva Kaubahall ja 12. Narva Astri kauplus.

Poole aastaga laienes vaadeldud 27 tootegrupist 21 **kodumaise¹ toidukauba sortiment**, valik vähenes 2-s tootegrupis: linnulihal keskmiselt 1 nimetuse ja viinal 3 nimetuse võrra (tabel 1.1). Enam rikastus kodumaiste toodete valik suitsuliha-toodete (+11 nimetust), keeduvorstide ja viinerite (+10), naturaaljuustu (+6) ning suitsuvorsti (+5) osas. Suitsulihatoodete sortimendi suurenemise tingis väga õhuke-seks viilutatud ja mitmekordselt avatavates pakendites toodete müügiletulek. Viinerite sortiment muutus samuti rikkalikumaks erinevate pakendite paljususe tõttu. Naturaaljuustu valik laienes viimase poole aastaga nii kodumaiste kui import-juustude osas keskmiselt 6 nimetuse võrra kaupluse kohta.

Importtoodete sortiment kasvas 16-s tootegrupis, neist enam küpsiste (+8 nime-tust keskmiselt kaupluse kohta), sulatatud juustu (+5) ja jogurtite (+3) osas. Vara-semast enam oli müügil importtoidukaupu Prantsusmaalt (juust, sulatatud juust, linnuliha), Itaaliast (makaronid), Venemaalt (küpsised, õlu, viin) ja Ukrainast (viin,

¹ Antud uurimistöös raames käsitletakse kodumaise kaubana Eestis asuva töötaja poolt toodetud kaupa ja tehnilistel põhjustel (info puudumise tõttu kaubal) ei ole arvesse võetud kaubas sisalduva tooraine päritolumaad. Kauba päritolumaad määratlemisel kasutas EKI kas kauba pakendil olevat joonkoodi või saatelehtede põhjal müüjate poolt antud infot (pakendamata kaupade – näiteks liha puhul).

mahl). Vähenenud on möödunud aastal plahvatuslikult kasvanud Läti (kohupiim, mahl) ja Leedu (jäätis, kohupiim, või, juust) toodete osakaal sortimendis. Läti ja Leedu toodete vähenemine sortimendis oli osaliselt tingitud nende hinnatõusust, sest turule tulekul pakuti kohalikele toodetele konkurentsi eelkõige just hinnaga. Nende riikide toodetest jäävad Eesti turule püsima vaid need, mis suudavad kohalikega konkureerida ka kvaliteedi ja maitseomaduste poolest või peab nende hinnatase kohalike toodete hindadele alla jääma.

EKI nimekirjas olevates tootegruppides võis kaupluste lettidelt Eesti toodete kõrval kohata sagedamini Saksamaalt ja Soomest pärit tooteid. Importtoodete sortimendi laiuselt järgnes neile riikidele Läti, lõunanaabritest veidi vähem oli müügil toidukaupu Prantsusmaalt, Itaaliast, Poolast ja Leedust. Riikide osas esikümnesse kuulusid veel Tšehhi, Venemaa ja Holland ning üheteistkümnendana oli viimasega üsna samal tasemel ka Rootsi.

Kodumaise toidukauba osatähtsus kaupluste **rahalises käibes** suurenes 2005. aasta mais võrreldes 2004. aasta novembriga 27-st tootegrupist 12-s (naturaaljuust, sulatatud juust, jogurt, või, kohupiim, jäätis, toiduõli, lihakonservid, nisujahu, küpsised, mahl ja konservkurk), vähenes 11-s ja jäi samaks 4-s (tabel 1.5). Impordi osakaal käibes suurenes enim kurgi ja tomati puhul, mis oli tingitud nende kaubagruppide sesoonsusest. Kui kurgid ja tomatid välja jätta, siis enamike teiste kaupade osas muutusid kodumaiste ja importtoidukaupade kaupluste käibes osakaalud viimase 6 kuuga väga vähe. Märkimisväärne oli see vaid nisujahu, jäätise, konservkurgi, naturaaljuustu ja küpsiste osas, kusjuures kõigi nende puhul kodumaiste toodete osakaal käibes suurenes.

Viimase kuue kuuga tõusid **hinnad** Eesti kauplustes 19-s ja langesid 6-s kodumaise toidukauba tootegrupis, importkaupadest tõusid hinnad 13-s ja langesid 8-s tootegrupis. Kodumaistest toodetest kallines enim veiseliha (+9,9%) ja importtoodetest või (+102%). Hind mängib olulist rolli käibe kasvu kallutamisel kodumaise või impordi kasuks. Leedu piimatoodete kallinemine 10%-12% ulatuses viimasel poolel aastal vähendas impordi osakaalu nende tootegruppide käibes. Hinnatõusu tõttu on mitmete Leedu toidukaupade konkurentsivõimelisus Eesti turul sel aastal mõnevõrra väiksem kui eelmisel aastal. Üheks erandiks on aga Leedu linnuliha. Tallinnas suurenes importlinnuliha osakaal kaupluste käibes poole aasta-

ga 11%-lt 21%-ni, sest Rannamõisa kaubamärgi all müüdav Leedu linnuliha oli kohalikust AS Talleggi kanalihast odavam. Paljud tarbijad ei pruugi teadagi, et eestipärase Rannamõisa kaubamärgiga tooted pärinevad Leedust.

Kodumaiste toodete odavnemise tõttu suurenes ka Eesti mahlade, jahu ja toiduõli osakaal kaupluste käibes.

2005. aasta alguses EKI poolt läbiviidud tarbijaküsitlus² näitas, et kodumaise toidukauba eelistajate osakaal langes aastaga 87%-lt 77%-ni. Selle põhjuseks oli kindlasti ka mitmete uute importtoiduainete turuletulek eelmisel aastal ja nende laialdasem müük suurtes toidukauplustes. 2005. aasta esimeses pooles põhilistes tootegruppides importtoodete turuosa ei suurenenud, mistõttu võib eeldada, et kodumaiste toidukaupade eelistajate arv sel aastal nii märgatavalt, kui möödunud aastal, ei vähene.

Oma turuosa hoidmiseks tuleb Eesti tootjatel varasemast veelgi tõsisemalt jälgida konkureerivate toodete turuletulekut ning kindlustada oma toodete kõrge kvaliteet ning konkurentsivõimeline hind.

² Uurimistöõ “Elanike toitumisharjumused ja toidukaupade ostueelistused sõltuvalt kaupade päritolust”. Eesti Konjunktuuriinstituut. Tallinn 2004.

Toidukaupade sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Piimatooted s.h.																				
piim	1.3	6.0	5.9	7.0	7.4	7.5	7.4	8.7	8.5	8.9	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	4.3	7.1	10.9	12.7	13.9	16.5	23.4	30.8	30.9	36.5	0.8	5.5	11.4	12.2	12.3	10.8	19.1	19.7	27.1	33.5
sulatatud juust	1.5	4.0	5.7	8.6	8.7	8.8	9.2	10.6	11.4	12.5	7.1	15.6	16.6	14.2	18.7	24.0	21.4	23.1	23.1	28.7
jogurt	2.5	20.0	26.0	34.1	44.6	41.9	51.4	64.1	64.3	65.1	10.0	19.6	20.9	19.3	17.0	18.5	15.2	13.4	13.3	16.2
või	1.2	1.1	1.4	1.4	1.4	1.4	2.1	2.5	2.5	3.4	--	0.5	0.3	0.1	0.2	0.3	--	0.2	0.4	0.4
kohupiim	2.6	9.5	14.5	19.5	23.8	20.3	31.2	34.2	36.6	40.7	0.2	1.0	3.0	2.5	2.0	3.6	4.1	3.1	4.0	3.4
jäätis	3.0	25.5	38.2	47.2	54.9	61.4	65.5	75.2	81.1	82.2	15.8	24.3	19.8	14.0	12.7	14.5	12.4	15.4	21.5	21.3
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	0.3	1.4	1.4	1.7	3.1	2.9	3.8	4.7	4.4	4.4	9.9	10.9	15.3	13.0	13.7	14.8	15.5	16.2	16.2	17.1
toiduõli	0.2	-	-	1.4	2.4	2.4	2.6	3.2	2.8	3.1	5.7	8.2	10.8	8.3	11.2	9.1	12.4	15.8	17.1	17.3
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	0.9	1.8	2.3	2.5	2.1	1.4	1.8	2.1	2.0	2.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	1.1	3.6	5.6	5.8	6.1	5.1	6.3	7.5	7.1	7.4	-	0.1	0.4	0.5	0.2	0.2	0.2	-	-	-
linnuliha	2.0	3.2	3.8	4.7	5.3	6.4	6.8	8.0	8.2	7.1	0.7	1.9	2.2	2.4	2.7	2.2	2.2	2.2	1.7	2.7
lihakonservid	5.7	9.1	10.2	8.5	8.7	7.8	8.3	8.9	8.5	9.0	2.3	1.6	1.9	2.4	4.0	2.7	2.6	3.0	3.4	3.9

Tabel 1.1 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
keeduvorst. viinerid	8.3	17.4	24.0	28.6	32.0	33.7	41.7	48.2	47.7	57.3	0.4	0.3	0.8	0.6	0.6	0.1	0.2	0.2	0.1	0.2
suitsuvorst	3.9	13.8	17.2	19.6	21.4	24.0	31.6	37.3	37.3	42.4	1.0	1.5	1.8	1.0	0.9	0.2	0.4	1.1	2.5	2.2
suitsuliha	3.5	14.2	17.9	20.6	23.7	24.8	29.0	36.5	37.2	48.8	0.4	0.3	1.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.5	0.8	1.3
Leib	4.9	14.5	18.5	23.9	28.0	30.8	31.4	35.0	36.3	40.5	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisujahu k/s	1.2	3.3	3.0	4.4	4.2	4.1	4.5	5.1	5.0	5.1	0.3	2.4	3.4	2.7	3.0	2.8	1.7	1.0	1.0	1.1
Küpsised	6.5	8.9	11.3	15.7	18.6	18.4	16.7	22.3	21.4	25.0	18.4	45.2	52.0	52.2	53.0	56.2	54.7	60.8	55.2	62.9
Makaronid	3.1	0.3	-	-	0.3	2.3	3.9	4.2	3.5	3.6	11.4	26.4	34.2	33.0	39.3	34.3	32.6	38.3	35.6	37.7
Õlu	7.3	16.7	19.2	22.4	24.7	28.6	26.5	35.6	35.6	35.9	3.3	8.2	12.6	9.4	10.4	11.0	13.7	18.2	23.8	25.7
Viin	9.0	32.1	38.6	40.5	49.2	43.8	42.0	43.2	42.9	39.8	4.6	9.1	11.8	11.4	12.4	12.9	11.6	14.1	16.6	17.5
Mahl	3.4	11.1	10.6	12.2	16.0	13.8	16.7	14.6	13.8	14.7	14.2	26.6	33.1	32.8	39.7	23.6	22.1	22.9	27.8	30.2
Kaerahelbed						2.9	3.4	3.3	3.5	3.8						1.2	1.1	1.0	1.0	1.0
Konservkurk						6.2	7.7	7.8	7.6	7.5						5.3	5.3	6.2	6.0	5.9
Kurk						0.8	0.7	1.0	1.0	0.9						0.5	0.6	0.5	0.1	0.6
Tomat						-	-	-	0.3	-						1.3	1.6	1.6	1.7	1.9

Toidukaupade sortimendi laius 2005. a mais
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	8.9	-	13.7	-	10.2	-	4.0	-
naturaaljuust	36.5	33.5	83.5	156.8	37.7	17.6	10.7	3.5
sulatatud juust	12.5	28.7	20.0	69.7	13.3	29.2	6.9	7.3
jogurt	65.1	16.2	108.0	46.7	71.3	14.3	31.2	4.8
või	3.4	0.4	6.5	2.2	3.5	0.1	1.7	-
kohupiim	40.7	3.4	68.7	11.0	44.0	2.5	20.1	1.5
jäätis	82.2	21.3	131.7	41.3	88.3	21.3	45.3	11.3
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	4.4	17.1	5.8	21.2	5.0	18.9	2.5	11.6
toiduõli	3.1	17.3	4.7	47.0	3.3	16.4	2.0	4.3
Lihatooted								
veiseliha	2.2	-	8.3	-	1.6	-	0.3	-
sealiha	7.4	-	15.3	-	8.3	-	1.7	-
linnuliha	7.1	2.7	23.5	6.3	5.9	1.9	1.3	2.3
lihakonservid	9.0	3.9	9.0	4.2	10.8	4.4	5.5	2.8
keeduvorst. viinerid	57.3	0.2	95.2	0.8	62.6	0.2	27.8	-
suitsuvorst	42.4	2.2	91.5	14.8	41.8	0.2	18.9	-
suitsuliha	48.8	1.3	133.8	9.0	45.5	-	13.0	-
Leib	40.5	-	69.3	-	43.3	-	20.3	-
Nisujahu	5.1	1.1	5.5	1.3	5.8	1.3	3.6	0.7
Küpsised	25.0	62.9	58.0	93.0	23.2	68.9	12.0	35.9
Makaronid	3.6	37.7	1.5	61.8	4.6	41.5	2.8	17.9
Õlu	35.9	25.7	42.8	81.8	38.7	22.8	26.9	3.4
Viin	39.8	17.5	50.3	45.7	42.1	18.0	29.8	2.7
Mahl	14.7	30.2	19.2	48.0	16.6	33.3	8.6	15.1
Kaerahelbed	3.8	1.0	4.8	2.2	4.1	0.9	2.7	0.7
Konservkurk	7.5	5.9	15.0	9.7	8.0	6.3	2.7	3.3
Kurk	0.9	0.6	1.0	1.2	0.9	0.5	0.7	0.3
Tomat	-	1.9	-	5.2	-	1.5	-	1.1

**Kodumaiste ja importkaupade suhe
kaupluses pakutavas toidukaupade sortimendis (%)**

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Piimatooted s.h.																				
piim	92.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	7.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	84.3	56.3	48.9	51.0	53.1	60.4	55.1	61.0	53.3	52.2	15.7	43.7	51.1	49.0	46.9	39.6	44.9	39.0	46.7	47.8
sulatatud juust	17.4	20.4	25.6	37.7	31.8	26.8	30.0	31.4	32.9	30.2	82.6	79.6	74.4	62.3	68.2	73.2	70.0	68.6	67.1	69.8
jogurt	20.0	50.5	55.4	63.9	72.4	69.4	77.2	82.7	82.9	80.1	80.0	49.5	44.6	36.1	27.6	30.6	22.8	17.3	17.1	19.9
või	100.0	68.8	82.4	93.3	87.5	83.6	100.0	94.1	85.4	90.4	-	31.2	17.6	6.7	12.5	16.4	-	5.9	14.6	9.6
kohupiim	92.9	90.5	82.9	88.6	92.2	85.0	88.4	91.7	90.2	92.3	7.1	9.5	17.1	11.4	7.8	15.0	11.6	8.3	9.8	7.7
jäätis	16.0	51.2	65.9	77.1	81.2	80.9	84.1	83.0	79.1	79.4	84.0	48.8	34.1	22.9	18.8	19.1	15.9	17.0	20.9	20.6
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	2.9	11.4	8.4	11.6	18.5	16.2	19.9	22.4	21.4	20.4	97.1	88.6	91.6	88.4	81.5	83.8	80.1	77.6	78.6	79.6
toiduõli	3.4	-	-	-	17.6	20.7	17.2	16.9	13.9	15.4	96.6	100.0	100.0	85.6	82.4	79.3	82.8	83.1	86.1	84.6
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	97.3	93.3	92.1	96.8	95.7	97.6	99.4	100.0	100.0	-	2.7	6.7	7.9	3.2	4.3	2.4	0.6	-	-
linnuliha	74.1	62.7	63.3	66.2	66.3	74.7	75.4	78.5	83.2	72.7	25.9	37.3	36.7	33.8	24.8	25.3	24.6	21.5	16.8	27.3
lihakonservid	71.3	85.0	84.3	78.0	68.5	74.1	76.5	75.0	71.6	69.9	28.7	15.0	15.7	22.0	31.5	25.9	23.5	25.0	28.4	30.1

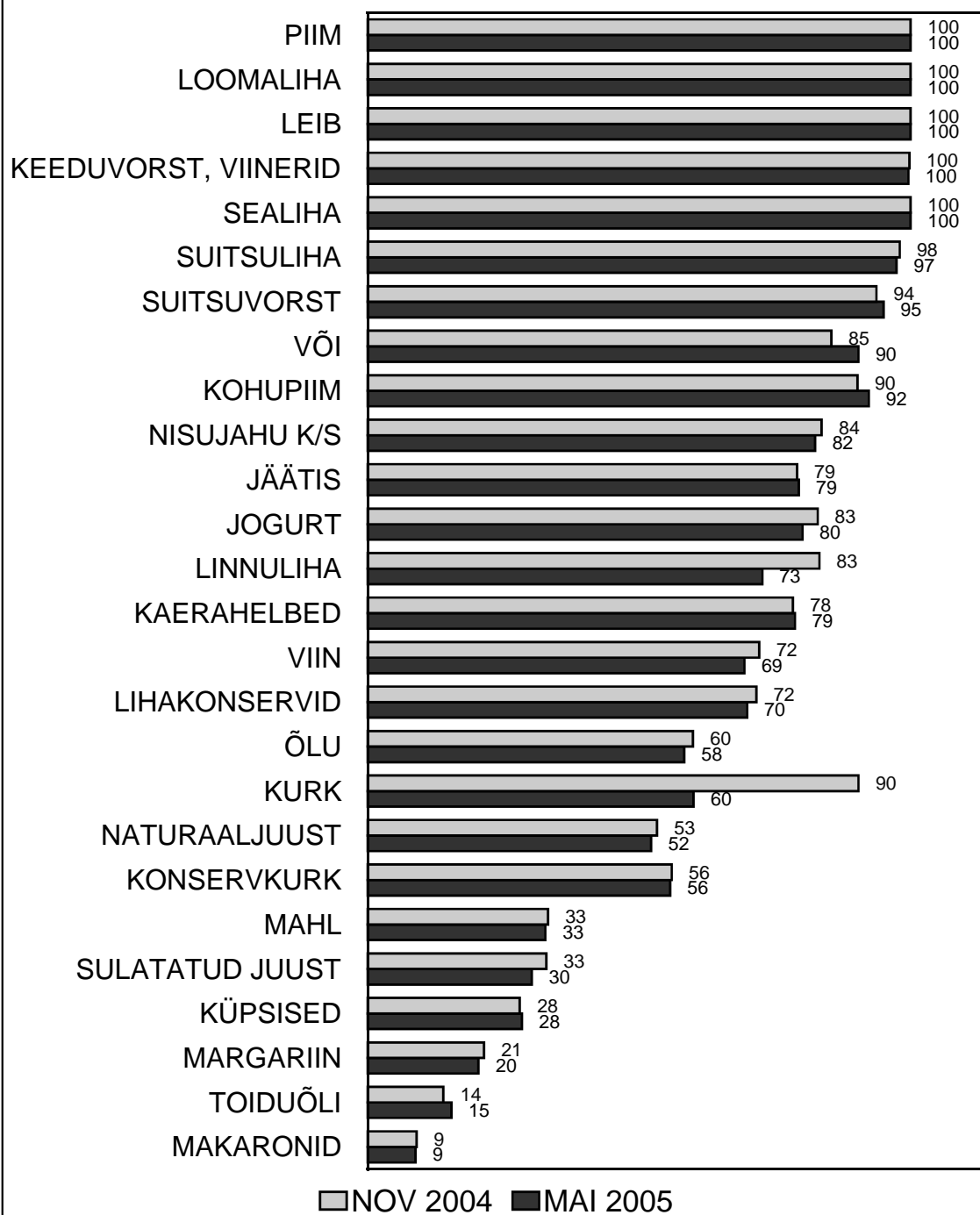
Tabel 1.3 järg

Toidukaup	Eesti kaup									Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
keeduvorst. viinerid	95.4	98.3	96.8	97.9	98.2	99.8	99.6	99.6	99.8	99.6	4.6	1.7	3.2	2.1	1.8	0.2	0.4	0.4	0.2	0.4
suitsuvorst	79.6	90.2	90.5	95.1	96.0	99.1	98.9	97.2	93.7	95.0	20.4	9.8	9.5	4.9	4.0	0.9	1.1	2.8	6.3	5.0
suitsuliha	89.7	97.9	94.7	99.0	99.6	99.6	99.3	98.6	98.0	97.4	10.3	2.1	5.3	1.0	0.4	0.4	0.7	1.4	2.0	2.6
Leib	98.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	2.0	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-
Nisujahu k/s	80.0	57.9	46.9	62.0	58.3	59.3	72.8	84.3	83.6	82.4	20.0	42.1	53.1	38.0	41.7	40.7	27.2	15.7	16.4	17.6
Küpsised	26.1	16.5	17.9	23.1	26.0	24.6	23.4	26.8	28.0	28.4	73.9	83.5	82.1	76.9	74.0	75.4	76.6	73.2	72.0	71.6
Makaronid	21.4	1.1	-	-	0.8	6.2	10.6	9.8	9.0	8.8	78.6	98.9	100.0	100.0	99.2	93.8	89.4	90.2	91.0	91.2
Õlu	68.9	67.1	60.4	70.4	70.4	72.2	65.9	66.2	59.9	58.3	31.1	32.9	39.6	29.6	29.6	27.8	34.1	33.8	40.1	41.7
Viin	66.2	77.9	76.6	78.0	79.9	77.2	78.4	75.4	72.1	69.4	33.8	22.1	23.4	22.0	20.1	22.8	21.6	24.6	27.9	30.6
Mahl	19.3	29.4	24.3	27.1	28.7	36.8	43.1	38.9	33.2	32.7	80.7	70.6	75.7	72.9	71.3	63.2	56.9	61.1	66.8	67.3
Kaerahelbed						71.7	75.6	77.6	78.3	78.7						28.3	24.4	22.4	21.7	21.3
Konservkurk						54.1	59.3	55.5	56.0	55.7						45.9	40.7	44.5	44.0	44.3
Kurk						62.5	53.4	65.2	90.4	60.0						37.5	46.6	34.8	9.6	40.0
Tomat						-	-	-	13.5	-						100.0	100.0	100.0	86.5	100.0

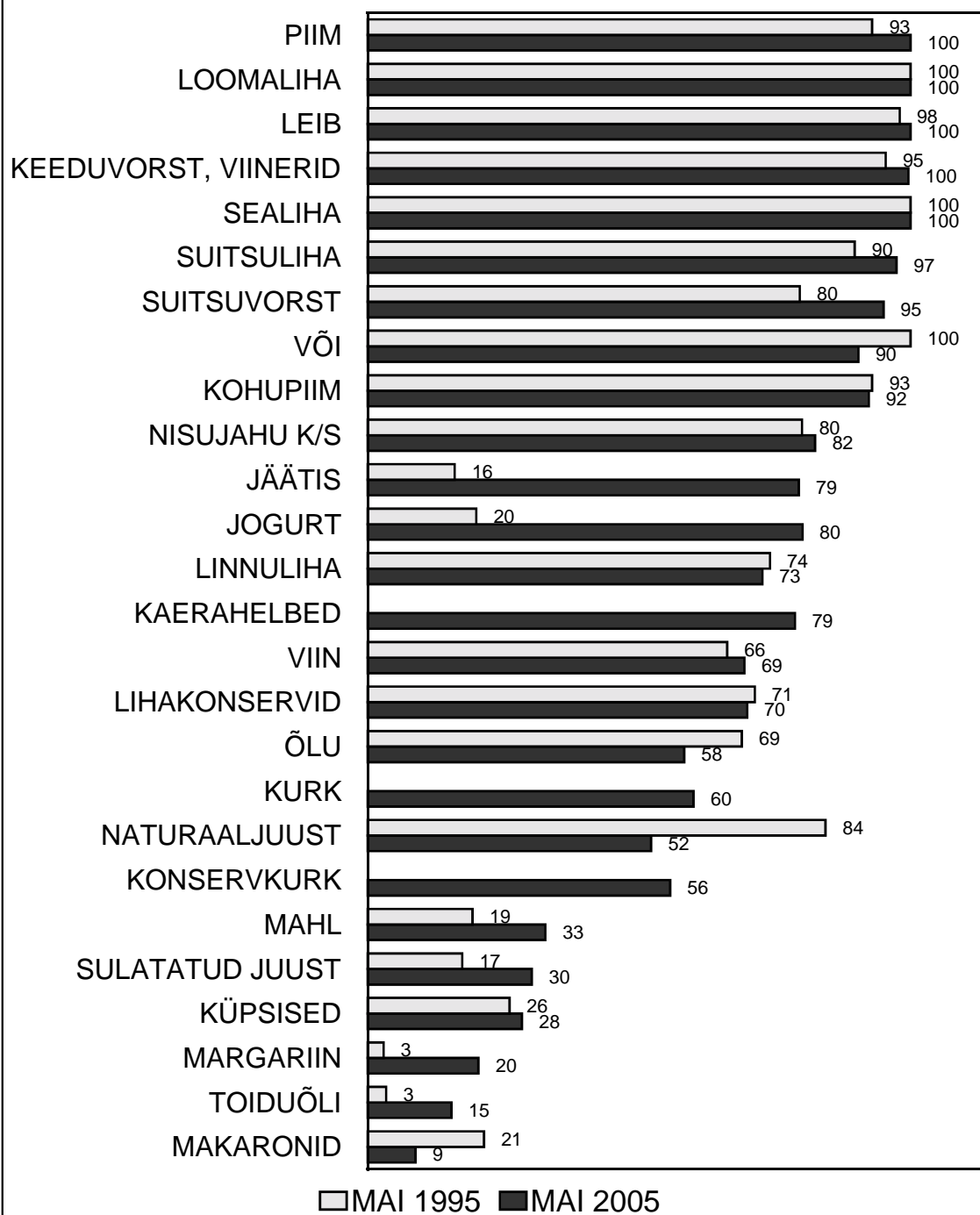
**Kodumaiste ja importkaupade suhe kaupluses
pakutavas toidukaupade sortimendis 2005. a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	52.2	47.8	34.7	65.3	68.1	31.9	75.3	24.7
sulatatud juust	30.2	69.8	22.3	77.7	31.3	68.7	48.8	51.2
jogurt	80.1	19.9	69.8	30.2	83.3	16.7	86.8	13.2
või	90.4	9.6	75.0	25.0	97.6	2.4	100.0	0.0
kohupiim	92.3	7.7	86.2	13.8	94.7	5.3	93.1	6.9
jäätis	79.4	20.6	76.1	23.9	80.6	19.4	80.1	19.9
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	20.4	79.6	21.6	78.4	20.8	79.2	17.8	82.2
toiduõli	15.4	84.6	9.0	91.0	16.9	83.1	32.0	68.0
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	72.7	27.3	78.8	21.2	75.4	24.6	36.4	63.6
lihakonservid	69.9	30.1	68.4	31.6	71.0	29.0	66.7	33.3
keeduvorst. viinerid	99.6	0.4	99.1	0.9	99.7	0.3	100.0	-
suitsuvorst	95.0	5.0	86.1	13.9	99.5	0.5	100.0	-
suitsuliha	97.4	2.6	93.7	6.3	100.0	-	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	82.4	17.6	80.5	19.5	82.2	17.8	84.3	15.7
Küpsised	28.4	71.6	38.4	61.6	25.2	74.8	25.0	75.0
Makaronid	8.8	91.2	2.4	97.6	9.9	90.1	13.3	86.7
Õlu	58.3	41.7	34.4	65.6	62.9	37.1	88.7	11.3
Viin	69.4	30.6	52.4	47.6	70.1	29.9	91.8	8.2
Mahl	32.7	67.3	28.5	71.5	33.2	66.8	36.3	63.7
Kaerahelbed	78.7	21.3	69.0	31.0	81.7	18.3	80.0	20.0
Konservkurk	55.7	44.3	60.8	39.2	55.7	44.3	45.1	54.9
Kurk	60.0	40.0	46.2	53.8	62.9	37.1	66.7	33.3
Tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

Kodumaise kauba osatähtsus sortimendis (%)

Kodumaise kauba osatähtsus sortimendis (%)

Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Piimatooted s.h.																				
piim	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	96.8	94.2	91.0	94.9	96.1	89.5	88.6	88.1	79.0	81.6	3.2	5.8	9.0	5.1	3.9	10.5	11.4	11.9	21.0	18.4
sulatatud juust	76.4	55.6	47.9	58.7	60.5	52.4	57.3	52.9	52.8	53.1	23.6	44.4	52.1	41.3	39.5	47.6	42.7	47.1	47.2	46.9
jogurt	39.8	64.7	72.2	79.9	86.3	85.1	85.6	92.3	92.2	92.6	60.2	35.3	27.8	20.1	13.7	14.9	14.4	7.7	7.8	7.4
või	100.0	98.8	97.2	99.9	99.7	99.7	99.5	99.0	97.9	99.5	-	1.2	2.8	0.1	0.3	0.3	0.5	1.0	2.1	0.5
kohupiim	96.0	99.1	95.9	98.5	98.5	97.2	97.6	98.7	97.5	97.7	4.0	0.9	4.1	1.5	1.5	2.8	2.4	1.3	2.5	2.3
jäätis	49.4	65.1	73.9	85.5	87.4	82.1	85.5	89.0	85.4	89.2	50.6	34.9	26.1	14.5	12.6	17.9	14.5	11.0	14.6	10.8
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	5.2	9.0	4.8	11.4	18.7	8.6	17.3	15.5	14.4	12.8	94.8	91.0	95.2	88.6	81.3	91.4	82.8	84.5	85.6	87.2
toiduõli	6.0	-	-	21.0	35.3	34.8	28.5	31.3	30.5	31.2	94.0	100.0	100.0	79.0	64.7	65.2	71.5	68.7	69.5	68.8
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	100.0	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	2.3	--	--	--	--	-	-	-	-
sealiha	100.0	97.3	81.6	85.5	90.3	89.5	95.3	97.5	98.0	100.0	-	2.7	18.4	14.5	9.7	10.5	4.7	2.5	2.0	-
linnuliha	69.2	34.5	44.0	35.9	43.1	48.9	45.0	60.8	60.6	60.0	30.8	65.5	56.0	64.1	56.9	51.1	55.0	39.2	39.4	40.0
lihakonservid	85.7	89.4	93.4	86.5	79.3	81.3	85.5	87.1	81.8	82.1	14.3	10.6	6.6	13.5	20.7	18.7	14.5	12.9	18.2	17.9

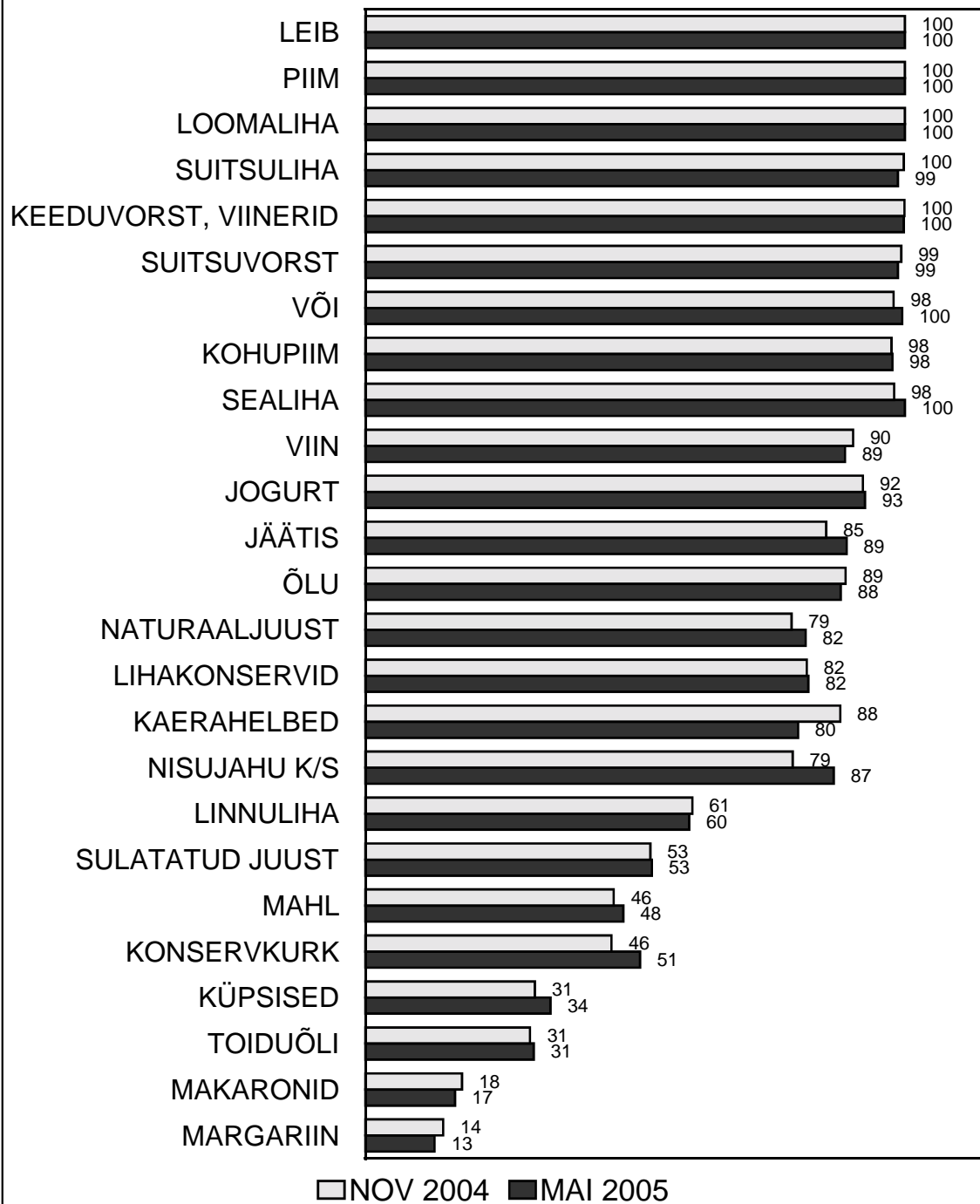
Tabel 1.5 järg

Toidukaup	Eesti kaup									Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
keeduvorst. viinerid	98.1	99.0	98.3	98.6	99.5	99.4	99.3	99.7	99.9	99.8	1.9	1.0	1.7	1.4	0.5	0.6	0.7	0.3	0.1	0.2
suitsuvorst	96.6	98.6	98.0	98.8	98.8	99.0	99.5	99.3	99.3	98.7	3.4	1.4	2.0	1.2	1.2	1.0	0.5	0.7	0.7	1.3
suitsuliha	98.7	99.9	98.3	98.3	99.8	99.9	99.6	99.7	99.8	99.5	1.3	0.1	1.7	1.7	0.2	0.1	0.4	0.3	0.2	0.5
Leib	99.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	–	–	–	–	0.1	–	–	–	–
Nisujahu k/s	98.2	73.2	62.3	68.4	66.2	56.1	72.8	85.2	79.2	86.8	1.8	26.8	37.7	31.6	33.8	43.9	27.2	14.8	20.8	13.2
Küpsised	40.2	30.1	35.5	37.7	44.8	32.0	29.8	32.6	31.4	34.3	59.2	69.9	64.5	62.3	55.2	68.0	70.2	67.4	68.6	65.7
Makaronid	32.7	6.6	–	–	–	14.9	19.0	22.9	17.9	16.5	67.3	93.4	100.0	100.0	95.0	85.1	81.0	77.1	82.1	83.5
Õlu	91.7	87.3	89.1	92.6	92.8	92.8	91.9	88.3	89.0	88.1	8.3	12.7	10.9	7.4	7.2	7.2	8.1	11.7	11.0	11.9
Viin	93.0	90.7	91.7	92.2	91.3	90.6	91.6	92.7	90.4	88.9	7.0	9.3	8.3	7.8	8.7	9.4	8.4	7.3	9.6	11.1
Mahl	42.2	41.4	39.0	41.0	36.9	43.2	50.3	48.8	46.0	47.8	57.8	58.6	61.0	59.0	63.1	56.8	49.7	51.2	54.0	52.2
Kaerahelbed						73.8	82.0	86.4	88.0	80.2						26.3	18.0	13.6	12.0	19.8
Konservkurk						45.2	51.9	47.3	45.6	50.9						54.8	48.1	52.7	54.4	49.1
Kurk						70.0	37.9	86.5	82.0	68.6						30.0	62.1	13.5	18.0	31.4
Tomat						–	–	1.5	20.4	3.9						100.0	100.0	98.5	79.6	96.1

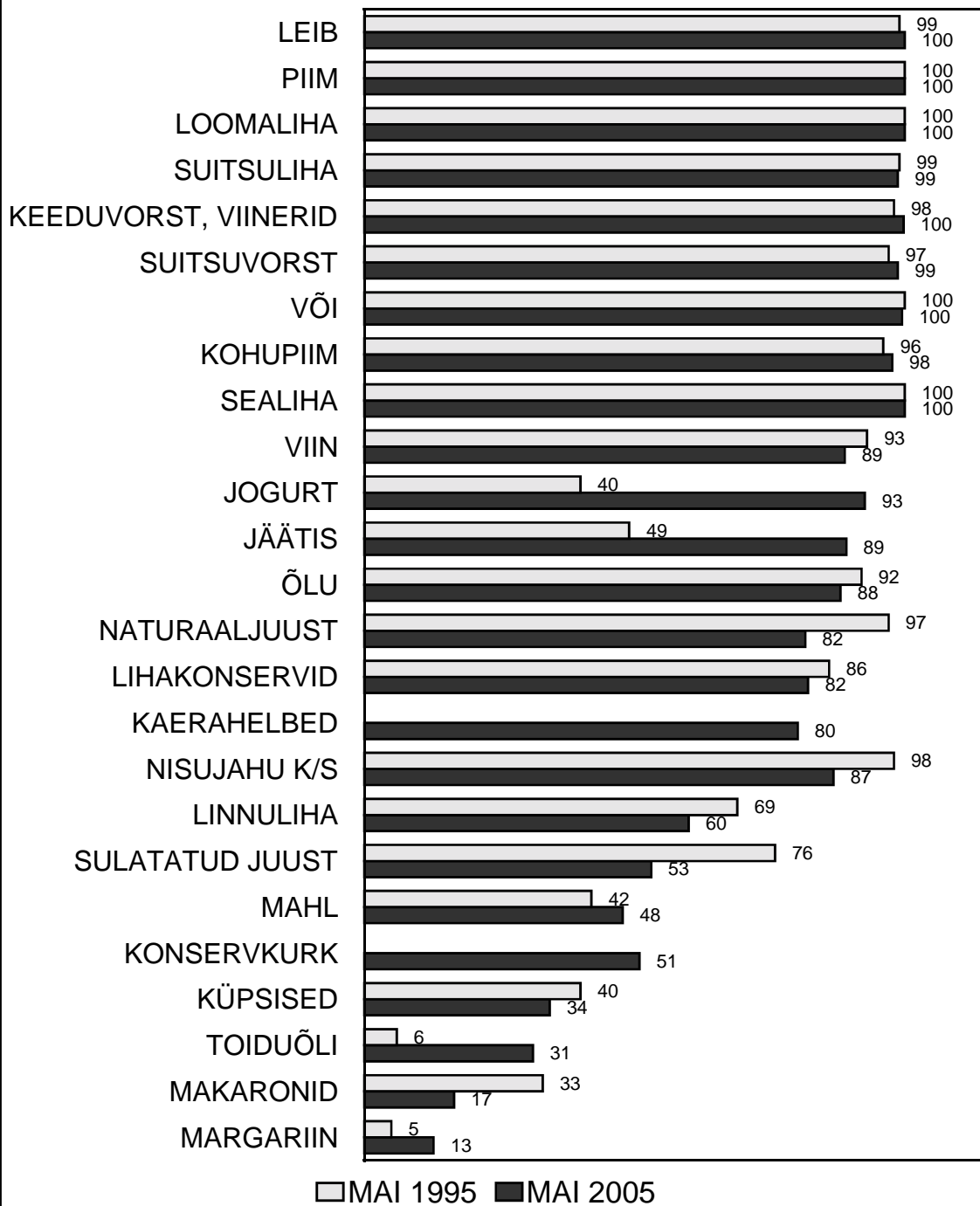
Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	81.6	18.4	66.2	33.8	83.3	16.7	86.1	13.9
sulatatud juust	53.1	46.9	47.8	52.2	53.0	47.0	55.9	44.1
jogurt	92.6	7.4	86.3	13.7	93.4	6.6	94.2	5.8
või	99.5	0.5	98.8	1.2	99.4	0.6	100.0	-
kohupiim	97.7	2.3	88.2	11.8	99.1	0.9	99.5	0.5
jäätis	89.2	10.8	89.2	10.8	88.8	11.2	90.2	9.8
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	12.8	87.2	10.2	89.8	12.3	87.8	15.2	84.8
toiduõli	31.2	68.8	25.2	74.8	26.8	73.2	42.9	57.1
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	60.0	40.0	79.2	20.8	68.9	31.1	32.7	67.3
lihakonservid	82.1	17.9	60.0	40.0	85.5	14.5	86.4	13.7
keeduvorst. viinerid	99.8	0.2	98.5	1.5	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	98.7	1.3	92.8	7.2	99.5	0.5	100.0	-
suitsuliha	99.5	0.5	96.8	3.2	99.9	0.1	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	86.8	13.2	78.8	21.2	87.7	12.3	88.9	11.1
Küpsised	34.3	65.7	45.3	54.7	31.8	68.2	33.5	66.5
Makaronid	16.5	83.5	9.0	91.0	18.5	81.5	16.4	83.6
Õlu	88.1	11.9	70.0	30.0	89.7	10.3	93.9	6.1
Viin	88.9	11.1	66.7	33.3	90.6	9.4	96.7	3.3
Mahl	47.8	52.2	51.3	48.7	45.6	54.4	50.5	49.5
Kaerahelbed	80.2	19.8	39.7	60.3	85.9	14.1	89.2	10.8
Konservkurk	50.9	49.1	54.3	45.7	51.7	48.3	47.7	52.3
Kurk	68.6	31.4	59.0	41.0	70.6	29.4	69.6	30.4
Tomat	3.9	96.1	-	100.0	5.5	94.5	2.5	97.5

Kodumaise kauba osatähtsus käibes (%)

Kodumaise kauba osatähtsus käibes (%)

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

Toidukaup	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
Piimatooted s.h.										
piim (kr/l)	7.13	6.39	7.43	7.51	7.82	–	–	–	–	–
naturaaljuust	77.85	75.58	76.85	79.41	84.04	122.84	107.64	99.08	117.40	116.07
sulatatud juust	78.01	74.83	73.02	74.27	75.95	108.84	108.71	106.60	101.59	103.19
jogurt	27.75	27.03	27.85	28.13	28.44	33.84	34.25	32.66	33.73	33.96
või	44.60	43.68	53.23	59.60	63.91	59.91	42.70	71.55	77.03	155.57
kohupiim	34.58	34.84	35.63	37.61	37.59	–	–	–	–	–
jäätis (kr/l)	29.89	28.47	26.89	27.60	27.78	28.34	27.71	25.99	27.16	25.63
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.										
margariin	43.63	43.21	44.17	48.05	48.21	27.02	27.17	26.39	27.01	26.56
toiduõli (kr/l)	16.66	16.79	17.23	17.25	16.98	19.48	19.05	19.06	18.42	19.13
Lihatooted s.h.										
veiseliha	74.48	69.52	64.81	67.13	73.80	–	–	–	–	–
sealiha	67.78	63.71	62.32	64.17	64.53	36.96	35.46	32.50	–	–
linnuliha	36.99	38.05	36.43	38.79	38.45	28.33	22.91	22.33	25.03	26.66
lihakonservid	50.60	48.94	48.34	47.35	49.07	46.24	47.62	45.64	40.54	45.27

Tabel 1.7 järg

Toidukaup	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
keeduvorst. viinerid	46.36	45.38	44.00	44.78	45.96	45.90	44.53	43.68	65.91	62.60
suitsuvorst	67.37	64.83	65.51	68.29	71.93	136.04	138.84	145.99	133.65	149.87
suitsuliha	83.52	81.50	78.22	81.80	84.69	–	–	65.48	–	–
Leib	16.59	16.77	16.70	16.80	17.12	28.60	–	–	–	–
Nisujahu k/s	7.71	6.80	6.93	7.12	6.69	6.87	6.89	7.53	7.60	7.31
Küpsised	35.09	33.87	32.25	31.91	33.67	53.85	52.20	52.11	48.09	44.98
Makaronid	13.06	12.89	12.93	11.60	12.47	16.35	15.84	15.79	16.15	15.37
Õlu (kr/l)	20.90	21.76	22.17	22.19	21.55	26.01	25.33	25.24	24.50	25.43
Viin (kr/l)	145.10	142.77	133.70	134.66	136.93	273.77	284.08	279.96	277.17	255.70
Mahl (kr/l)	14.41	13.06	13.61	13.99	13.14	14.42	12.70	13.09	12.92	13.29
Kaerahelbed	15.45	16.76	15.35	15.49	15.35	18.58	18.28	18.93	19.28	19.52
Konservkurk	25.87	24.71	24.13	23.35	25.41	22.16	19.76	18.21	18.46	20.25
Kurk	39.05	39.54	37.19	25.45	40.08	31.88	27.86	29.09	23.08	29.75
Tomat	–	–	–	21.00	–	48.01	25.72	24.10	20.29	30.96

Keskmiised hinnad 2005. a mais (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim (l)	7.82	-	8.04	-	7.80	-	7.69	-
naturaaljuust	84.04	116.07	86.45	138.74	83.70	92.04	76.08	70.33
sulatatud juust	75.95	103.19	74.22	114.86	75.87	98.26	79.13	78.83
jogurt	28.44	33.96	29.12	35.00	28.14	33.06	28.54	34.41
või	63.91	155.57	65.14	167.98	63.81	74.90	61.92	-
kohupiim	37.59	-	37.27	-	37.63	-	37.76	-
jäätis (l)	27.78	25.63	28.78	27.55	27.89	25.60	26.56	23.95
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	48.21	26.56	47.55	30.04	48.93	26.03	47.13	24.98
toiduõli (l)	16.98	19.13	16.32	16.54	17.38	19.92	16.55	18.44
Lihatooted								
veiseliha	73.80	-	79.59	-	69.17	-	68.37	-
sealiha	64.53	-	73.53	-	61.92	-	53.74	-
linnuliha	38.45	26.66	37.87	37.90	38.68	26.50	37.85	25.99
lihakonservid	49.07	45.27	55.60	62.78	49.33	43.47	42.70	37.05
keeduvorst. viinerid	45.96	62.60	50.10	62.60	45.35	-	41.38	-
suitsuvorst	71.93	149.87	84.72	152.30	68.67	126.18	55.78	-
suitsuliha	84.69	-	90.57	-	83.08	-	70.38	-
Leib	17.12	-	19.53	-	16.53	-	15.51	-
Nisujahu	6.69	7.31	7.73	7.91	6.74	7.32	5.92	6.68
Küpsised	33.67	44.98	32.47	47.78	34.23	45.63	32.79	41.08
Makaronid	12.48	15.37	14.92	16.45	12.64	15.27	11.61	14.98
Õlu (l)	21.55	25.43	22.13	25.83	21.65	25.32	19.72	23.58
Viin (l)	136.93	255.70	146.08	270.24	136.29	246.81	130.36	219.54
Mahl (l)	13.14	13.29	13.71	13.21	13.07	13.63	12.90	11.72
Kaerahelbed	15.35	19.52	15.81	19.72	15.26	20.03	15.20	17.80
Konservkurk	25.41	20.25	25.93	20.33	25.35	20.48	24.82	19.24
Kurk	40.08	29.75	43.88	32.00	39.54	29.42	38.71	26.90
Tomat	-	30.96	-	34.02	-	31.20	-	26.12

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad 2005. a mais (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm	max	min	keskm	max
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	5.70	7.82	10.10	-	-	-
naturaaljuust	50.90	84.04	139.00	51.90	116.07	219.00
sulatatud juust	50.50	75.95	95.00	59.50	103.19	214.50
jogurt	16.25	28.44	54.67	22.25	33.96	68.89
või	44.32	63.91	79.33	58.00	155.57	208.00
kohupiim	24.75	37.59	47.60	24.75	-	47.60
jäätis (kr/l)	16.30	27.78	34.88	16.11	25.63	33.63
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	31.89	48.21	64.32	11.80	26.56	62.50
toiduõli (kr/l)	11.90	16.98	20.50	11.50	19.13	31.50
Lihatooted s.h.						
veiseliha	26.00	73.80	99.50	-	-	-
sealiha	26.90	64.53	108.00	-	-	-
linnuliha	31.90	38.45	46.50	20.90	26.66	37.90
lihakonservid	23.69	49.07	125.00	23.50	45.27	113.44

Tabel 1.9 järg

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm	max	min	keskm	max
keeduvorst. viinerid	22.50	45.96	89.67	56.03	62.60	72.00
suitsuvorst	30.90	71.93	246.43	99.67	149.87	244.50
suitsuliha	35.00	84.69	144.00	-	-	-
Leib	7.76	17.12	46.25	-	-	-
Nisujahu	3.45	6.69	10.50	5.10	7.31	9.50
Küpsised	26.00	33.67	49.90	18.20	44.98	102.96
Makaronid	9.00	12.48	18.00	9.25	15.37	23.00
Õlu (kr/l)	14.60	21.55	30.93	11.80	25.43	49.80
Viin (kr/l)	82.80	136.93	301.43	98.00	255.70	421.43
Mahl (kr/l)	9.90	13.14	16.90	6.90	13.29	18.90
Kaerahelbed	7.20	15.35	27.80	11.20	19.52	27.60
Konservkurk	12.02	25.41	38.19	11.03	20.25	38.89
Kurk	29.10	40.08	58.00	20.50	29.75	39.90
Tomat	-	-	-	17.90	30.96	59.90

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Nov 2004	Mai 2005	Muutus +/- %	Nov 2004	Mai 2005	Muutus +/- %
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	7.51	7.82	4.1	-	-	-
naturaaljuust	79.41	84.04	5.8	117.40	116.07	-1.1
sulatatud juust	74.27	75.95	2.3	101.59	103.19	1.6
jogurt	28.13	28.44	1.1	33.73	33.96	0.7
või	59.60	63.91	7.2	77.03	155.57	102.0
kohupiim	37.61	37.59	0.0	-	-	-
jäätis (kr/l)	27.60	27.78	0.7	27.16	25.63	-5.6
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	48.05	48.21	0.3	27.01	26.56	-1.7
toiduõli (kr/l)	17.25	16.98	-1.6	18.42	19.13	3.9
Lihatooted s.h.						
veiseliha	67.13	73.80	9.9	-	-	-
sealiha	64.17	64.53	0.6	-	-	-
linnuliha	38.79	38.45	-0.9	25.03	26.66	6.5
lihakonservid	47.35	49.07	3.6	40.54	45.27	11.7
keeduvorst. viinerid	44.78	45.96	2.6	65.91	62.60	-5.0
suitsuvorst	68.29	71.93	5.3	133.65	149.87	12.1
suitsuliha	81.80	84.69	3.5	-	-	-
Leib	16.80	17.12	1.9	-	-	-
Nisujahu	7.12	6.69	-6.0	7.60	7.31	-3.8
Küpsised	31.91	33.67	5.5	48.09	44.98	-6.5
Makaronid	11.60	12.48	7.6	16.15	15.37	-4.8
Õlu (kr/l)	22.19	21.55	-2.9	24.50	25.43	3.8
Viin (kr/l)	134.66	136.93	1.7	277.17	255.70	-7.7
Mahl (kr/l)	13.99	13.14	-6.1	12.92	13.29	2.8
Kaerahelbed	15.49	15.35	-0.9	19.28	19.52	1.3
Konservkurk	25.35	25.41	0.2	18.46	20.25	9.7
Kurk	25.45	40.08	57.5	23.08	29.75	28.9
Tomat	21.00	-	-	20.29	30.96	52.6

2. PIIMATOOTED

PIIMATOOTED

Joogipiima sortimendi ulatuses kauplustes olulisi muudatusi viimase poole aastaga ei toimunud. Piimatööstuste vaheline konkurents Eesti turul on endiselt terav ja tootjate müügihuvi on suundunud ka Tallinnast teistesse linnadesse, kus sortiment on poole aastaga suurenenud 9-lt 10 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta (tabel 2.2), kogu Eesti ulatuses on sortiment kaupluses kasvanud 8 nimetuselt 9-ni (tabel 2.1). Kauplustes kallines 1-liitrine joogipiim poole aastaga keskmiselt 4,1%, piimatööstustest tootja väljamüügihind tõusis samal ajal vaid 0,7% (tabel 2.7).

Kodumaise **naturaaljuustu** sortiment kauplustes suurenes 31-lt 36 tooteni ja importjuustu valik 27-lt 33 nimetuseni keskmiselt kaupluses (tabel 2.1). Kuigi importjuustu positsioon sortimendis jätkuvalt tugevneb, siis käibes suurenes kodumaise juustu osatähtsus 2004. aasta novembri 79%-lt tänava maiks 81%-ni (tabel 2.5). Teiste linnade kauplustes suurenes Eestis toodetud juustu valik 9 ja maakauplustes 2 toote võrra, Tallinna kauplustes vähenes kodumaise juustu sortiment 95-lt nimetuselt keskmiselt 84-ni kaupluse kohta (tabel 2.2). Importjuustu sortiment kasvas samal ajal Tallinna kauplustes 157, teiste linnade kauplustes 17 ja maakauplustes 3 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Jätkuvalt suurenes Prantsusmaalt ja Saksamaalt sisseveetud juustude valik, vähenes Leedu ja Läti juustude sortiment Eesti kauplustes.

Suurim juustu sortiment oli Tallinna Stockmanni toiduosakonnas, kus oli müügil 390 nimetust naturaaljuustu (82 kodumaist ja 308 imporditud), sealhulgas 133 nimetust Prantsusmaalt, 82 Eestist, 52 Itaaliast, 42 Saksamaalt, 18 Suurbritanniast, 14 Hollandist, 11 Kreekast, 10 Soomest, 7 Taanist, 5 Poolast, 4 Šveitsist ja Küprosel, 3 Hispaaniast, 2 Leedust ja Norrast ning 1 Belgiast. Pool aastat tagasi, 2004.a novembris, oli Stockmannis 86 Eesti ja 211 nimetust importjuustu. Ülemiste Rimis oli kohaliku juustu sortiment poole aastaga vähenenud 123-lt nimetuselt 96-ni ja importjuustu valik 154-lt 129 nimetuseni. Tallinna suurtest toidukauplustest kesisem kodumaise juustu valik oli Pirita Selveris, kus müüdi 58 nimetust eestimaist ja 107 nimetust importjuustu.

Tarbijate sõnul on eelistatuimaks juustutootjaks Eestis jätkuvalt AS Saaremaa Liha- ja Piimatööstus, kellele järgnevad AS Võru Juust ja AS Rakvere Piim.

Kodumaise juustu keskmine kilohind tõusis poole aastaga 5,8% (84.04 kr/kg) (tabel 2.7). Leedu juustu keskmine kilohind oli mais 79.40 kr/kg, mis on koguni

12,3% kõrgem kui pool aastat tagasi ning mis oli ka üheks põhjuseks, miks importjuustu osakaal kaupluste käibes vähenes.

Sulatatud juustu sortimendis oli importkauba valik üle kahe korra suurem kodumaisest (28 nimetust importi, 12 kodumaist). Imporditud sulatatud juustu (eriti Prantsuse päritolu) sortiment suurenes kodumaisest enam. Kodumaise sulatatud juustu valik kasvas poole aastaga 11-lt 12 nimetuseni ja imporditud sulatatud juustude valik 23-lt 28 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Kuna importtooted olid kodumaistest keskmiselt 36% kallimad, siis jäi kodumaise sulatatud juustu osatähtsus käibes püsima 53%-le. Eesti sulatatud juust kallines võrreldes 2004. aasta novembriga 2,3%, Leedu sulatatud juust kallines aga 10,9%.

Jogurtite sortimendis toimus suur kasv 2004. aasta maikuu uuringu ajal, seekord kasvas Eestis tervikuna kodumaiste jogurtite sortiment 1 ja importjogurtite sortiment 3 toote võrra. Müügil oli keskmiselt 65 nimetust kodumaist ja 16 nimetust importjogurtit kaupluse kohta. Kodumaise jogurti osatähtsus käibes jäi püsima 92%-le. Oluliselt suurenes kodumaise jogurti sortiment Tallinna kauplustes, maa-kauplustes see aga vähenes. Eestimaise jogurti sortiment suurenes Tallinnas 96-lt nimetuselt 108-ni, teiste linnade kauplustes 68-lt 71 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes oli müügil keskmiselt 108 nimetust eestimaist ja 46 sorti importjogurtit ning teiste linnade kauplustes 71 nimetust kodumaist ja 14 nimetust importjogurtit keskmiselt kaupluses. Maakauplustes müüdi 31 kodumaist ja 5 erinevat importjogurti sorti. Viimane EKI tarbijauuring² näitas, et tarbijate lemmikuks jogurtitootjaks Eestis on tõusnud Tallinna Piimatööstuse AS (Tere jogurtid), teisel kohal on Valio Eesti AS Laeva Meierei (Alma jogurtid) ja kolmandal AS Rakvere Piim (Farmi jogurtid).

Kodumaiste alla 0,5-kiloste jogurtite keskmine kilohind tõusis poole aastaga 31 senti ja importjogurtil 23 senti ning endiselt olid kodumaised alla 0,5-kilosed jogurtid impordist odavamad (tabel 2.7).

Või sortimendis on Leedu või osatähtsus vähenenud. Müügile tulnud Prantsuse või hind oli käesoleva aasta mais neli korda kõrgem kui Leedu võil ja seetõttu langes importvõi osatähtsus kaupluste käibes tagasi 0,5%-ni. Kodumaine või kallines kauplustes viimase poole aastaga 7,2%, milles on oma osa ka odavama importvõi vähenemisel.

Eestis toodetud **kohupiima** sortiment suurenes käesoleva aasta maikuuks võrreldes 2004. aasta novembriga 3 toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Tallinnas oli mais

müügil 68 ja teiste linnade kauplustes 44 nimetust kodumaist kohupiima. Maakauplustes vähenes sortiment 22-lt 20 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes vähenes importkohupiima valik 13-lt tootelt 11-ni keskmiselt kaupluse kohta, väljaspool Tallinna jäi importkohupiima valik novembri tasemele - 2,5 nimetust kaupluse kohta teistes linnades ja 1,5 nimetust maakauplustes. Importkohupiim oli pärit Lätist, Leedust, Poolast ja Tšehhist. Kodumaise kohupiima hind võrreldes novembriga ei muutunud, makstes 37.59 kr/kg.

Kodumaise **jäätise** sortiment laienes 2004. aasta novembri 81-lt nimetuselt 2005. aasta mais 82-ni, importjätise valik jäi püsima 21 tooteni keskmiselt kaupluse kohta. Importjätise osatähtsus käibes langes tagasi aastatagusele tasemele (11%). Tallinna kauplustes oli 2005. aasta mais müügil 132, novembris 134 sorti kodumaist jäätist keskmiselt kaupluse kohta. Teiste linnade kauplustes suurenes kodumaise jäätise valik 88 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Maakauplustes oli müügil 45 kodumaist ja 11 importjätise sorti keskmiselt kaupluse kohta. Suurim jäätise valik oli Ülemiste Rimis (158 kodumaist ja 66 nimetust importjätist). Haabersti Rimis (endine Citymarket), kus pool aastat tagasi oli kodumaise jäätise valik kõige rikkalikum, on 6 kuuga kodumaise jäätise sortiment vähenenud 151-lt nimetuselt 91-ni. Eesti 0,8-1-liitrises pakendis plombiirjätis kallines poole aastaga 0,7% ja maksab 27.78 kr/l, importjätis on märgatavalt odavnenud.

Tabel 2.1

Piimatoodete sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
piim	1.3	6.0	5.9	7.0	7.4	7.5	7.4	8.7	8.5	8.9	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	4.3	7.1	10.9	12.7	13.9	16.5	23.4	30.8	30.9	36.5	0.8	5.5	11.4	12.2	12.3	10.8	19.1	19.7	27.1	33.5
sulatatud juust	1.5	4.0	5.7	8.6	8.7	8.8	9.2	10.6	11.4	12.5	7.1	15.6	16.6	14.2	18.7	24.0	21.4	23.1	23.1	28.7
jogurt	2.5	20.0	26.0	34.1	44.6	41.9	51.4	64.1	64.3	65.1	10.0	19.6	20.9	19.3	17.0	18.5	15.2	13.4	13.3	16.2
või	1.2	1.1	1.4	1.4	1.4	1.4	2.1	2.5	2.5	3.4	-	0.5	0.3	0.1	0.2	0.3	-	0.2	0.4	0.4
kohupiim	2.6	9.5	14.5	19.5	23.8	20.3	31.2	34.2	36.6	40.7	0.2	1.0	3.0	2.5	2.0	3.6	4.1	3.1	4.0	3.4
jäätis	3.0	25.5	38.2	47.2	54.9	61.4	65.5	75.2	81.1	82.2	15.8	24.3	19.8	14.0	12.7	14.5	12.4	15.4	21.5	21.3

Tabel 2.2

Piimatoodete sortimendi laius 2005. a mais
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		sh Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	8.9	-	13.7	-	10.2	-	4.0	-
naturaaljuust	36.5	33.5	83.5	156.8	37.7	17.6	10.7	3.5
sulatatud juust	12.5	28.7	20.0	69.7	13.3	29.2	6.9	7.3
jogurt	65.1	16.2	108.0	46.7	71.3	14.3	31.2	4.8
või	3.4	0.4	6.5	2.2	3.5	0.1	1.7	-
kohupiim	40.7	3.4	68.7	11.0	44.0	2.5	20.1	1.5
jäätis	82.2	21.3	131.7	41.3	88.3	21.3	45.3	11.3

Tabel 2.3

**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe
kaupluses pakutavas piimatoodete sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
piim	92.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	7.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	84.3	56.3	48.9	51.0	53.1	60.4	55.1	61.0	53.3	52,2	15.7	43.7	51.1	49.0	46.9	39.6	44.9	39.0	46.7	47,8
sulatatud juust	17.4	20.4	25.6	37.7	31.8	26.8	30.0	31.4	32.9	30,2	82.6	79.6	74.4	62.3	68.2	73.2	70.0	68.6	67.1	69,8
jogurt	20.0	50.5	55.4	63.9	72.4	69.4	77.2	82.7	82.9	80,1	80.0	49.5	44.6	36.1	27.6	30.6	22.8	17.3	17.1	19,9
või	100.0	68.8	82.4	93.3	87.5	83.6	100.0	94.1	85.4	90,4	-	31.2	17.6	6.7	12.5	16.4	-	5.9	14.6	9,6
kohupiim	92.9	90.5	82.9	88.6	92.2	85.0	88.4	91.7	90.2	92,3	7.1	9.5	17.1	11.4	7.8	15.0	11.6	8.3	9.8	7,7
jäätis	16.0	51.2	65.9	77.1	81.2	80.9	84.1	83.0	79.1	79,4	84.0	48.8	34.1	22.9	18.8	19.1	15.9	17.0	20.9	20,6

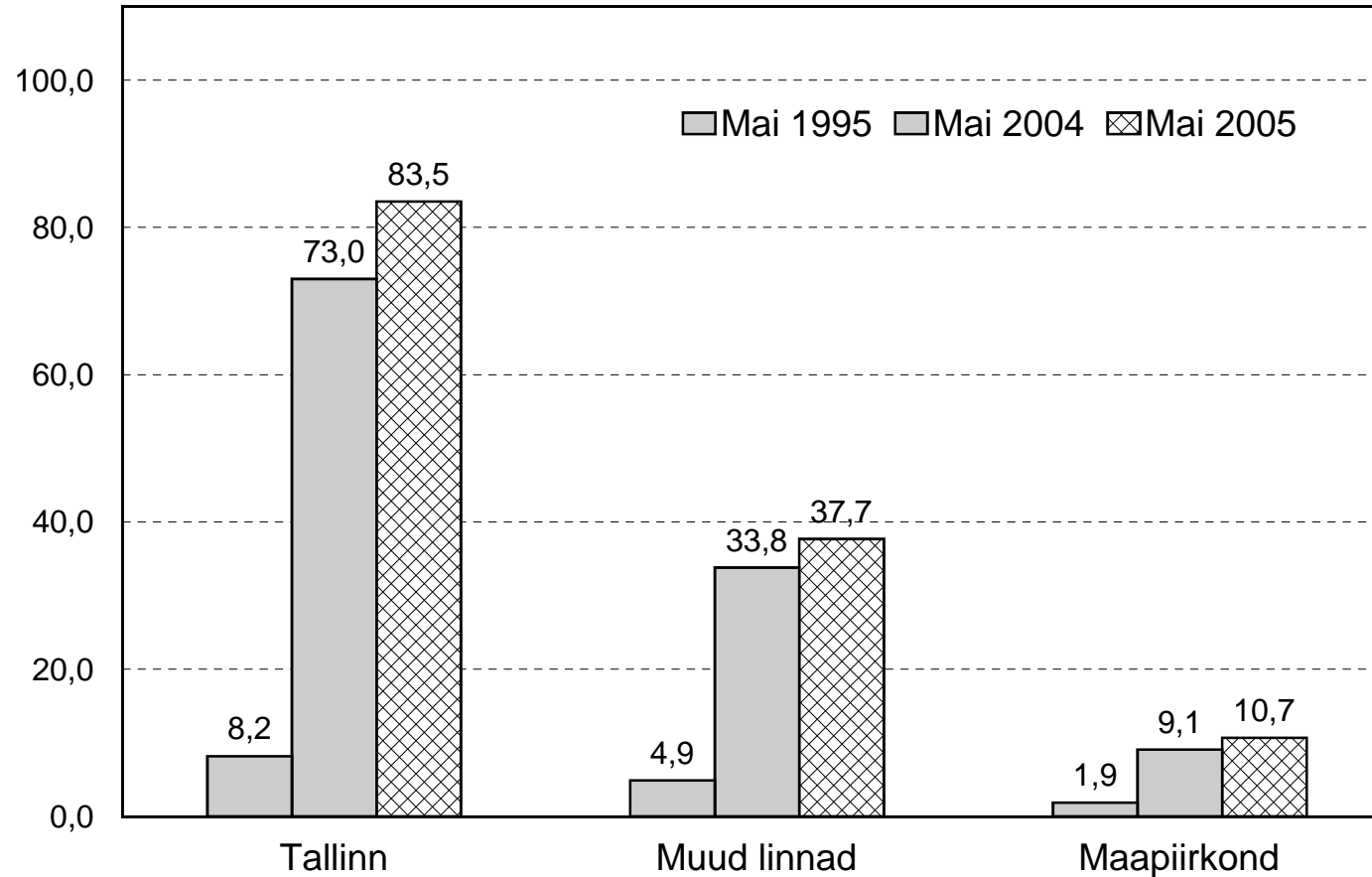
Tabel 2.4

**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe kaupluses
pakutavas piimatoodete sortimendis 2005.a mais (%)**

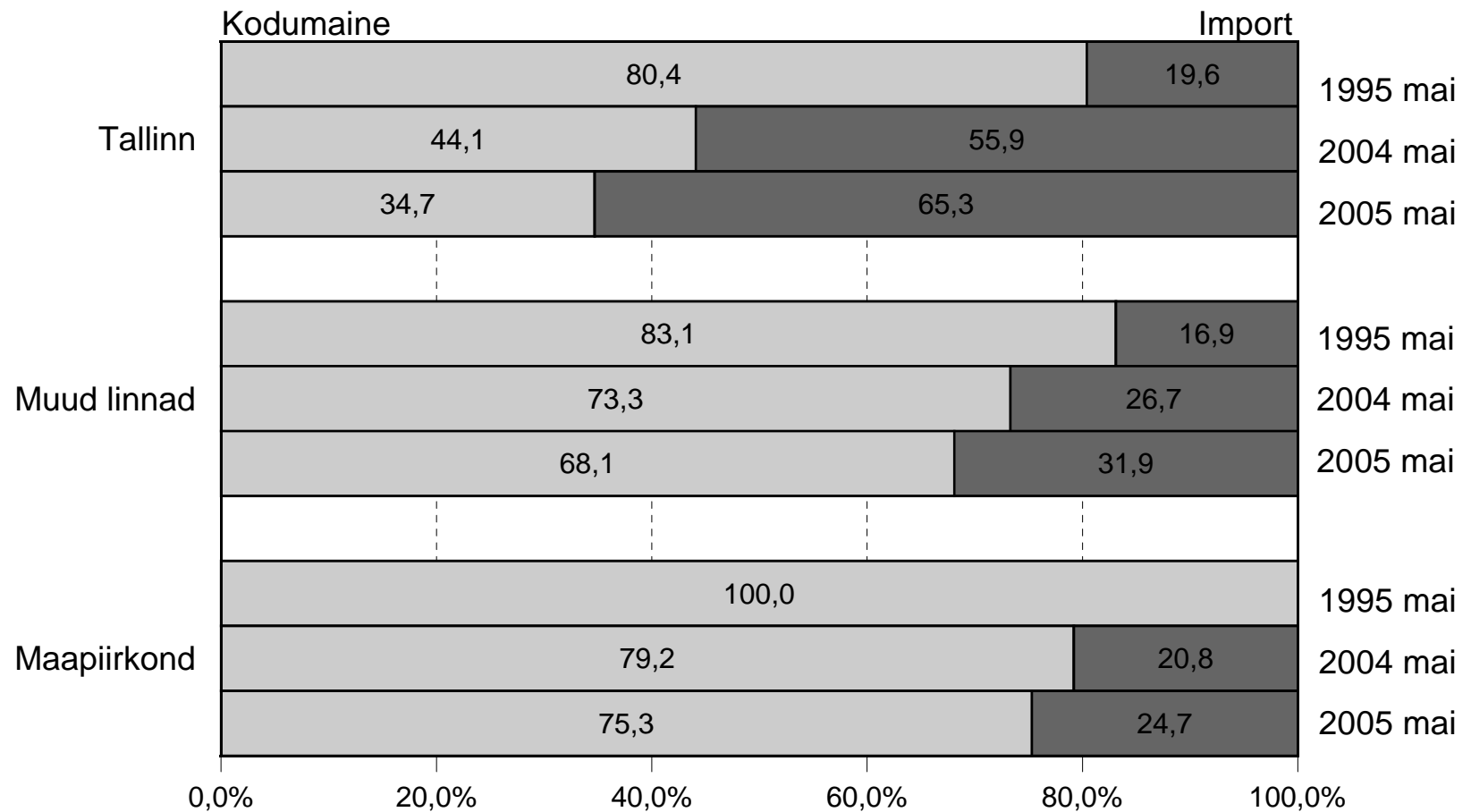
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	52.2	47.8	34.7	65.3	68.1	31.9	75.3	24.7
sulatatud juust	30.2	69.8	22.3	77.7	31.3	68.7	48.8	51.2
jogurt	80.1	19.9	69.8	30.2	83.3	16.7	86.8	13.2
või	90.4	9.6	75.0	25.0	97.6	2.4	100.0	0.0
kohupiim	92.3	7.7	86.2	13.8	94.7	5.3	93.1	6.9
jäätis	79.4	20.6	76.1	23.9	80.6	19.4	80.1	19.9

Kodumaise juustu sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

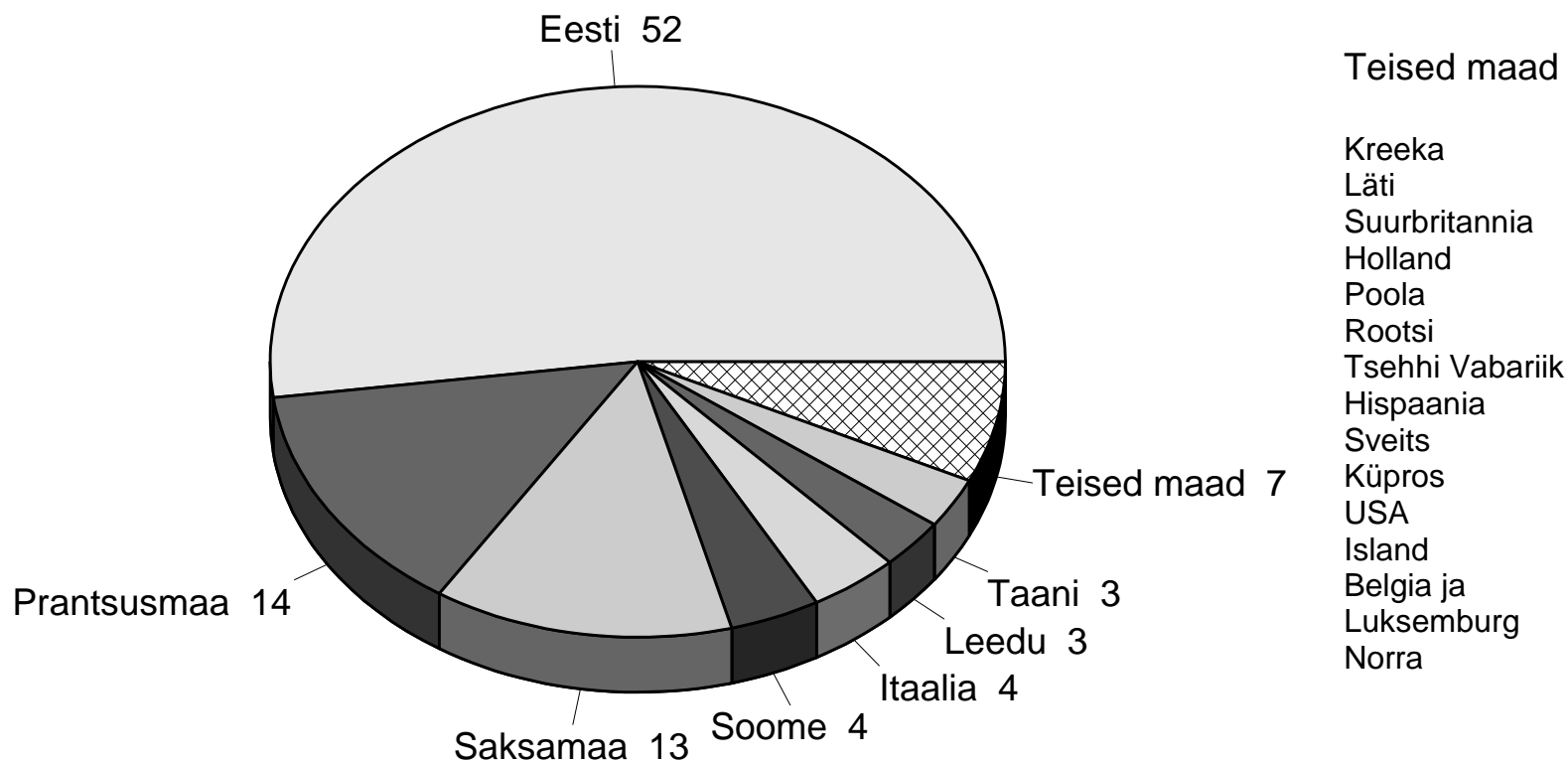

Juustu sortiment (%)

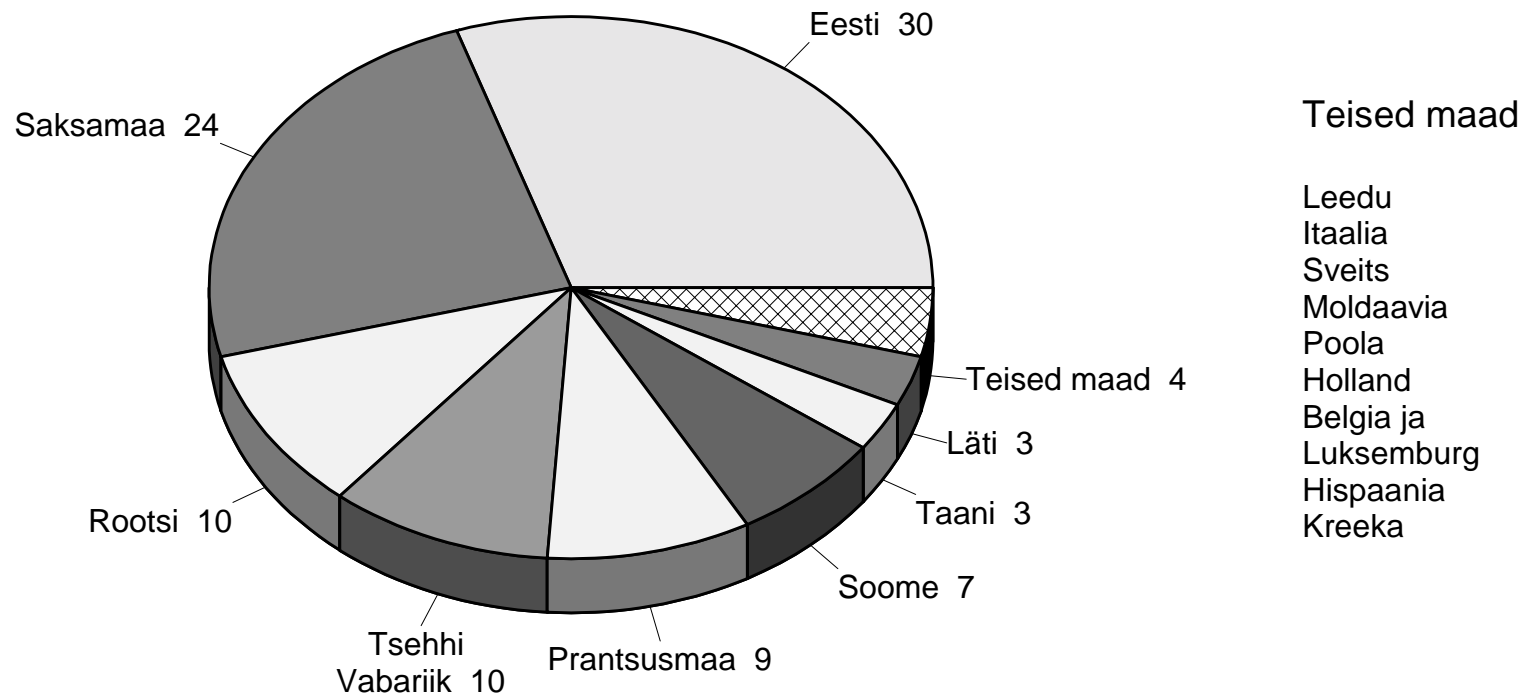
Naturaaljuustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

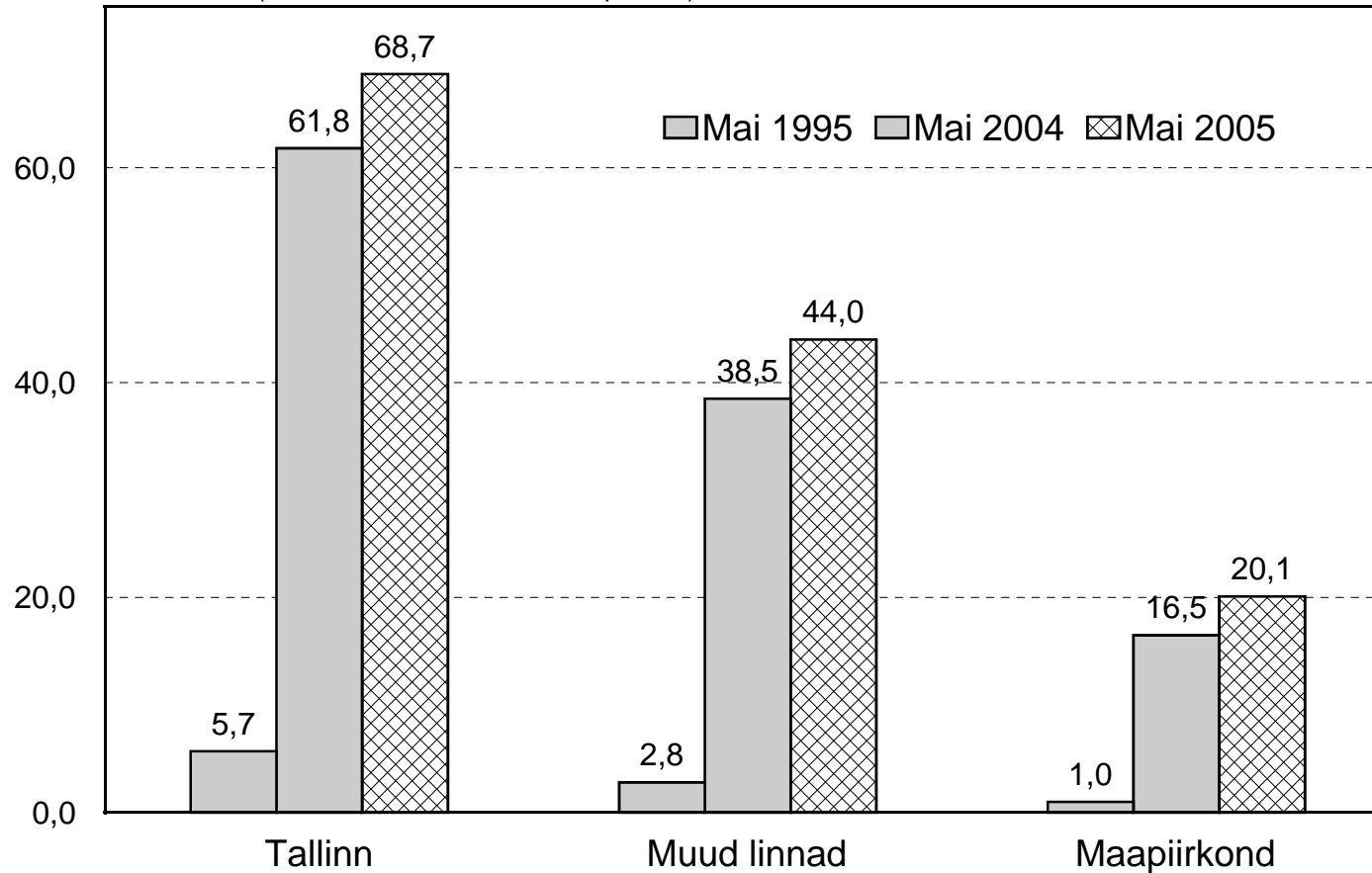
Sulatatud juustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

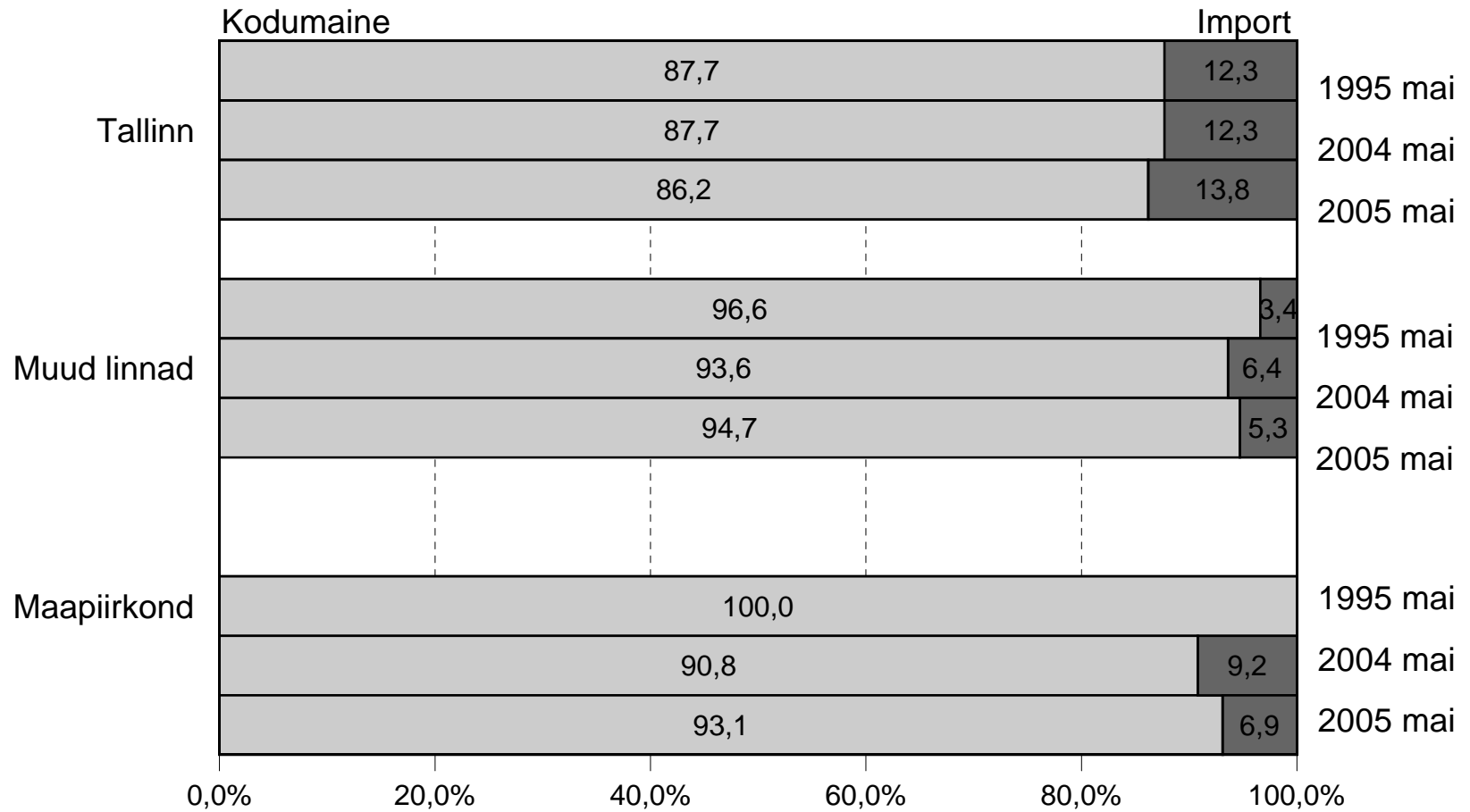

Kodumaise kohupiima sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

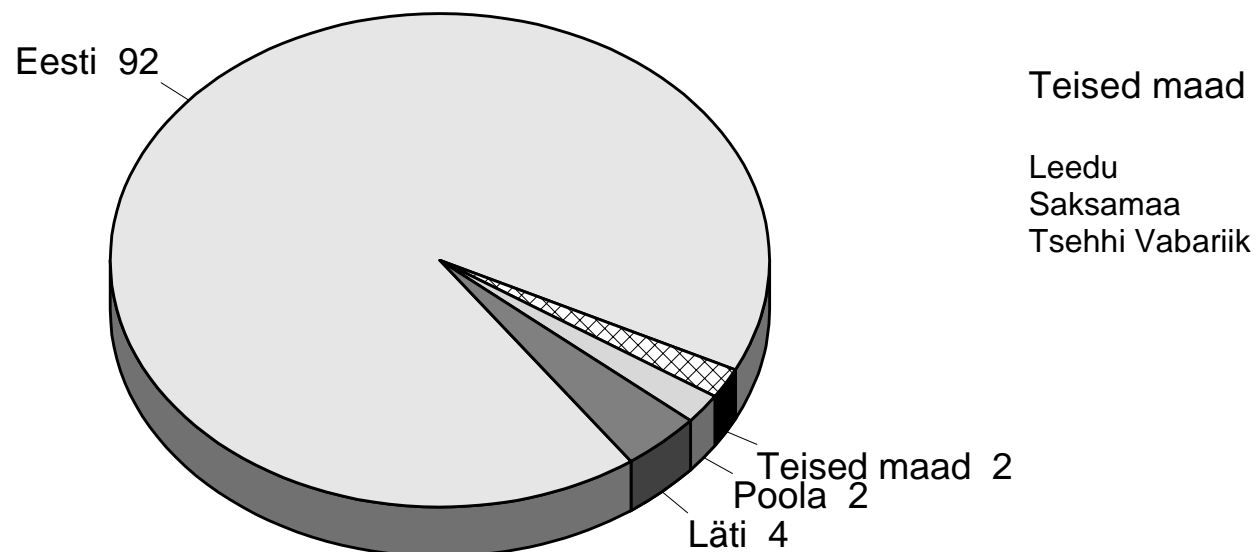

Kohupiima sortiment (%)

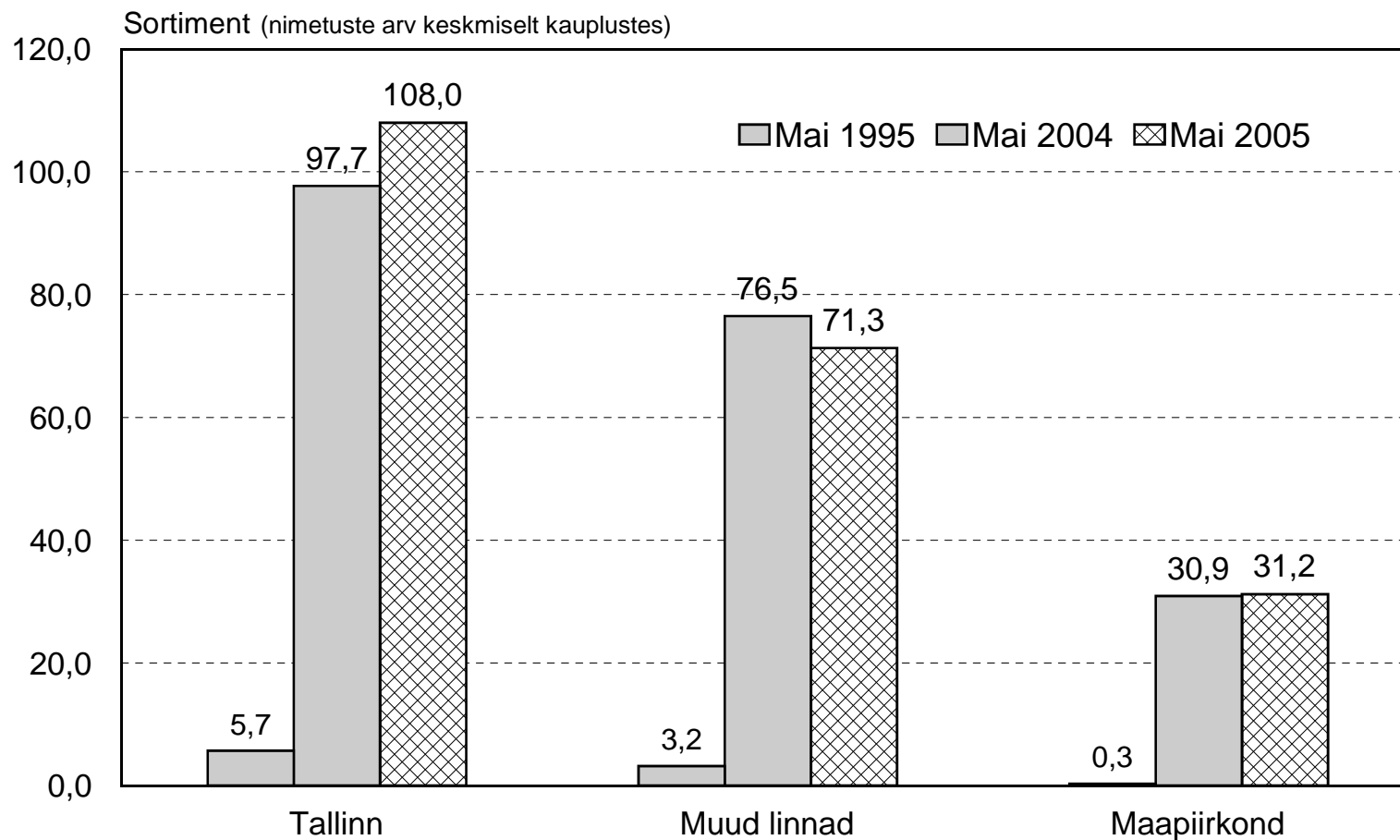

Kohupiima pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

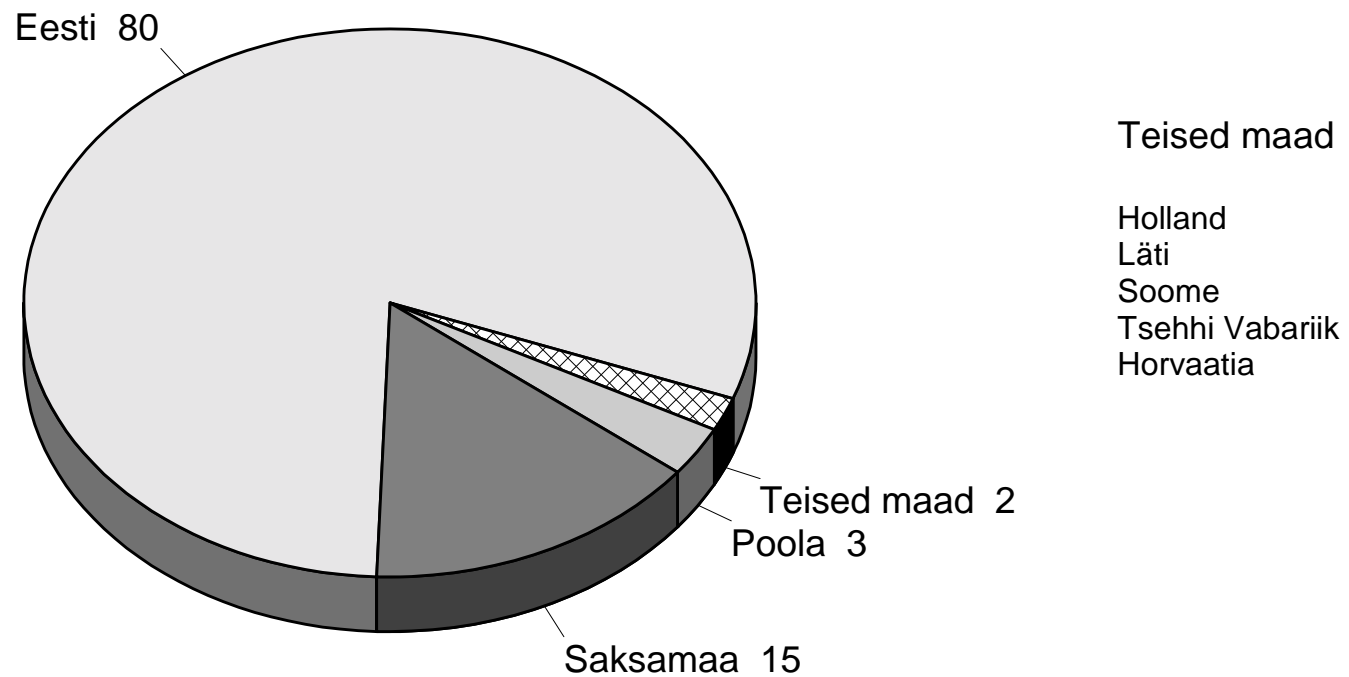

Kodumaise jogurti sortiment

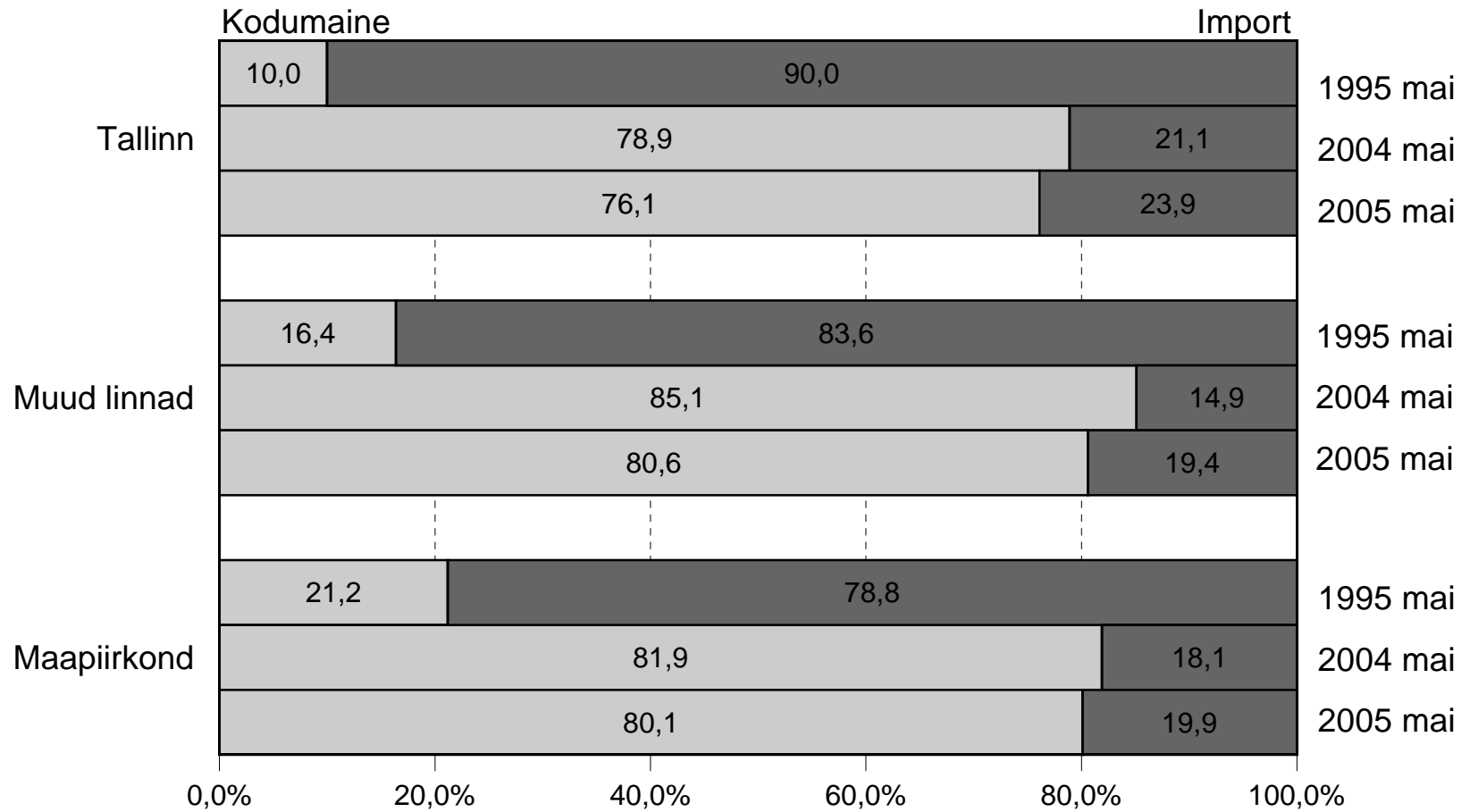

Jogurti pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

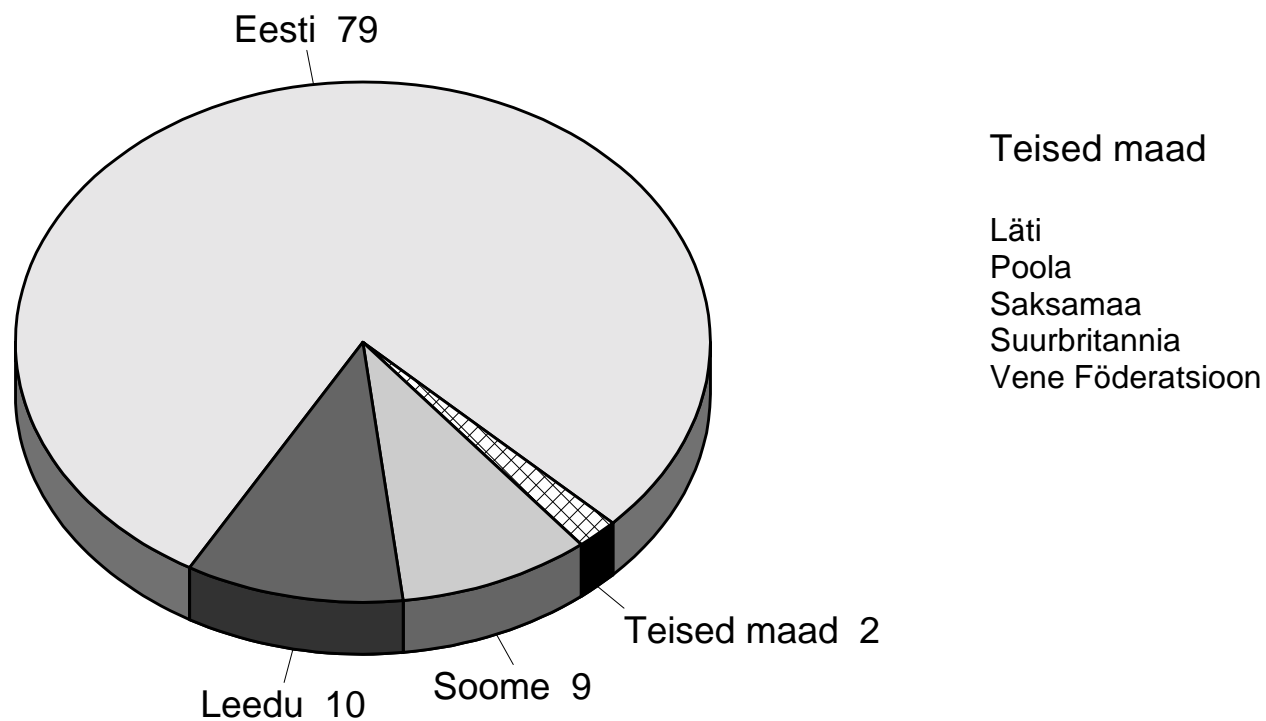

Jäätise sortiment (%)

Jäätise pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 2.5

**Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal
kaupluste rahalises käibes (%)**

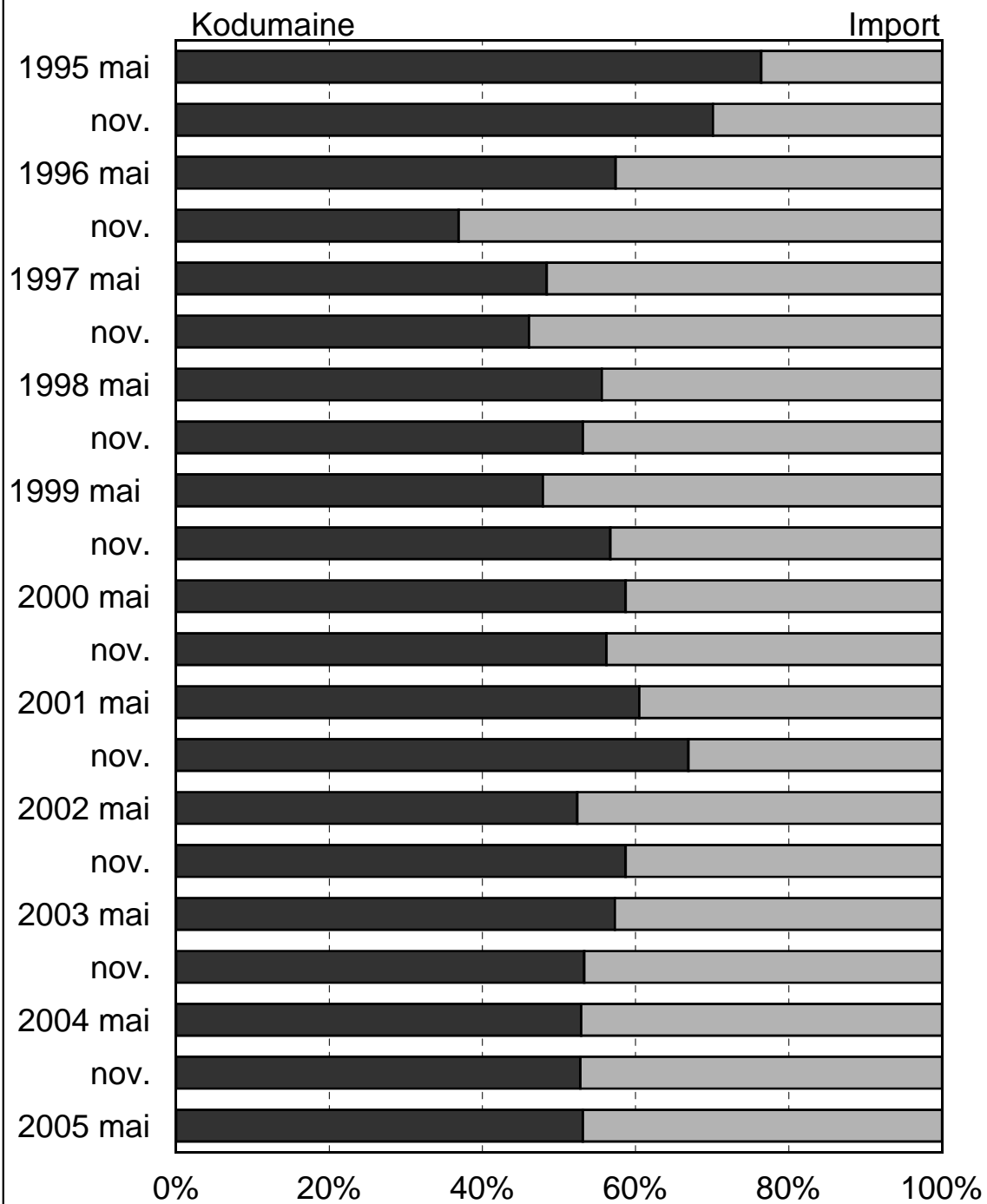
	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
piim	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	96.8	94.2	91.0	94.9	96.1	89.5	88.6	88.1	79.0	81.6	3.2	5.8	9.0	5.1	3.9	10.5	11.4	11.9	21.0	18.4
sulatatud juust	76.4	55.6	47.9	58.7	60.5	52.4	57.3	52.9	52.8	53.1	23.6	44.4	52.1	41.3	39.5	47.6	42.7	47.1	47.2	46.9
jogurt	39.8	64.7	72.2	79.9	86.3	85.1	85.6	92.3	92.2	92.6	60.2	35.3	27.8	20.1	13.7	14.9	14.4	7.7	7.8	7.4
või	100.0	98.8	97.2	99.9	99.7	99.7	99.5	99.0	97.9	99.5	-	1.2	2.8	0.1	0.3	0.3	0.5	1.0	2.1	0.5
kohupiim	96.0	99.1	95.9	98.5	98.5	97.2	97.6	98.7	97.5	97.7	4.0	0.9	4.1	1.5	1.5	2.8	2.4	1.3	2.5	2.3
jäätis	49.4	65.1	73.9	85.5	87.4	82.1	85.5	89.0	85.4	89.2	50.6	34.9	26.1	14.5	12.6	17.9	14.5	11.0	14.6	10.8

Tabel 2.6

**Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal
kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)**

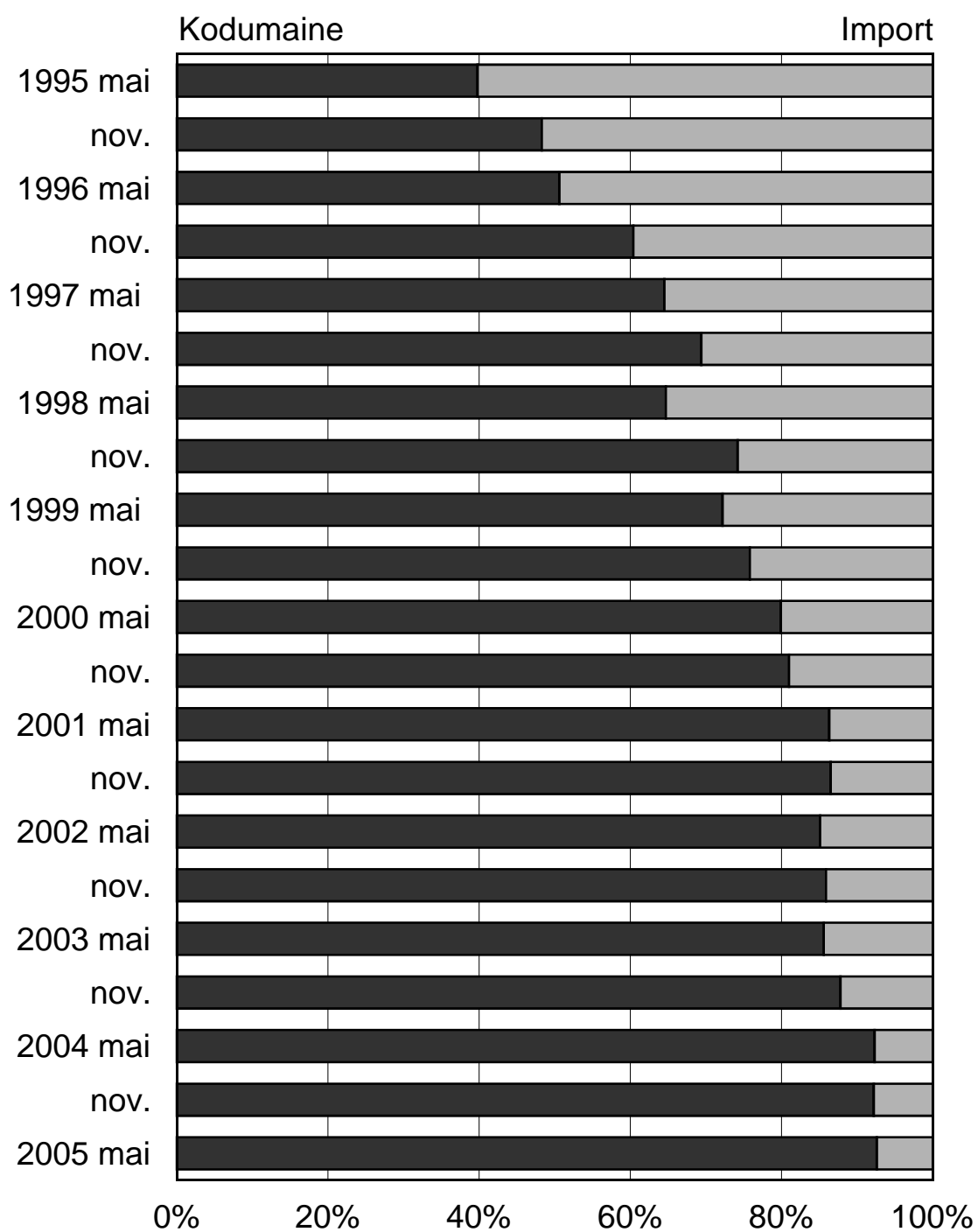
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	81.6	18.4	66.2	33.8	83.3	16.7	86.1	13.9
sulatatud juust	53.1	46.9	47.8	52.2	53.0	47.0	55.9	44.1
jogurt	92.6	7.4	86.3	13.7	93.4	6.6	94.2	5.8
või	99.5	0.5	98.8	1.2	99.4	0.6	100.0	-
kohupiim	97.7	2.3	88.2	11.8	99.1	0.9	99.5	0.5
jäätis	89.2	10.8	89.2	10.8	88.8	11.2	90.2	9.8

Kodumaise- ja import sulatatud juustu osatähtsus sulatatud juustu kogukäibes (1995 - 2005 mai)

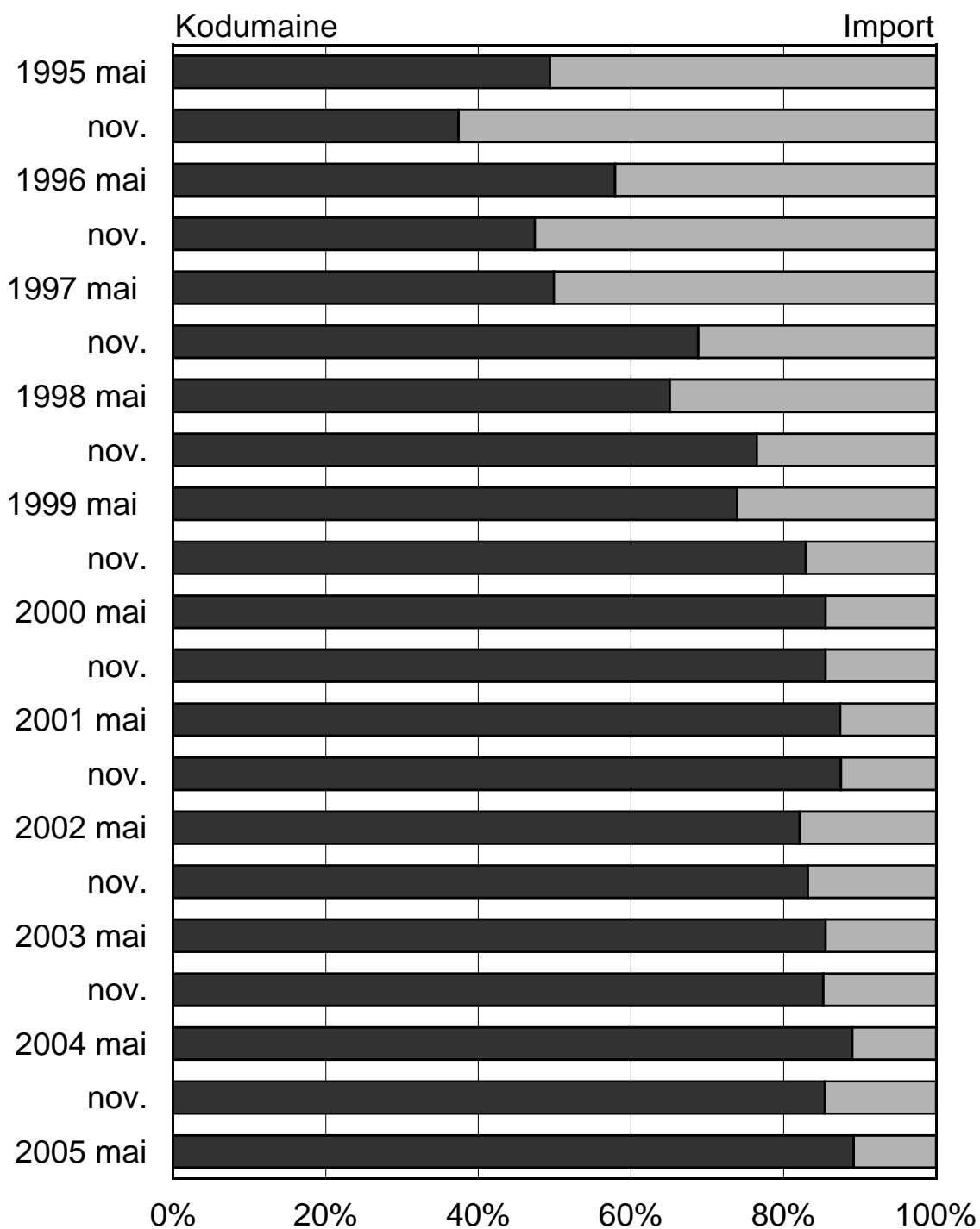
Kodumaise- ja importjogurti osatähtsus jogurtite kogukäibes

(1995 - 2005 mai)

Kodumaise- ja importjätise osatähtsus jäätiste kogukäibes

(1995 - 2005 mai)

Tabel 2.7

Kodumaiste ja importpiimatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
piim (kr/l)	7.13	6.39	7.43	7.51	7.82	–	–	–	–	–
naturaaljuust	77.85	75.58	76.85	79.41	84.04	122.84	107.64	99.08	117.40	116.07
sulatatud juust	78.01	74.83	73.02	74.27	75.95	108.84	108.71	106.60	101.59	103.19
jogurt	27.75	27.03	27.85	28.13	28.44	33.84	34.25	32.66	33.73	33.96
või	44.60	43.68	53.23	59.60	63.91	59.91	42.70	71.55	77.03	155.57
kohupiim	34.58	34.84	35.63	37.61	37.59	–	–	–	–	–
jäätis (kr/l)	29.89	28.47	26.89	27.60	27.78	28.34	27.71	25.99	27.16	25.63

Tabel 2.8

Piimatoodete keskmised hinnad 2005.a mais (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	7.82	-	8.04	-	7.80	-	7.69	-
naturaaljuust	84.04	116.07	86.45	138.74	83.70	92.04	76.08	70.33
sulatatud juust	75.95	103.19	74.22	114.86	75.87	98.26	79.13	78.83
jogurt	28.44	33.96	29.12	35.00	28.14	33.06	28.54	34.41
või	63.91	155.57	65.14	167.98	63.81	74.90	61.92	-
kohupiim	37.59	-	37.27	-	37.63	-	37.76	-
jäätis	27.78	25.63	28.78	27.55	27.89	25.60	26.56	23.95

3. LIHATOOTED

LIHATOOTED

Veiseliha valik kauplustes võrreldes eelmise vaatlusega ei muutunud. Müügil oli vaid 2 nimetust kodumaist veiseliha keskmiselt kaupluse kohta keskmise hinnaga 73.80 kr/kg, mis on 9,9% kallim kui 2004. aasta novembris.

Sealiha osas jäi valik kauplustes samuti maikuu tasemele. Tallinna kauplustes oli müügil 15 ja teistes linnades 8 ning maakauplustes 2 nimetust Eestimaist sealaha (tabel 3.2). Kodumaise sealaha jaehind tõusis võrreldes eelmise vaatlusega 0,6%.

Linnuliha pakkumises suurenes oluliselt (10 protsendipunkti) importlinnuliha osatähtsus ja seda tänu Leedu kaubamärgi Rannamõisa linnulihatoodete sortimendi suurenemisele pealinna kauplustes. Kuid siiski on turuliider veel AS Tallegg. Kodumaist linnuliha oli müügil 7 ja importlinnuliha 3 nimetust keskmiselt kaupluse kohta, kusjuures Tallinna kauplustes võis valida 23 ja teiste linnade kauplustes 6 nimetuse kodumaise linnuliha vahel. Maakauplustes oli müügil vaid 1 nimetus kodumaist ja 2 sorti importlinnuliha. Importlinnuliha pakkumine kaupluste lõikes on väga erinev, mõnes kaupluses domineerib import, paljudes on müügil vaid AS Talleggi linnuliha. Kõige suurem valik importlinnuliha oli müügil Tallinna Haabersti Rimis (18 Leedu, 13 Eesti, 2 Ungari ja 1 Prantsuse) ning selles kaupluses moodustas importlinnuliha 50% linnuliha müügikäibest. Ülemiste Rimis oli müügil 41 sorti Talleggi ja 1 nimetus Rannamõisa linnuliha, Selveritest Rannamõisa kaubamärgiga linnulihatooted ei leidnud. Eestis tervikuna jäi impordi osatähtsus linnuliha käibes püsima 40%-le, kuid Tallinnas suurenes impordi osatähtsus käibes 11%-lt 21%-ni. Kodumaine kanakoib maksis tänavu mais 38.45 kr/kg, Leedu kanakoib 33.30 kr/kg ja Taani kanakoib 26.00 kr/kg.

Lihakonservide pakkumises olulisi muudatusi sortimendis ja käibe osatähtsuses võrreldes 2004. aasta novembriga ei toimunud.

Keeduvorstid ja viinerid, täis- ja poolsuitsuvorstid ning suitsu- ja keedusingid on valdavalt Eesti lihatööstuste toodang, vaid Tallinna kauplustes oli müügil importtooteid Itaaliast, Hispaaniast, Soomest, Saksamaalt ja Leedust. EKI 2005. aasta tarbijauuring näitas, et kaubagrupidest suurenes elanike rahulolu viimase aastaga kõige enam just kodumaiste lihatoodete osas. Võrreldes möödunud aasta novembrivaatlusega on veelgi suurenenud “kergete” toodete ning erineva suurusega pakendite valik. Kodumaiste keeduvorstide ja viinerite sortiment suurenes poole aastaga 48-lt 57 ja suitsuvorstide valik 37-lt 42 tooteni keskmiselt kaupluses (tabel

3.1). Järsult on suurenenud erineva suurusega pakendatud viinerite ning viilutatud pakendites suitsuliha toodete valik kauplustes. Eesti lihatööstused võtavad pidevalt kasutusele uusi pakendeid ja tehnoloogiaid (mitmekordselt avatavad kilepakid, üliõhukesed singiviilud), mistõttu erinevate toodete sortiment aina kasvab. Kodumaise suitsuliha sortiment kasvas poole aastaga 37-lt tootelt 49-ni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes kasvas poole aastaga suitsuvorstide valik 78-lt 91-ni ning suitsuliha valik 121-lt tootelt 133-ni keskmiselt kaupluse kohta. Suurim valik kodumaiseid lihatooteid oli Rimi kauplustes. Ülemiste Rimis oli müügil keeduvorste-viinereid 142 (novembris 147), suitsuvorste 132 (110) ja suitsuliha 201 (157) nimetust. Haabersti Rimis oli riiulitel 182 ja Pärnu Rimis 171 sorti kodumaist suitsuliha. Teiste linnade kauplustes suurenes kodumaiste keeduvorstide-viinerite sortiment poole aastaga 45-lt 62-ni, suitsuvorsti valik 36-lt 42-ni ja suitsuliha pakkumine 33-lt 43 tooteni keskmiselt kaupluses. Maakauplustes oli müügil 27 sorti Eestis toodetud keeduvorste-viinereid, 19 nimetust suitsuvorsti ja 13 sorti suitsuliha tooteid keskmiselt kaupluses. Kodumaiste **keeduvorstide ja viinerite** keskmised hinnad tõusid võrreldes novembriga 2,6% (45.96 kr/kg), **suitsuvorsti** hind 5,3% (71.93 kr/kg) ja **suitsuliha** kallines 3,5% (84.69 kr/kg). Itaaliast imporditud suitsuliha hind jäi vahemikku 287–480 kr/kg. Soomest pärit suitsuvorst maksis 140 kr/kg, Leedu suitsuvorst 145 kr/kg ja Hispaania vorst 184 kr/kg.

Tabel 3.1

Lihatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
veiseliha	0.9	1.8	2.3	2.5	2.1	1.4	1.8	2.1	2.0	2.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	1.1	3.6	5.6	5.8	6.1	5.1	6.3	7.5	7.1	7.4	-	0.1	0.4	0.5	0.2	0.2	0.2	-	-	-
linnuliha	2.0	3.2	3.8	4.7	5.3	6.4	6.8	8.0	8.2	7.1	0.7	1.9	2.2	2.4	2.7	2.2	2.2	2.2	1.7	2.7
lihakonservid	5.7	9.1	10.2	8.5	8.7	7.8	8.3	8.9	8.5	9.0	2.3	1.6	1.9	2.4	4.0	2.7	2.6	3.0	3.4	3.9
keeduvorst. viinerid	8.3	17.4	24.0	28.6	32.0	33.7	41.7	48.2	47.7	57.3	0.4	0.3	0.8	0.6	0.6	0.1	0.2	0.2	0.1	0.2
suitsuvorst	3.9	13.8	17.2	19.6	21.4	24.0	31.6	37.3	37.3	42.4	1.0	1.5	1.8	1.0	0.9	0.2	0.4	1.1	2.5	2.2
suitsuliha	3.5	14.2	17.9	20.6	23.7	24.8	29.0	36.5	37.2	48.8	0.4	0.3	1.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.5	0.8	1.3

Tabel 3.2

Lihatoodete sortimendi laius 2005. a mais (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	2.2	-	8.3	-	1.6	-	0.3	-
sealiha	7.4	-	15.3	-	8.3	-	1.7	-
linnuliha	7.1	2.7	23.5	6.3	5.9	1.9	1.3	2.3
lihakonservid	9.0	3.9	9.0	4.2	10.8	4.4	5.5	2.8
keeduvorst. viinerid	57.3	0.2	95.2	0.8	62.6	0.2	27.8	-
suitsuvorst	42.4	2.2	91.5	14.8	41.8	0.2	18.9	-
suitsuliha	48.8	1.3	133.8	9.0	45.5	-	13.0	-

Tabel 3.3

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe
kaupluses pakutavas lihatoodete sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	97.3	93.3	92.1	96.8	95.7	97.6	99.4	100.0	100.0	-	2.7	6.7	7.9	3.2	4.3	2.4	0.6	-	-	-
linnuliha	74.1	62.7	63.3	66.2	66.3	74.7	75.4	78.5	83.2	72.7	25.9	37.3	36.7	33.8	24.8	25.3	24.6	21.5	16.8	27.3	27.3
lihakonservid	71.3	85.0	84.3	78.0	68.5	74.1	76.5	75.0	71.6	69.9	28.7	15.0	15.7	22.0	31.5	25.9	23.5	25.0	28.4	30.4	30.4
keeduvorst. viinerid	95.4	98.3	96.8	97.9	98.2	99.8	99.6	99.6	99.8	99.6	4.6	1.7	3.2	2.1	1.8	0.2	0.4	0.4	0.2	0.4	0.4
suitsuvorst	79.6	90.2	90.5	95.1	96.0	99.1	98.9	97.2	93.7	95.0	20.4	9.8	9.5	4.9	4.0	0.9	1.1	2.8	6.3	5.0	5.0
suitsuliha	89.7	97.9	94.7	99.0	99.6	99.6	99.3	98.6	98.0	97.4	10.3	2.1	5.3	1.0	0.4	0.4	0.7	1.4	2.0	2.6	2.6

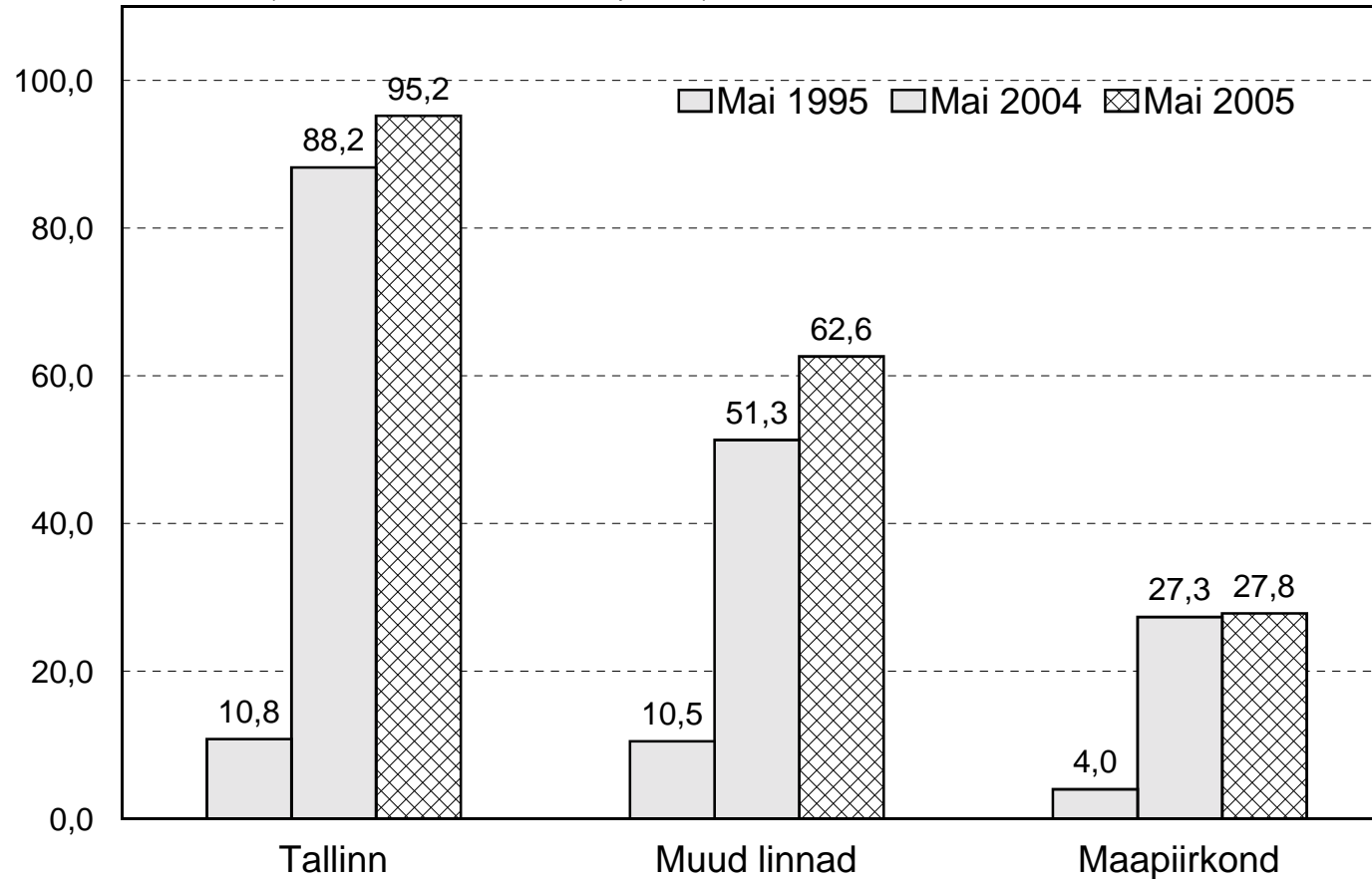
Tabel 3.4

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe kaupluses
pakutavas lihatoodete sortimendis 2005. a mais (%)**

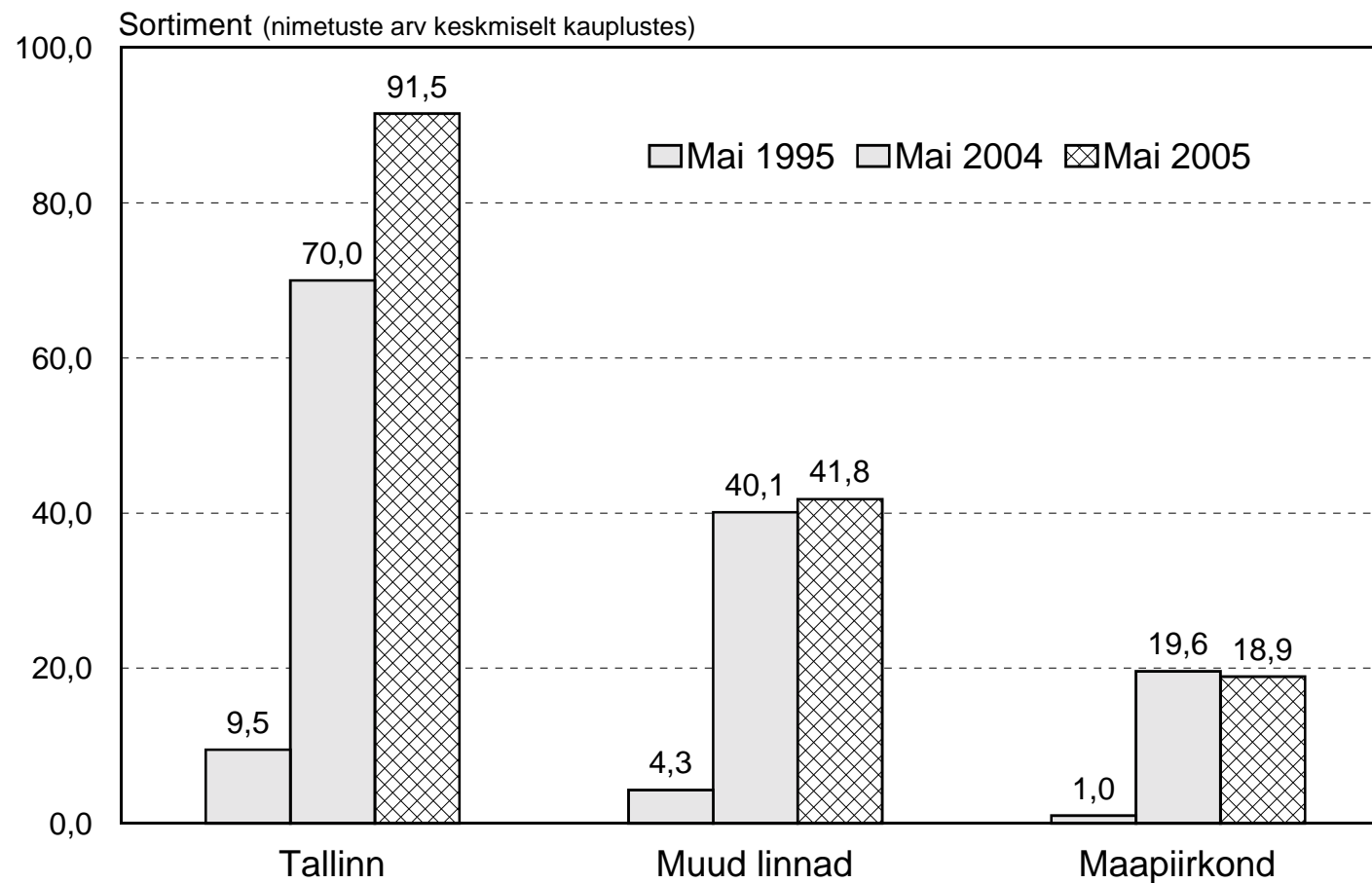
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	72.7	27.3	78.8	21.2	75.4	24.6	36.4	63.6
lihakonservid	69.9	30.1	68.4	31.6	71.0	29.0	66.7	33.3
keeduvorst. viinerid	99.6	0.4	99.1	0.9	99.7	0.3	100.0	-
suitsuvorst	95.0	5.0	86.1	13.9	99.5	0.5	100.0	-
suitsuliha	97.4	2.6	93.7	6.3	100.0	-	100.0	-

Kodumaise keeduvorsti ja viinerite sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

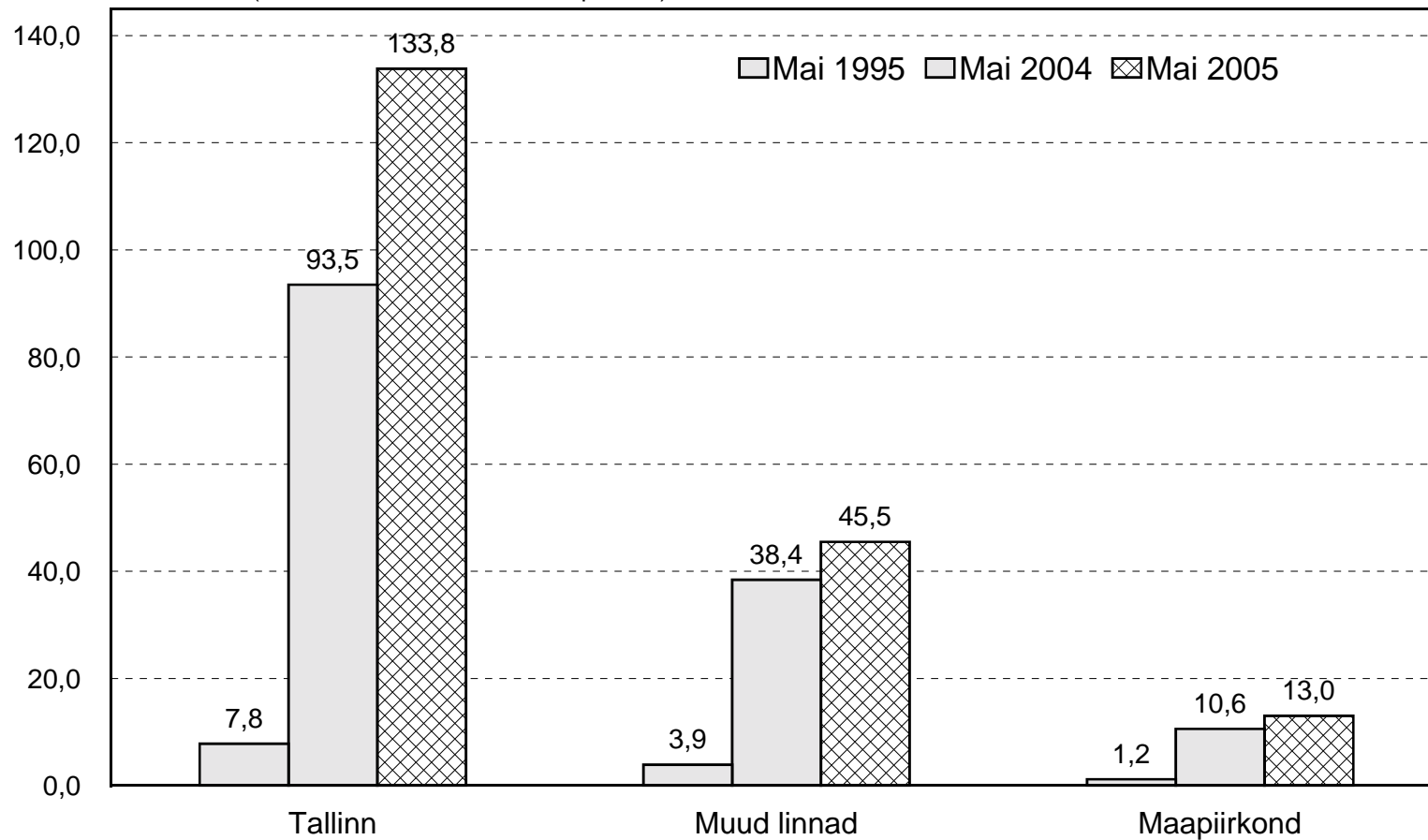

Kodumaise suitsuvorsti sortiment

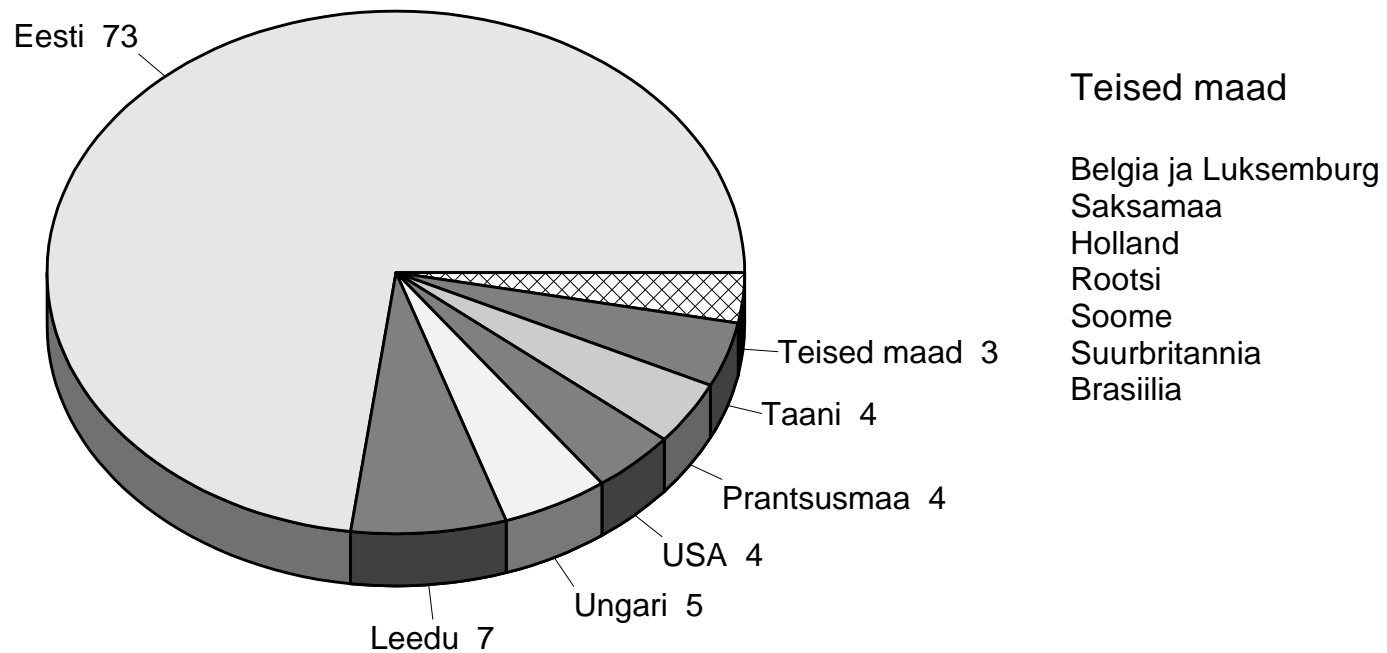
Kodumaise suitsuliha sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

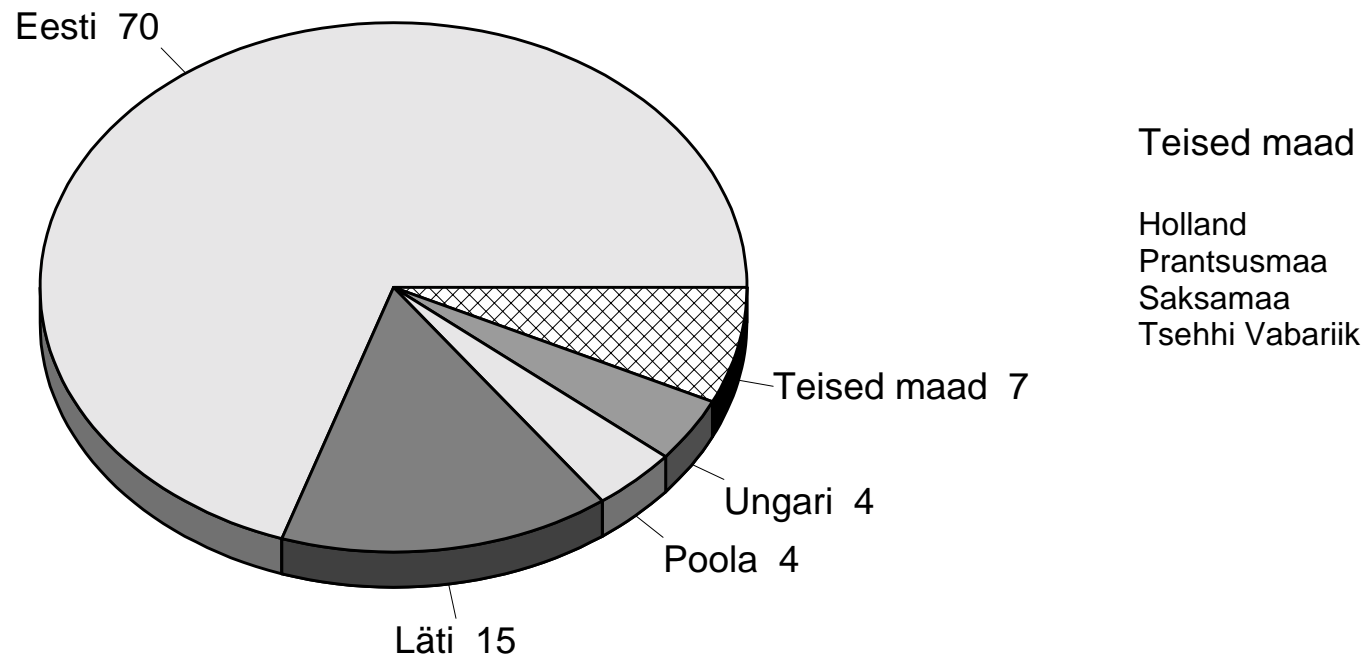
Linnuliha pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Lihakonservide pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 3.5

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	
veiseliha	100.0	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	2.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	97.3	81.6	85.5	90.3	89.5	95.3	97.5	98.0	100.0	-	2.7	18.4	14.5	9.7	10.5	4.7	2.5	2.0	-	-
linnuliha	69.2	34.5	44.0	35.9	43.1	48.9	45.0	60.8	60.6	60.0	30.8	65.5	56.0	64.1	56.9	51.1	55.0	39.2	39.4	40.0	-
lihakonservid	85.7	89.4	93.4	86.5	79.3	81.3	85.5	87.1	81.8	82.1	14.3	10.6	6.6	13.5	20.7	18.7	14.5	12.9	18.2	17.9	-
keeduvorst. viinerid	98.1	99.0	98.3	98.6	99.5	99.4	99.3	99.7	99.9	99.8	1.9	1.0	1.7	1.4	0.5	0.6	0.7	0.3	0.1	0.2	-
suitsuvorst	96.6	98.6	98.0	98.8	98.8	99.0	99.5	99.3	99.3	98.7	3.4	1.4	2.0	1.2	1.2	1.0	0.5	0.7	0.7	1.3	-
suitsuliha	98.7	99.9	98.3	98.3	99.8	99.9	99.6	99.7	99.8	99.5	1.3	0.1	1.7	1.7	0.2	0.1	0.4	0.3	0.2	0.5	-

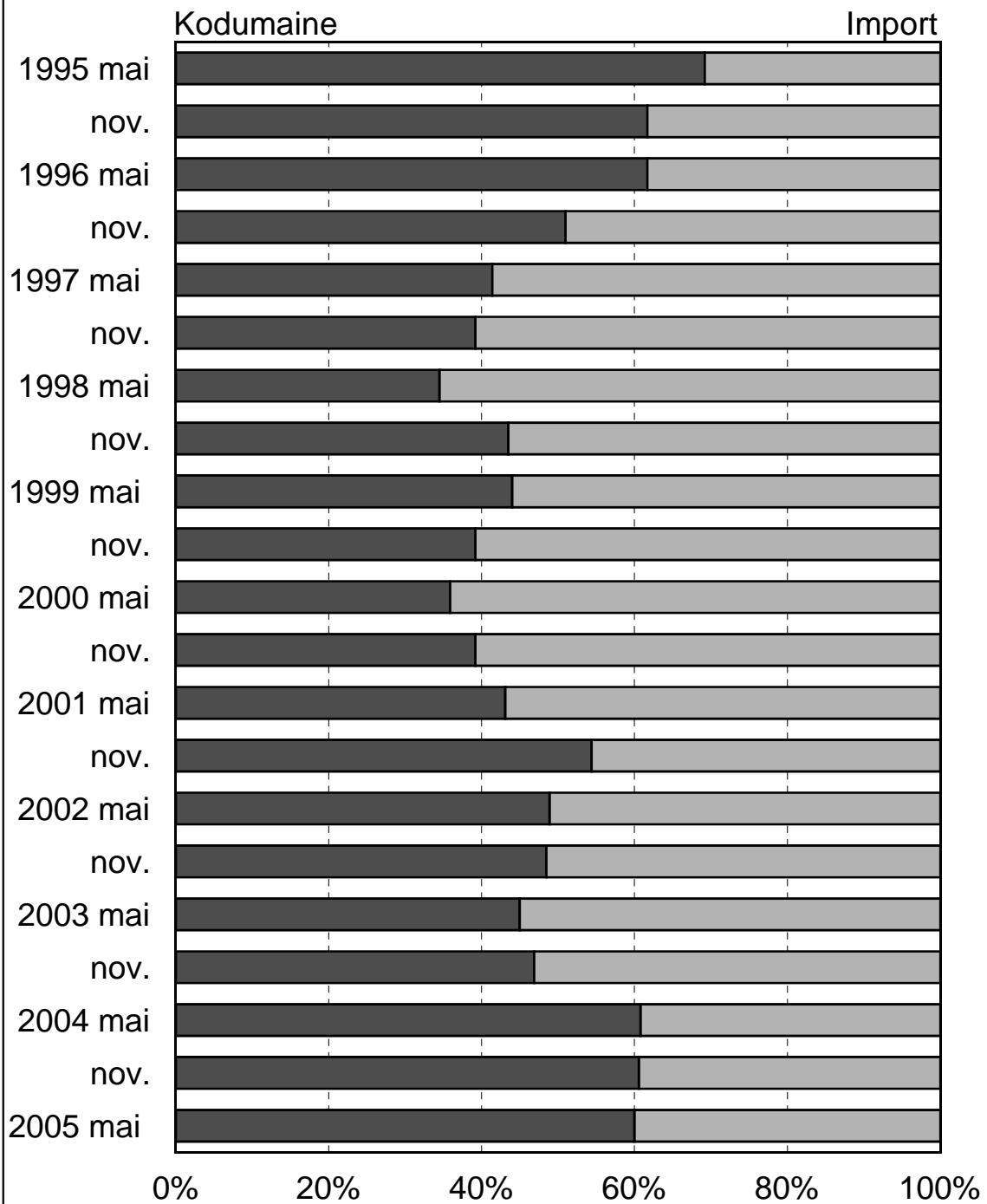
Tabel 3.6

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	60.0	40.0	79.2	20.8	68.9	31.1	32.7	67.3
lihakonservid	82.1	17.9	60.0	40.0	85.5	14.5	86.4	13.7
keeduvorst. viinerid	99.8	0.2	98.5	1.5	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	98.7	1.3	92.8	7.2	99.5	0.5	100.0	-
suitsuliha	99.5	0.5	96.8	3.2	99.9	0.1	100.0	-

Kodumaise- ja importlinnuliha osatähtsus linnuliha kogukäibes

(1995 - 2005 mai)

Tabel 3.7

Kodumaiste ja importlihatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup					Importkaup				
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
veiseliha	74.48	69.52	64.81	67.13	73.80	–	–	–	–	–
sealiha	67.78	63.71	62.32	64.17	64.53	36.96	35.46	32.50	–	–
linnuliha	36.99	38.05	36.43	38.79	38.45	28.33	22.91	22.33	25.03	26.66
lihakonservid	50.60	48.94	48.34	47.35	49.07	46.24	47.62	45.64	40.54	45.27
keeduvorst. viinerid	46.36	45.38	44.00	44.78	45.96	45.90	44.53	43.68	65.91	62.60
suitsuvorst	67.37	64.83	65.51	68.29	71.93	136.04	138.84	145.99	133.65	149.87
suitsuliha	83.52	81.50	78.22	81.80	84.69	–	–	65.48	–	–

Tabel 3.8

Lihatoodete keskmised hinnad 2005. a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	73.80	-	79.59	-	69.17	-	68.37	-
sealiha	64.53	-	73.53	-	61.92	-	53.74	-
linnuliha	38.45	26.66	37.87	37.90	38.68	26.50	37.85	25.99
lihakonservid	49.07	45.27	55.60	62.78	49.33	43.47	42.70	37.05
keeduvorst. viinerid	45.96	62.60	50.10	62.60	45.35	-	41.38	-
suitsuvorst	71.93	149.87	84.72	152.30	68.67	126.18	55.78	-
suitsuliha	84.69	-	90.57	-	83.08	-	70.38	-

4. TERA VILJATOOTED

TERAVILJATOOTED

Leiva sortiment suurenes viimase poole aastaga Eestis keskmiselt 4 nimetuse võrra kaupluse kohta. Tallinna kauplustes suurenes leiva valik 64-lt 69 nimetuseni ja teiste linnade kauplustes 36-lt 43 nimetuseni keskmiselt kaupluses (tabel 4.2). Maakauplustes on müügil 20 sorti leiba keskmiselt kaupluses. Suurim leivavalik oli Ülemiste Rimis – 89 nimetust (nov'04 85 nimetust), järgnes Haabersti Rimi 80 (75) ja Jõgeva Kaubahall 78 nimetusega. Võrreldes 2004. aasta novembriga kallines leivakilo 1,9% ehk 32 senti (tabel 1.10).

Kodumaise **nisujahu** positsioon turul paranes. Eestis toodetud jahu osatähtsus käibes tõusis võrreldes novembriga 79%-lt 86%-ni (tabel 4.5). Eesti jahu käibe kasvule avaldas kindlasti mõju ka 6%-line hinnalangus võrreldes 2004. aasta novembriga. Kodumaine nisujahu maksis tänavu mais 6.69 kr/kg ja importjahu 7.31 kr/kg (tabel 4.7).

Kodumaiste **küpsiste** sortiment suurenes poole aastaga 21-lt nimetuselt 25-ni ja importküpsiste sortiment 55-lt 63-ni keskmiselt kaupluse kohta. Importküpsiste sortimendis suurenes Läti, Poola ja Venemaa küpsiste osakaal, kõigil 3%-punkti võrra. Küpsiseid oli müügil 24 riigist. Eesti küpsiste osatähtsus müügikäibes suurenes viimase poole aastaga 31%-lt 34%-ni. Tallinna kaupluste küpsiste käibes moodustavad kodumaised 45%, teiste linnade ja maakaupluste käibes vaid kolmandiku. Tallinnas oli Eesti küpsiseid müügil 58 ja importküpsiseid 93, teiste linnade kauplustes kodumaiseid 23 ja imporditud 69 ning maal 12 sorti kodumaiseid ja 36 sorti importküpsiseid keskmiselt kaupluse kohta. Enamasti on importküpsised pikema säilivusajaga kui Eesti küpsised ning neid on erinevamaid, mistõttu kaupmehed eelistavad sageli neid.

Eestis toodetud **makaronide** osatähtsus käibes on vaid 16%. Kauplustes on müügil 3 nimetust kodumaiseid ja 37 sorti importmakarone. Endiselt ei leia Eestis toodetud makarone paljudest Tallinna kauplustest, seevastu importmakaronide valik Tallinnas oli keskmiselt 61 nimetust. Mujal Eesti linnades oli müügil 4 sorti kodumaiseid ja 41 (novembris 35) sorti importmakarone ning maakauplustes 3 kodumaist ja 18 nimetust importmakarone keskmiselt kaupluses. Tarbija hinnangul on Eesti makaronitooted madala kvaliteediga. Suurenenud on Itaaliast imporditud makaronide valik - 27% (novembris 23%) müügilolevaist makaronidest on toodud Itaaliast. Enim nimetusi makarone oli müügil Stockmannis – kokku 95 sorti, sh 64

Itaaliast (novembris 50), 15 Prantsusmaalt, 9 Soomest, 3 Suurbritanniast ja 4 Sak-samaalt. Eesti makaronid maksid Tallinnas 14.92 kr/kg, teistes linnades 12.64 kr/kg ja maakauplustes 11.61 kr/kg.

Kaerahelveste sortimendist moodustavad kodumaised 79%, Soome kaerahelbed 19% ja Leedu kaerahelbed 2%. Eestimaiseid kaerahelbeid oli müügil keskmiselt 3 ja importkaerahelbeid 1 nimetus kaupluse kohta. Kodumaised kaerahelbed maksid maikuus 15.35 kr/kg ja importkaerahelbed 19.52 kr/kg.

Tabel 4.1

Teraviljatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Leib	4.9	14.5	18.5	23.9	28.0	30.8	31.4	35.0	36.3	40.5	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisujahu k/s	1.2	3.3	3.0	4.4	4.2	4.1	4.5	5.1	5.0	5.1	0.3	2.4	3.4	2.7	3.0	2.8	1.7	1.0	1.0	1.1
Küpsised	6.5	8.9	11.3	15.7	18.6	18.4	16.7	22.3	21.4	25.0	18.4	45.2	52.0	52.2	53.0	56.2	54.7	60.8	55.2	62.9
Makaronid	3.1	0.3	-	-	0.3	2.3	3.9	4.2	3.5	3.6	11.4	26.4	34.2	33.0	39.3	34.3	32.6	38.3	35.6	37.7
Kaerahelbed						2.9	3.4	3.3	3.5	3.8					1.2	1.1	1.0	1.0	1.0	

Tabel 4.2

Teraviljatoodete sortimendi laius 2005. a mais (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	40.5	-	69.3	-	43.3	-	20.3	-
Nisujahu	5.1	1.1	5.5	1.3	5.8	1.3	3.6	0.7
Küpsised	25.0	62.9	58.0	93.0	23.2	68.9	12.0	35.9
Makaronid	3.6	37.7	1.5	61.8	4.6	41.5	2.8	17.9
Kaerahelbed	3.8	1.0	4.8	2.2	4.1	0.9	2.7	0.7

Tabel 4.3

**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe
kaupluses pakutavas teraviljatoodete sortimendis (%)**

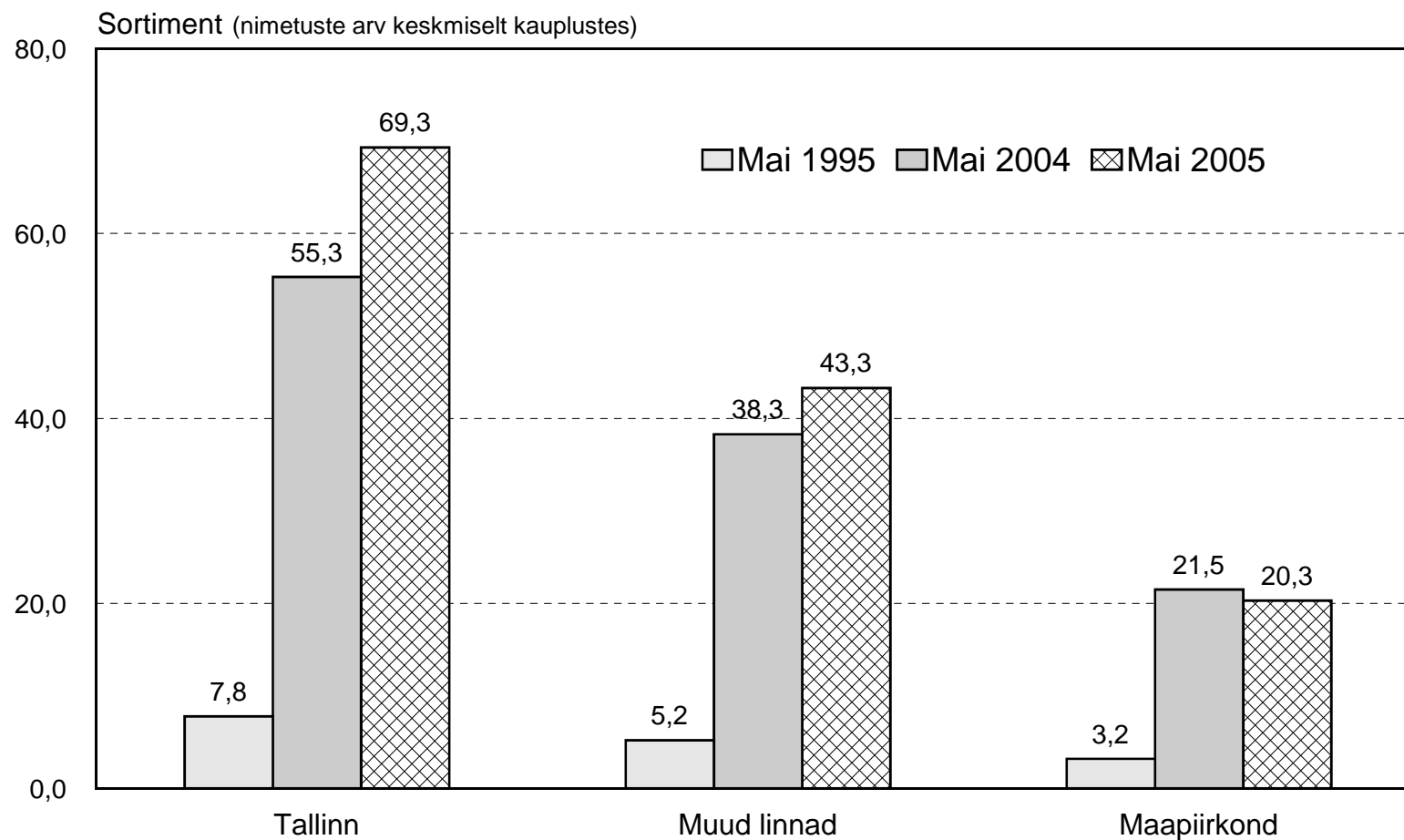
	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Leib	98.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	2.0	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-
Nisujahu k/s	80.0	57.9	46.9	62.0	58.3	59.3	72.8	84.3	83.6	82.4	20.0	42.1	53.1	38.0	41.7	40.7	27.2	15.7	16.4	17.6
Küpsised	26.1	16.5	17.9	23.1	26.0	24.6	23.4	26.8	28.0	28.4	73.9	83.5	82.1	76.9	74.0	75.4	76.6	73.2	72.0	71.6
Makaronid	21.4	1.1	-	-	0.8	6.2	10.6	9.8	9.0	8.8	78.6	98.9	100.0	100.0	99.2	93.8	89.4	90.2	91.0	91.2
Kaerahelbed						71.7	75.6	77.6	78.3	78.7						28.3	24.4	22.4	21.7	21.3

Tabel 4.4

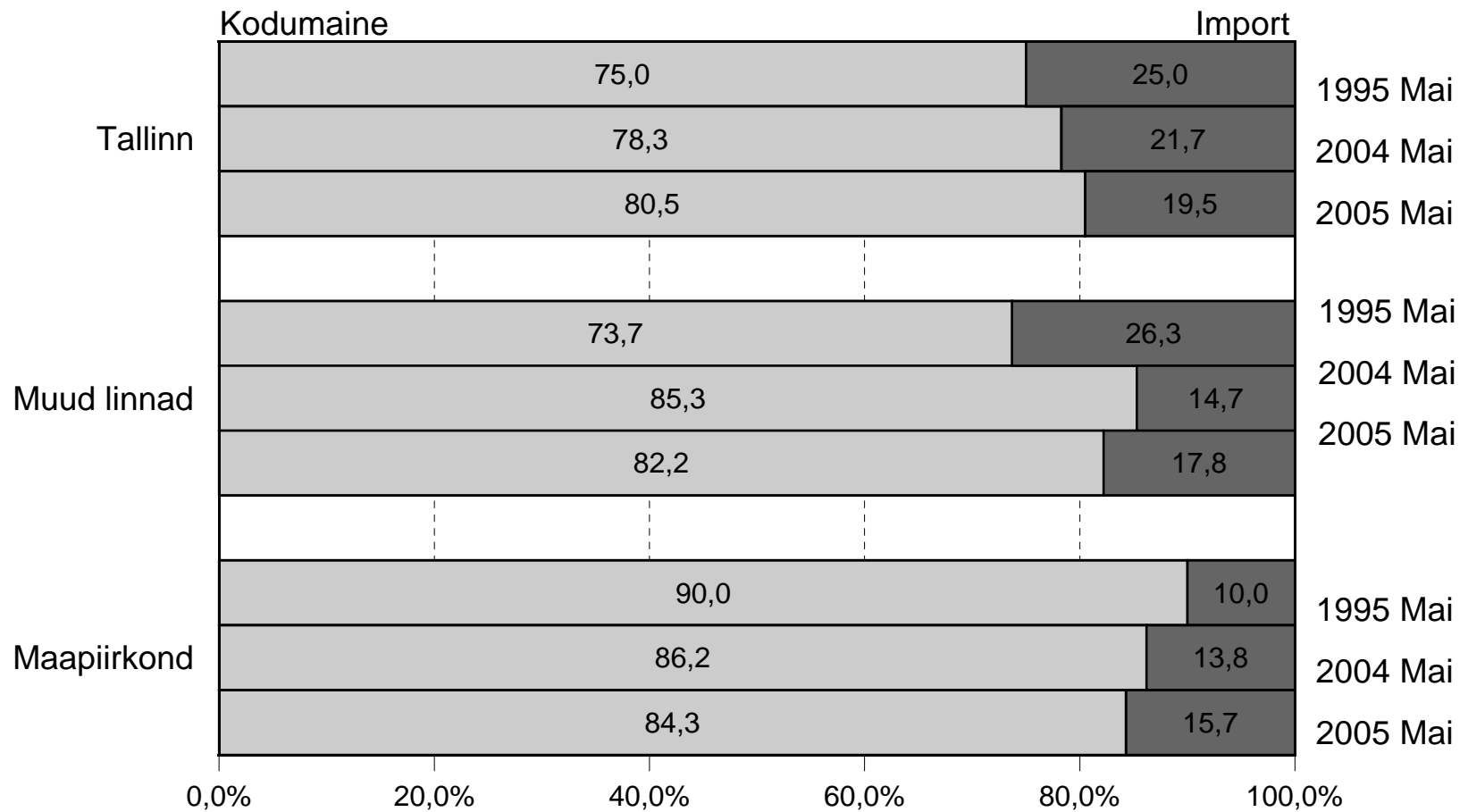
**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe kaupluses
pakutavas teraviljatoodete sortimendis 2005. a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	82.4	17.6	80.5	19.5	82.2	17.8	84.3	15.7
Küpsised	28.4	71.6	38.4	61.6	25.2	74.8	25.0	75.0
Makaronid	8.8	91.2	2.4	97.6	9.9	90.1	13.3	86.7
Kaerahelbed	78.7	21.3	69.0	31.0	81.7	18.3	80.0	20.0

Kodumaise leiva sortiment

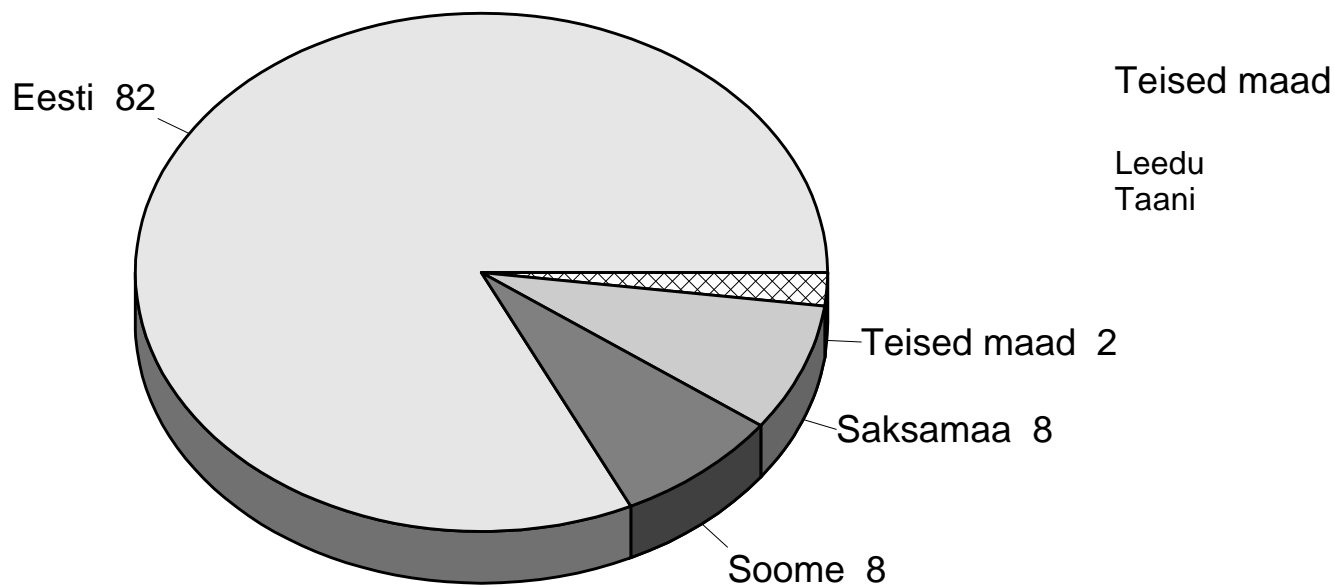

Nisujahu sortiment (%)

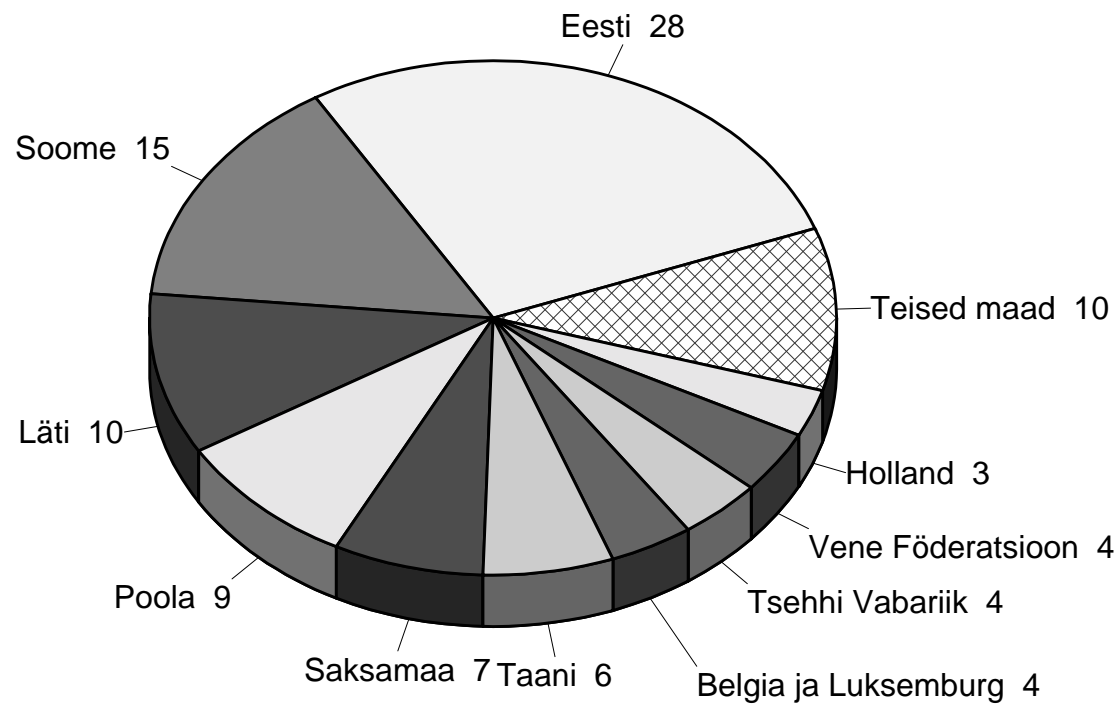
Nisujahu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Küpsiste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

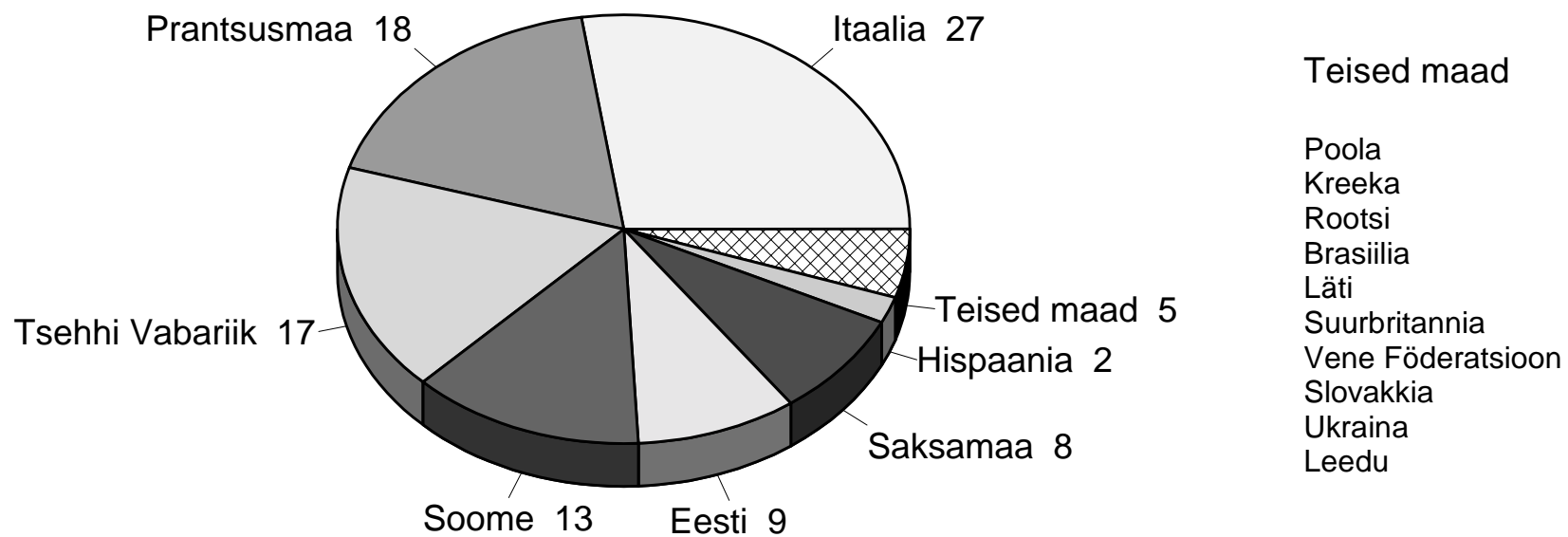

Teised maad

Türgi
Rootsi
Itaalia
Ukraina
Prantsusmaa
Leedu
Brasiilia
Austria
Suurbritannia
Moldaavia
Guatemala
Kreeka
Argentiina
Hispaania
Jugoslaavia
USA
Portugal

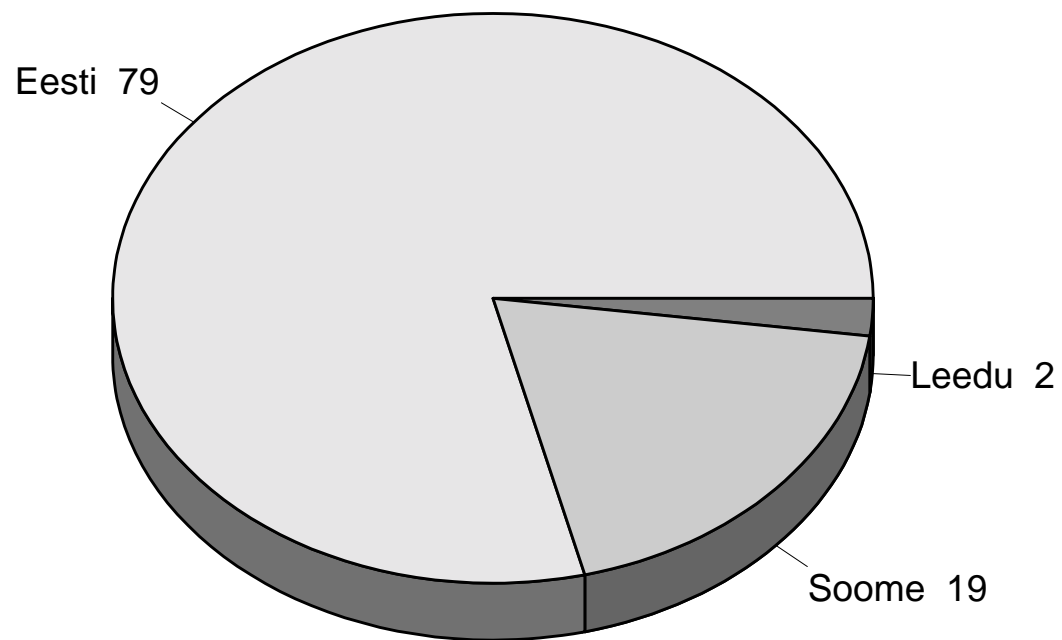
Makaronitoodete pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Kaerahelveste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 4.5

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Leib	99.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-
Nisujahu k/s	98.2	73.2	62.3	68.4	66.2	56.1	72.8	85.2	79.2	86.8	1.8	26.8	37.7	31.6	33.8	43.9	27.2	14.8	20.8	13.2
Küpsised	40.2	30.1	35.5	37.7	44.8	32.0	29.8	32.6	31.4	34.3	59.2	69.9	64.5	62.3	55.2	68.0	70.2	67.4	68.6	65.7
Makaronid	32.7	6.6	-	-	-	14.9	19.0	22.9	17.9	16.5	67.3	93.4	100.0	100.0	100.0	85.1	81.0	77.1	82.1	83.5
Kaerahelbed						73.8	82.0	86.4	88.0	80.2						26.3	18.0	13.5	12.0	19.8

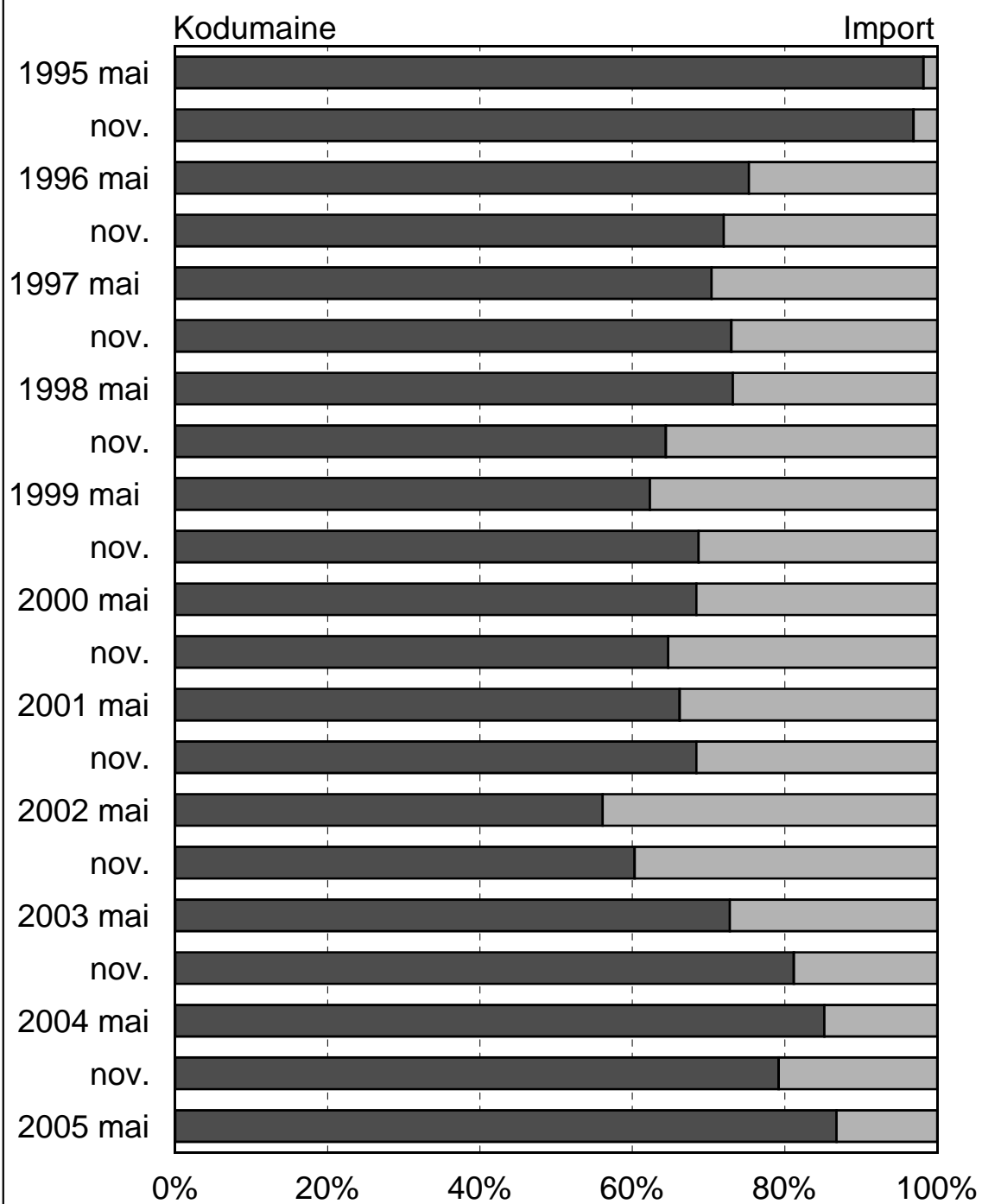
Tabel 4.6

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	86.8	13.2	78.8	21.2	87.7	12.3	88.9	11.1
Küpsised	34.3	65.7	45.3	54.7	31.8	68.2	33.5	66.5
Makaronid	16.5	83.5	9.0	91.0	18.5	81.5	16.4	83.6
Kaerahelbed	80.2	19.8	39.7	60.3	85.9	14.1	89.2	10.8

Kodumaise- ja importnisujahu osatähtsus nisujahu kogukäibes

(1995 - 2005 mai)

Tabel 4.7

Teraviljatoodete keskmised hinnad 2005. a mais (kr/kg)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
Leib	16.59	16.77	16.70	16.82	17.12	28.60	–	–	–	–
Nisujahu k/s	7.71	6.80	6.93	7.12	6.69	6.87	6.89	7.53	7.60	7.31
Küpsised	35.09	33.87	32.25	31.91	33.67	53.85	52.20	52.11	48.09	44.98
Makaronid	13.06	12.89	12.93	11.60	12.48	16.35	15.84	15.79	16.15	15.37
Kaerahelbed	15.45	16.76	15.35	15.49	15.35	18.58	18.28	18.93	19.28	19.52

Tabel 4.8

Teraviljatoodete keskmised hinnad 2005. a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	17.12	-	19.53	-	16.53	-	15.51	-
Nisujahu	6.69	7.31	7.73	7.91	6.74	7.32	5.92	6.68
Küpsised	33.67	44.98	32.47	47.78	34.23	45.63	32.79	41.08
Makaronid	12.48	15.37	14.92	16.45	12.64	15.27	11.61	14.98
Kaerahelbed	15.35	19.52	15.81	19.72	15.26	20.03	15.20	17.80

5. JOOGID

JOOGID

Õlle sortiment suurenes viimase poole aastaga Eestis tervikuna 61 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta (mais 59 nimetust) (tabel 5.1). Kohaliku õlle sortiment püsib juba aasta ühel tasemel - 35 nimetust keskmiselt kaupluses, importõlle valik kasvas novembrikuu 24-lt 25 nimetuseni kaupluses. Tallinnas oli müügil 82 (novembris 73), teistes linnades 38 (novembris 19) ja maakauplustes 3 (novembris 11) nimetust importõlut. Müügil oli õlut 25-st riigist. Pakutavas sortimendis moodustas Eesti õlu 58%, järgnesid Saksamaa (7%) ja Venemaa (7%) õlled. Võrreldes 2004. aasta novembriga suurenes Venemaa, Saksamaa ja Tšehhi õlled osakaal ning vähenes Soome õlle sortiment. Tallinnas suurenes importõlle osakaal õlle käibes 21%-lt 30%-ni. Õllevalik oli kõige rikkalikum Ülemiste Rimis, kus oli müügil 54 kodumaist ja 157 nimetust (novembris 140) importõlut, mis olid pärit 15 riigist, kusjuures 44 nimetust oli toodetud Venemaal. Kodumaise purgiõlle hind langes maiks võrreldes novembriga 2,9%, imporditud purgiõlu kallines 3,8% (tabel 5.7). Seega jõudsid kodumaise ja importõlle hinnad maikuus enam-vähem samale tasemele.

Kodumaise **viina** valik vähenes võrreldes novembriga 2 ja importviina sortiment kasvas 1 toote võrra keskmiselt kaupluse kohta (tabel 5.1). Importviin oli pärit 21 erinevast riigist. Võrreldes eelmise uurimistööga kasvas sortimendis Venemaalt imporditud viinade osakaal 9%-lt 11%-ni ning selle tulemusega tõusis Venemaa Eesti (69%) järel sortimendis teisele kohale. Suurenes ka Ukraina viina osatähtsus sortimendis (3%-ni). Tallinna kauplustes vähenes kodumaise viina sortiment viimase poole aastaga 55-lt 50 tooteni ja importviina valik 48-lt 45-ni (tabel 5.2.). Ka maakauplustes vähenes viina sortiment: kodumaine 43-lt 29 ja importviin 5-lt 3 tooteni keskmiselt kaupluses. Teiste linnade kauplustes suurenes nii kodumaise kui importviina sortiment 3 toote võrra. Kodumaise viina osatähtsus kaupluste käibes jäi Eestis tervikuna enam-vähem eelmise aasta novembri tasemele (89%; nov.'04 90%). Tarbijate hinnanguil on Venemaa ja Ukraina viinad kõrge kvaliteediga ja nägusates pudelites.

Kodumaiste **mahlade** sortimendi laius poole aastaga muutunud ei ole, osatähtsus käibes suurenes 2004. aasta novembrikuu 46%-lt 48%-ni. Importmahlade sortiment suurenes 28-lt 30 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes jäi kodumaiste mahlade valik novembri tasemele (19 nimetust) ja importmahlade sortiment

vähenes 55-lt 48 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta. Vähenes Lätist pärit mahlade arv ja osakaal sortimendis, mille üheks põhjuseks võib olla meedias kõlanud info Läti mahlade kehva kvaliteedi kohta. Samas on müügile tulnud varasemast laiem valik Ukrainast pärit mahlu (2% sortimendis), neid aga igas kaupluses saada ei ole. Suurim mahlavalik oli Ülemiste Rimis, kus oli müügil 21 mahla Eestist, 19 Lätist (novembris 32), 12 Soomest, 11 Ukrainast, 8 Leedust, 7 Austriast, 6 Poolast, 5 Saksamaalt, Portugalist ja Itaaliast, 4 Hollandist ja 1 Tšehhist. Eesti teiste linnade kauplustes suurenes kodumaiste mahlade valik 13-lt 16 ja importmahlade sortiment 28-lt 33 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta. Maakauplustes mahlade valik vähenes. Eestimaise õunamahla liitrine pakk on viimase poole aastaga odavnenud 6,1% (13.14 kr/l-ni), importmahl on aga kallinenud 2,8% (13.29 kr/l-ni).

Tabel 5.1

Kodumaiste ja importjookide sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Õlu	7.3	16.7	19.2	22.4	24.7	28.6	26.5	35.6	35.6	35.9	3.3	8.2	12.6	9.4	10.4	11.0	13.7	18.2	23.8	25.7
Viin	9.0	32.1	38.6	40.5	49.2	43.8	42.0	43.2	42.9	39.8	4.6	9.1	11.8	11.4	12.4	12.9	11.6	14.1	16.6	17.5
Mahl	3.4	11.1	10.6	12.2	16.0	13.8	16.7	14.6	13.8	14.7	14.2	26.6	33.1	32.8	39.7	23.6	22.1	22.9	27.8	30.2

Tabel 5.2

Jookide sortimendi laius 2005. a mais (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	35.9	25.7	42.8	81.8	38.7	22.8	26.9	3.4
Viin	39.8	17.5	50.3	45.7	42.1	18.0	29.8	2.7
Mahl	14.7	30.2	19.2	48.0	16.6	33.3	8.6	15.1

Tabel 5.3

**Kodumaiste ja importjookide suhe
kaupluses pakutavas jookide sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Õlu	68.9	67.1	60.4	70.4	70.4	72.2	65.9	66.2	59.9	58.3	31.1	32.9	39.6	29.6	29.6	27.8	34.1	33.8	40.1	41.7
Viin	66.2	77.9	76.6	78.0	79.9	77.2	78.4	75.4	72.1	69.4	33.8	22.1	23.4	22.0	20.1	22.8	21.6	24.6	27.9	30.6
Mahl	19.3	29.4	24.3	27.1	28.7	36.8	43.1	38.9	33.2	32.7	80.7	70.6	75.7	72.9	71.3	63.2	56.9	61.1	66.8	67.3

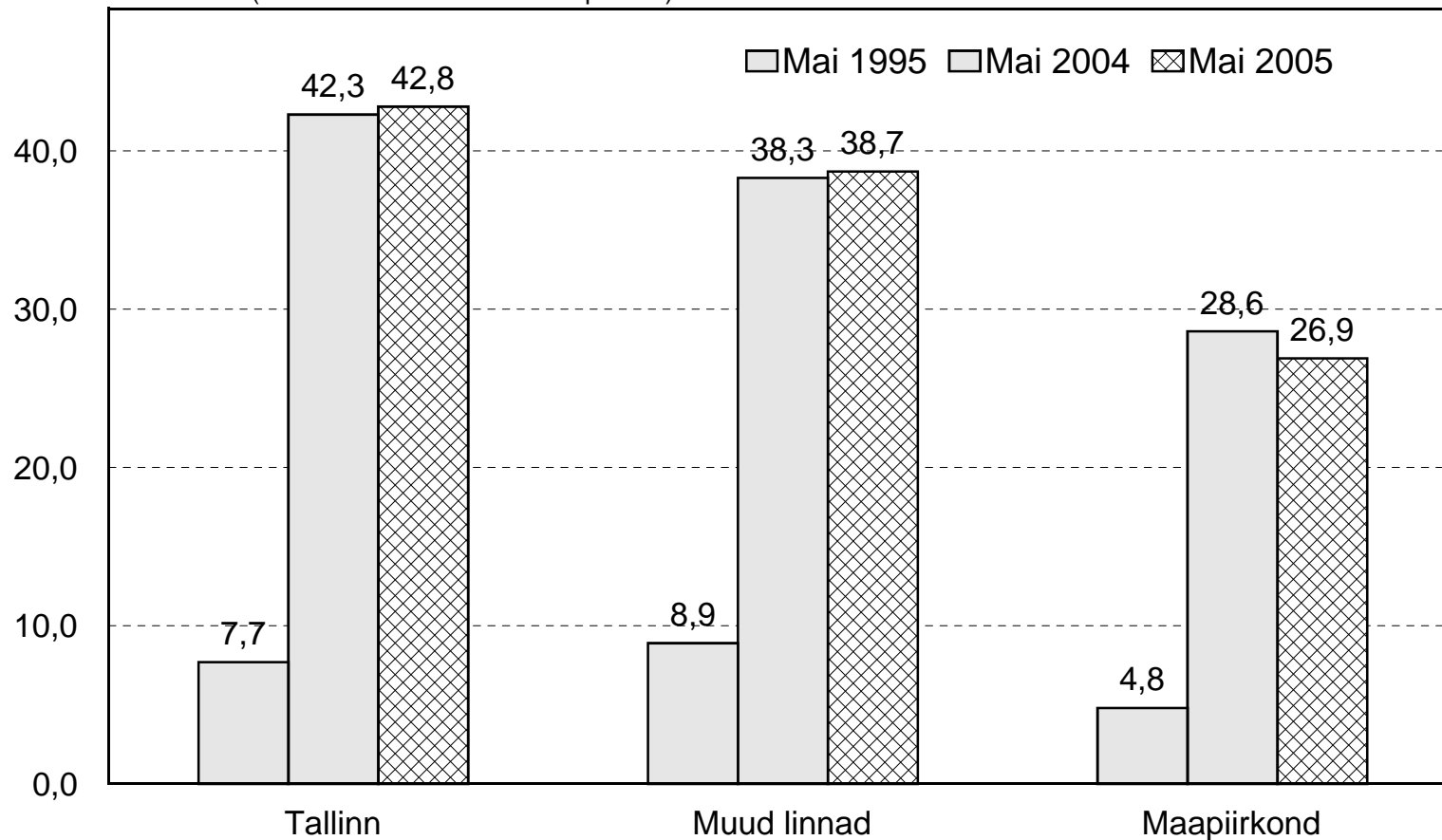
Tabel 5.4

**Kodumaiste ja importjookide suhe kaupluses
pakutavas jookide sortimendis 2005. a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	58.3	41.7	34.4	65.6	62.9	37.1	88.7	11.3
Viin	69.4	30.6	52.4	47.6	70.1	29.9	91.8	8.2
Mahl	32.7	67.3	28.5	71.5	33.2	66.8	36.3	63.7

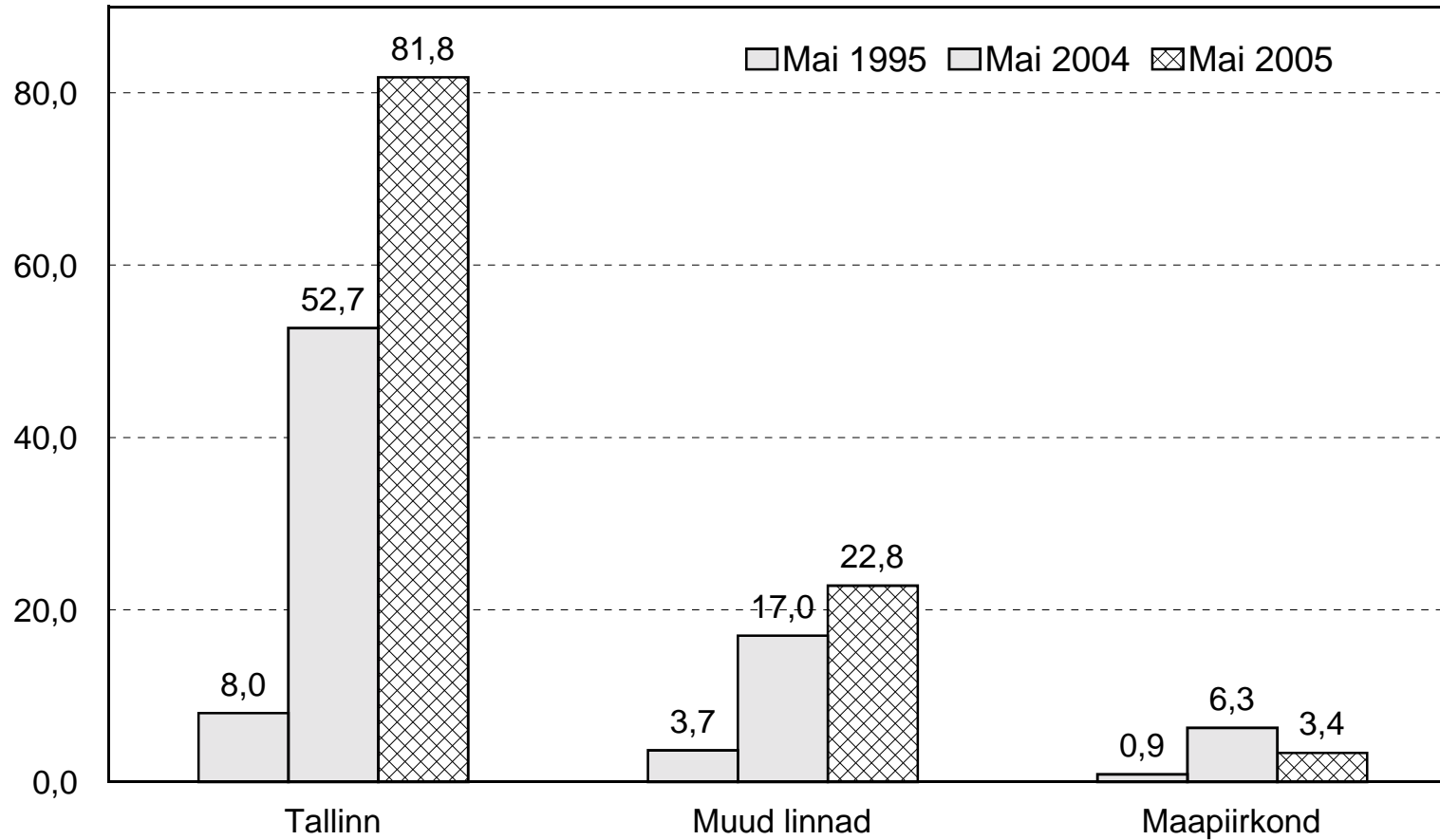
Kodumaise õlle sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

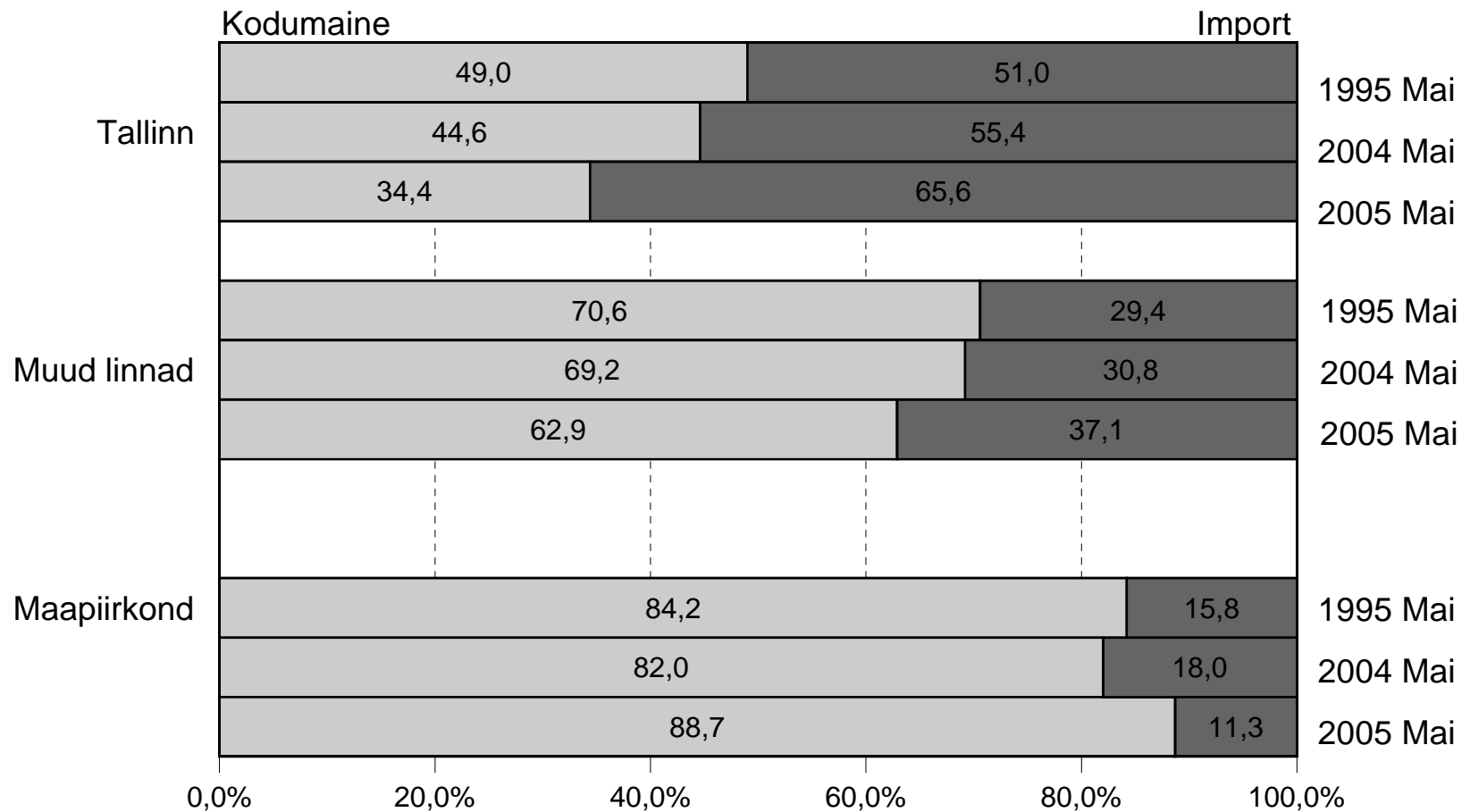

Importõlle sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

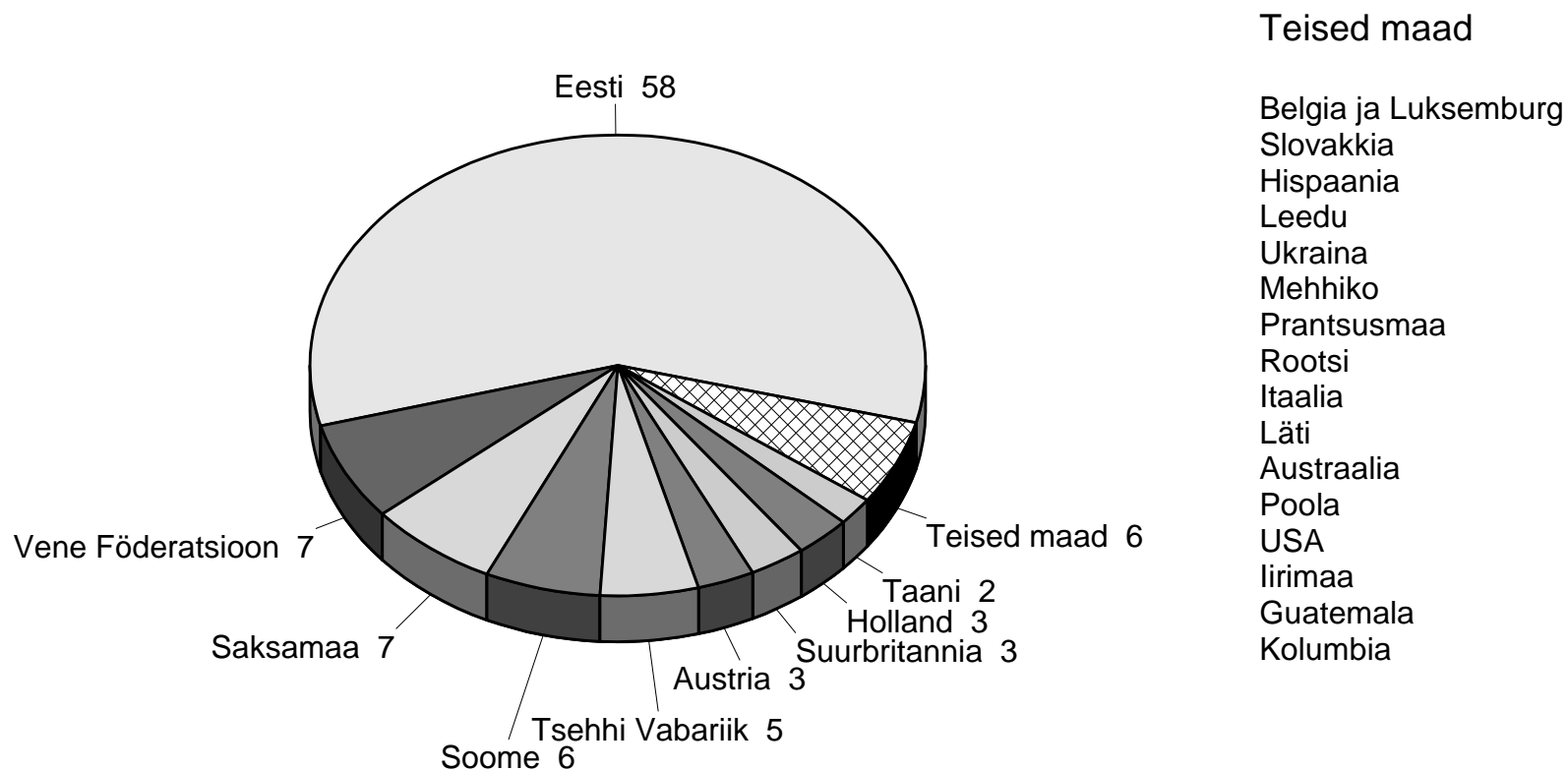

Õlle sortiment (%)

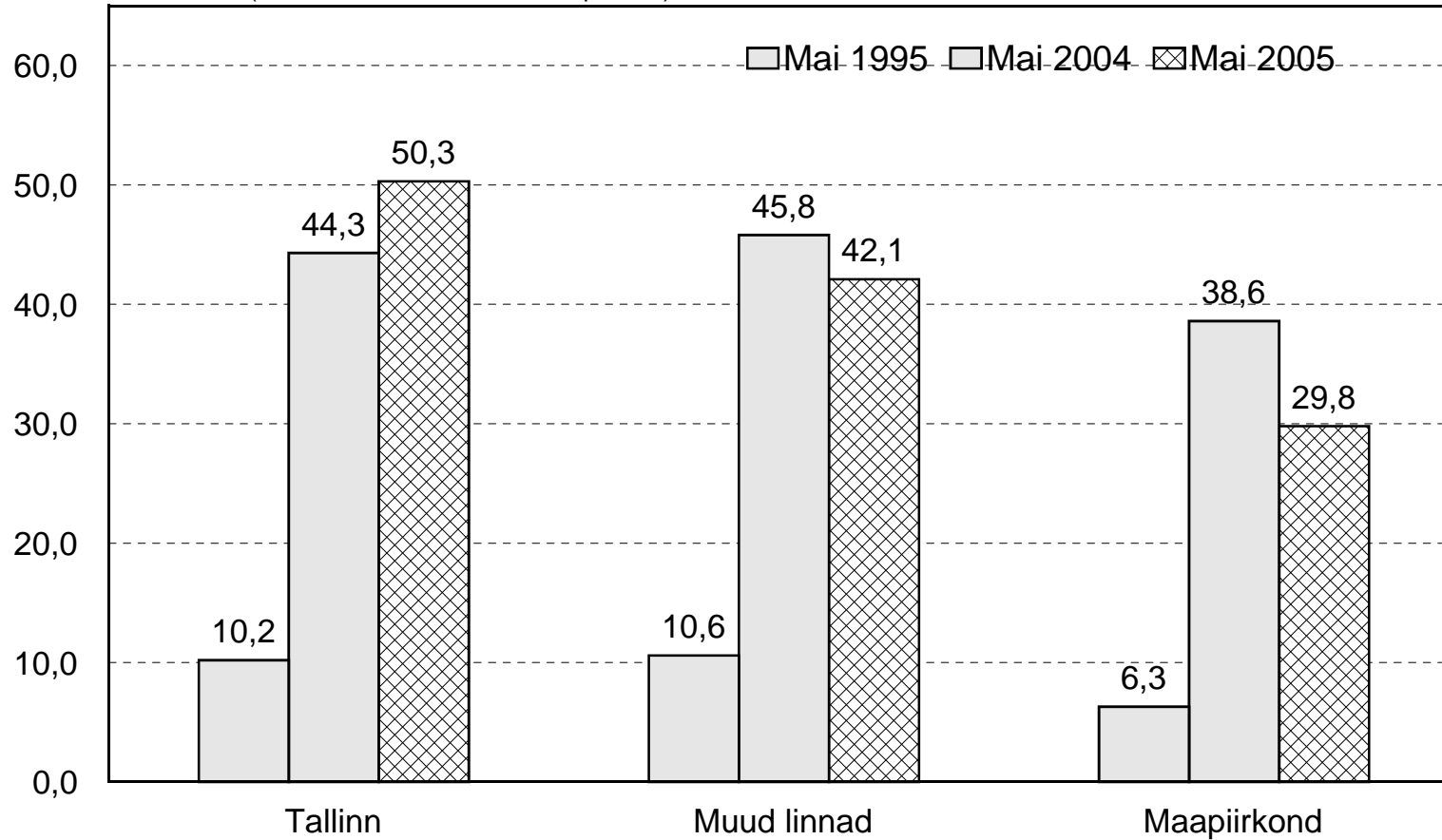
Õlle pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

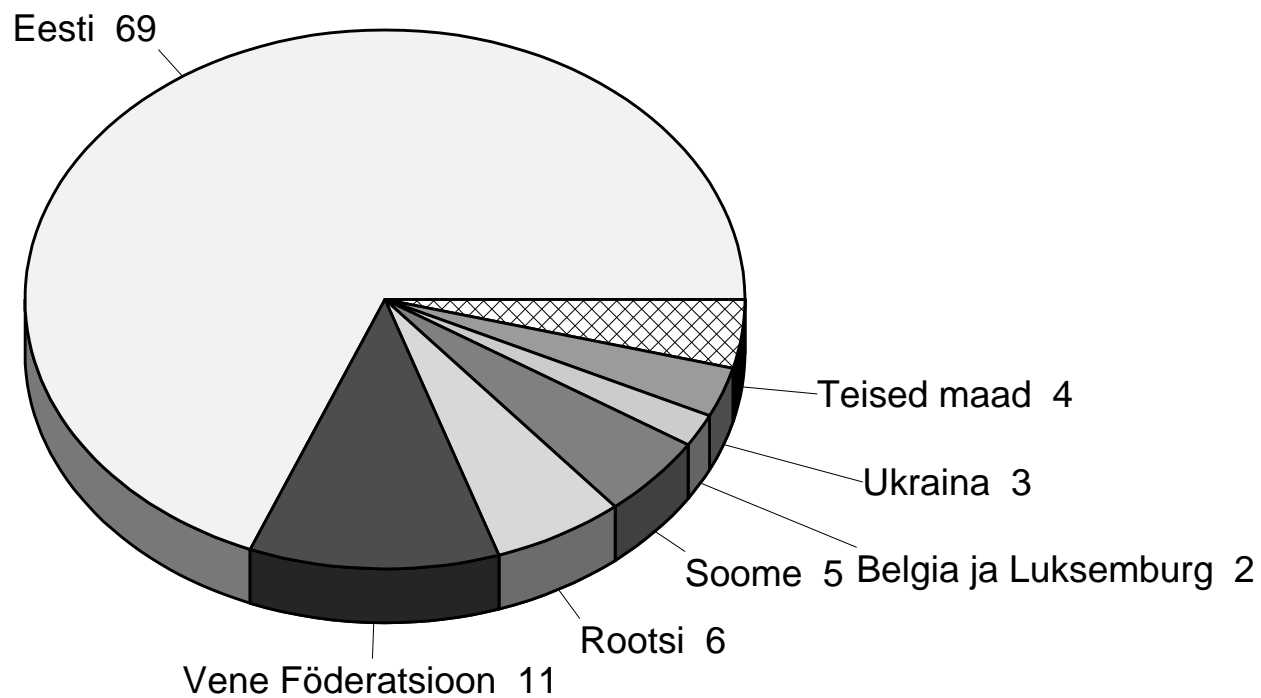
Kodumaise viina sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

Viina pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

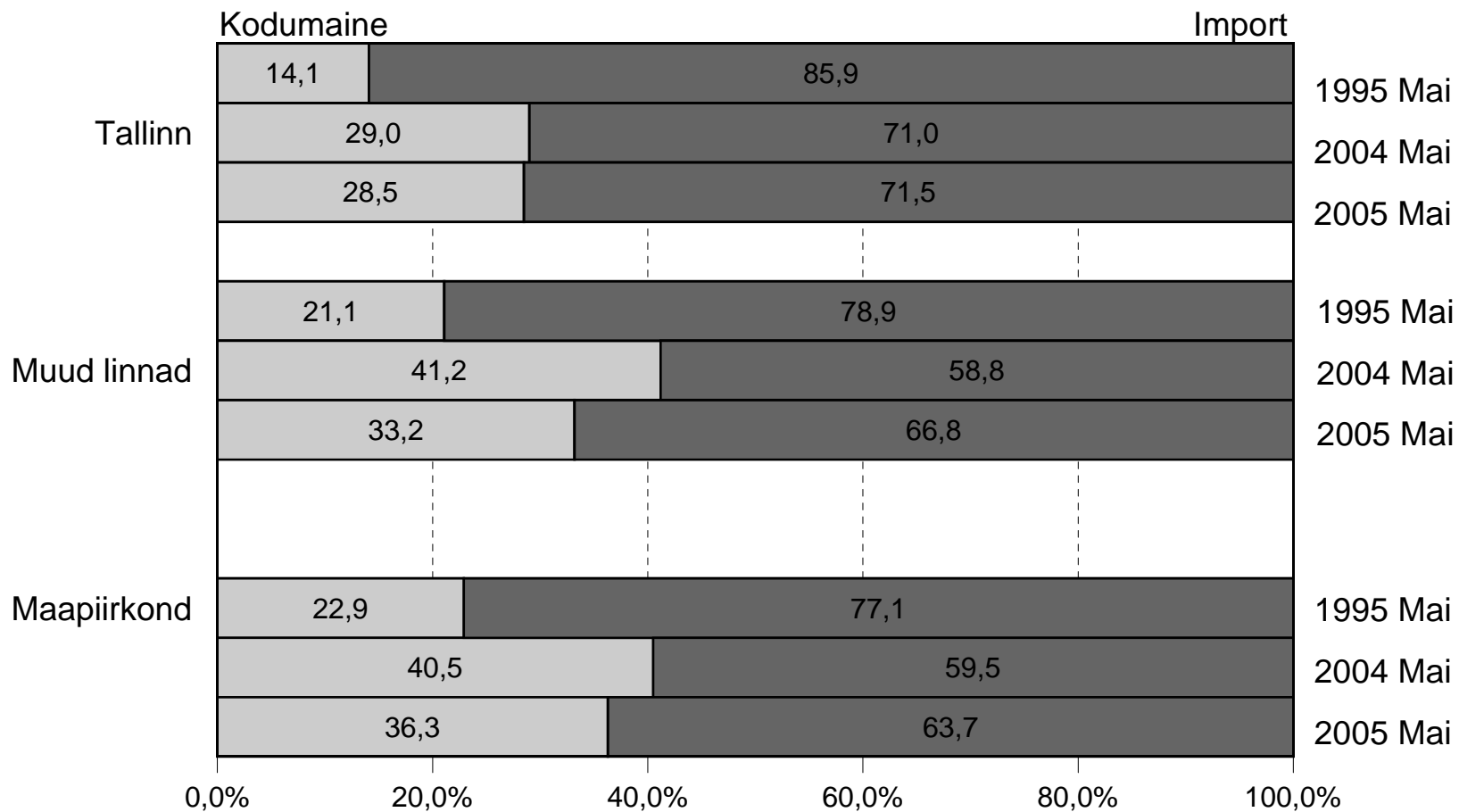
(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Teised maad

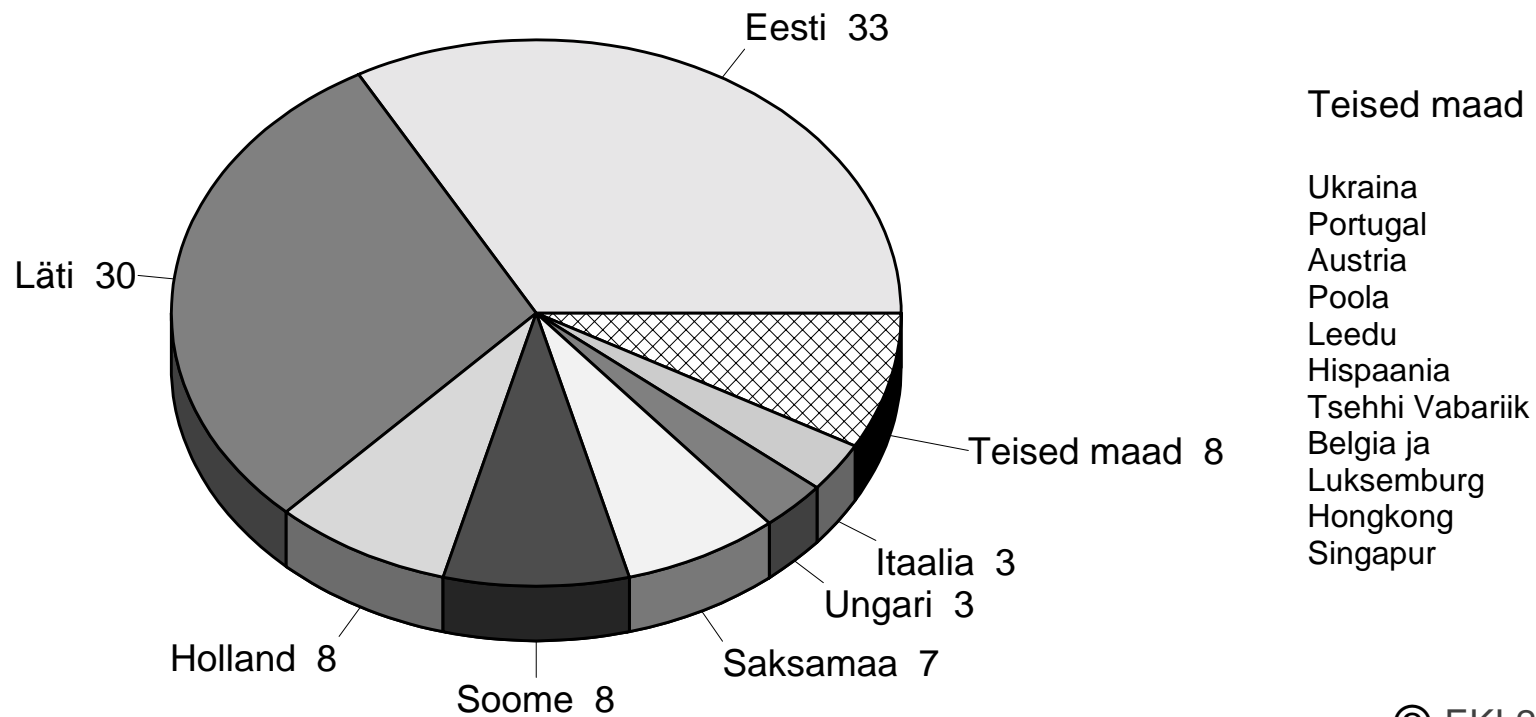
Holland
Itaalia
Läti
Mehhiko
Moldaavia
Norra
Poola
Prantsusmaa
Saksamaa
Suurbritannia
Taani
USA
Brasiilia
Küpros
Filipiinid

Mahla sortiment (%)

Mahla pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 5.5

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup									Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Õlu	91.7	87.3	89.1	92.6	92.8	92.8	91.9	88.3	89.0	88.1	8.3	12.7	10.9	7.4	7.2	7.2	8.1	11.7	11.0	11.9
Viin	93.0	90.7	91.7	92.2	91.3	90.6	91.6	92.7	90.4	88.9	7.0	9.3	8.3	7.8	8.7	9.4	8.4	7.3	9.6	11.1
Mahl	42.2	41.4	39.0	41.0	36.9	43.2	50.3	48.8	46.0	47.8	57.8	58.6	61.0	59.0	63.1	56.8	49.7	51.2	54.0	52.2

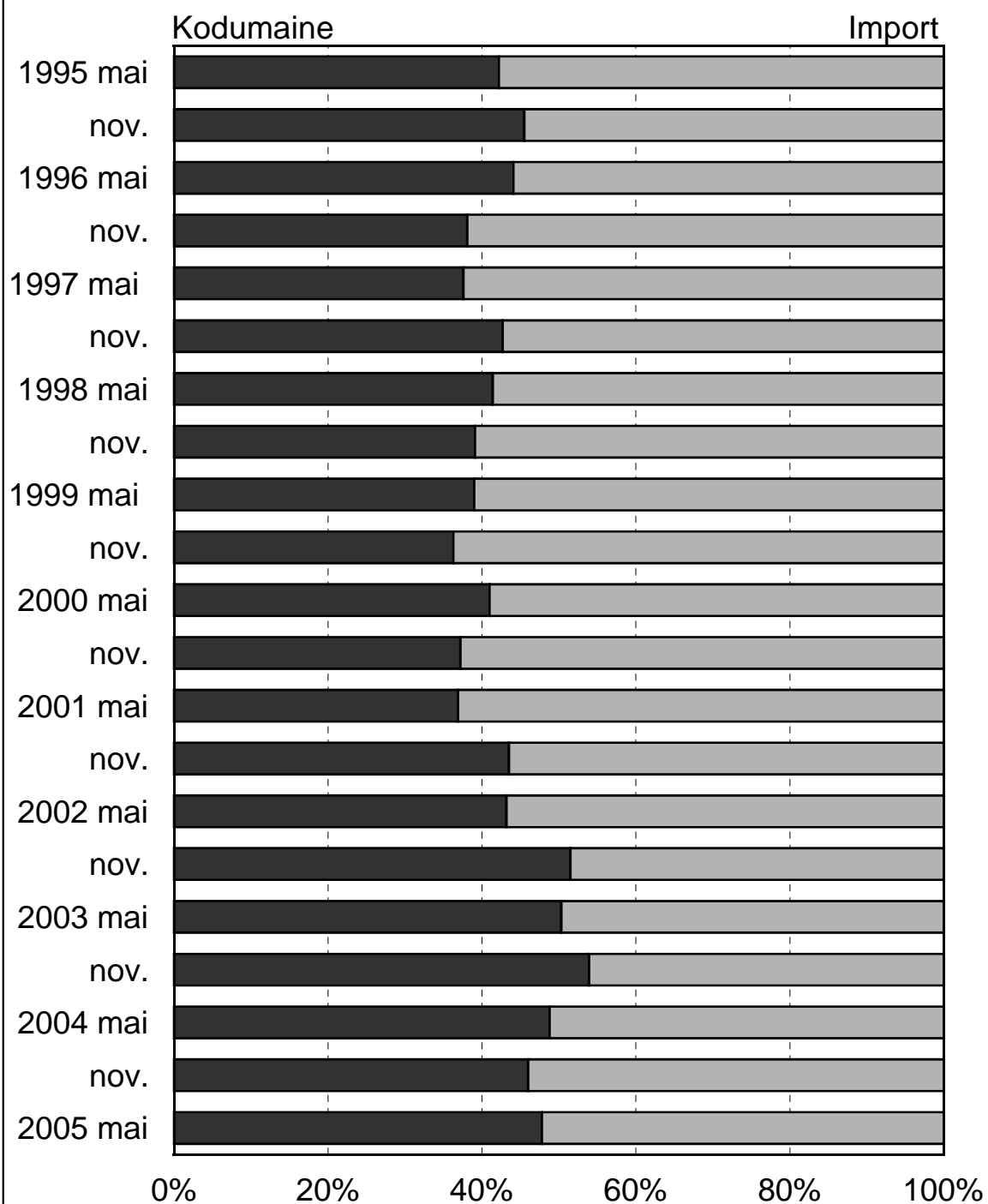
Tabel 5.6

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	88.1	11.9	70.0	30.0	89.7	10.3	93.9	6.1
Viin	88.9	11.1	66.7	33.3	90.6	9.4	96.7	3.3
Mahl	47.8	52.2	51.3	48.7	45.6	54.4	50.5	49.5

Kodumaise- ja importmahla osatähtsus mahla kogukäibes

(1995 - 2005 mai)

Tabel 5.7

Kodumaiste ja importjookide keskmised hinnad (kr/l)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov. 2004	Mai 2005
Õlu	20.90	21.76	22.17	22.19	21.55	26.01	25.33	25.24	24.50	25.43
Viin	145.10	142.77	133.70	134.66	136.93	273.77	284.08	279.96	277.17	255.70
Mahl	14.41	13.06	13.61	13.99	13.14	14.42	12.70	13.09	12.92	13.29

Tabel 5.8

Jookide keskmised hinnad 2005. a mais (kr/l)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	21.55	25.43	22.13	25.83	21.65	25.32	19.72	23.58
Viin	136.93	255.70	146.08	270.24	136.29	246.81	130.36	219.54
Mahl	13.14	13.29	13.71	13.21	13.07	13.63	12.90	11.72

6. MUUD TOIDUKAUBAD

MUUD TOIDUKAUBAD

Loomsed ja taimsed rasvad

Margariini sortiment muutus viimase poole aastaga vähe (tabel 6.1). Kodumaise margariini osatähtsus käibes vähenes 14%-lt 13%-ni (tabel 6.5). Kaks aastat tagasi oli Eesti margariini osatähtsus käibes 17% ja hind 5 krooni madalam (tabel 6.7). Sortimendis suurenes Lätist ja Leedust imporditud margariini osatähtsus.

Kodumaise **toiduõli** sortimendis ja osatähtsuses käibes suurenes veidi Eesti toodete osatähtsus (tabel 6.5).

Eesti 1-liitrine rapsiõli odavnes poole aastaga 1,6%, importrapsiõli kallines 3,9%.

Aiandussaadused

Konservkurgi sortimendis poole aastaga muutusi ei toimunud, osatähtsuses käibes tõusis Eesti kurgi osatähtsus 45%-lt 51%-ni. Põltsamaa Felixi ja Salvesti kurgid on oma maitseomadustelt tarbijate lemmikud ning kui hind püsib, eelistatakse neid importkurgidele. Eesti konservkurgid maksid mais keskmiselt 25.41 kr/kg (nov.'04 25.35 kr/kg) ja importkurgid 20.25 kr/kg (nov.'04 18.46 kr/kg).

Eesti tarbija eelistab üldiselt kodumaist **värsket kurki** ja **tomatit**, kuid vastavalt aastaajast mõjutatud hinnast ostetakse ka importi, eriti siis, kui hinnavahe on väga suur. Eestis kasvatatud värske kurk oli mais importkurgist 35% kallim, kodumaist tomatit veel müügil ei olnud.

Tabel 6.1

Muude toidukaupade sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Margariin	0.3	1.4	1.4	1.7	3.1	2.9	3.8	4.7	4.4	4.4	9.9	10.9	15.3	13.0	13.7	14.8	15.5	16.2	16.2	17.1
Toiduõli	0.2	-	-	1.4	2.4	2.4	2.6	3.2	2.8	3.1	5.7	8.2	10.8	8.3	11.2	9.1	12.4	15.8	17.1	17.3
Konservkurk						6.2	7.7	7.8	7.6	7.5						5.3	5.3	6.2	6.0	5.9
Kurk						0.8	0.7	1.0	1.0	0.9						0.5	0.6	0.5	0.1	0.6
Tomat						-	-	-	0.3	-						1.3	1.6	1.6	1.7	1.9

Tabel 6.2

Muude toidukaupade sortimendi laius 2005. a mais (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	4.4	17.1	5.8	21.2	5.0	18.9	2.5	11.6
Toiduõli	3.1	17.3	4.7	47.0	3.3	16.4	2.0	4.3
Konservkurk	7.5	5.9	15.0	9.7	8.0	6.3	2.7	3.3
Kurk	0.9	0.6	1.0	1.2	0.9	0.5	0.7	0.3
Tomat	-	1.9	-	5.2	-	1.5	-	1.1

Tabel 6.3

**Muude kodumaiste ja importtoidukaupade suhe
kaupluses pakutavas toidukaupade sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Margariin	2.9	11.4	8.4	11.6	18.5	16.2	19.9	22.4	21.4	20.4	97.1	88.6	91.6	88.4	81.5	83.8	80.1	77.6	78.6	79.6
Toiduõli	3.4	–	–	–	17.6	20.7	17.2	16.9	13.9	15.4	96.6	100.0	100.0	85.6	82.4	79.3	82.8	83.1	86.1	84.6
Konservkurk						54.1	59.3	55.5	56.0	55.7						45.9	40.7	44.5	44.0	44.3
Kurk						62.5	53.4	65.2	90.4	60.0						37.5	46.6	34.8	9.6	40.0
Tomat						–	–	–	13.5	–						100.0	100.0	100.0	86.5	100.0

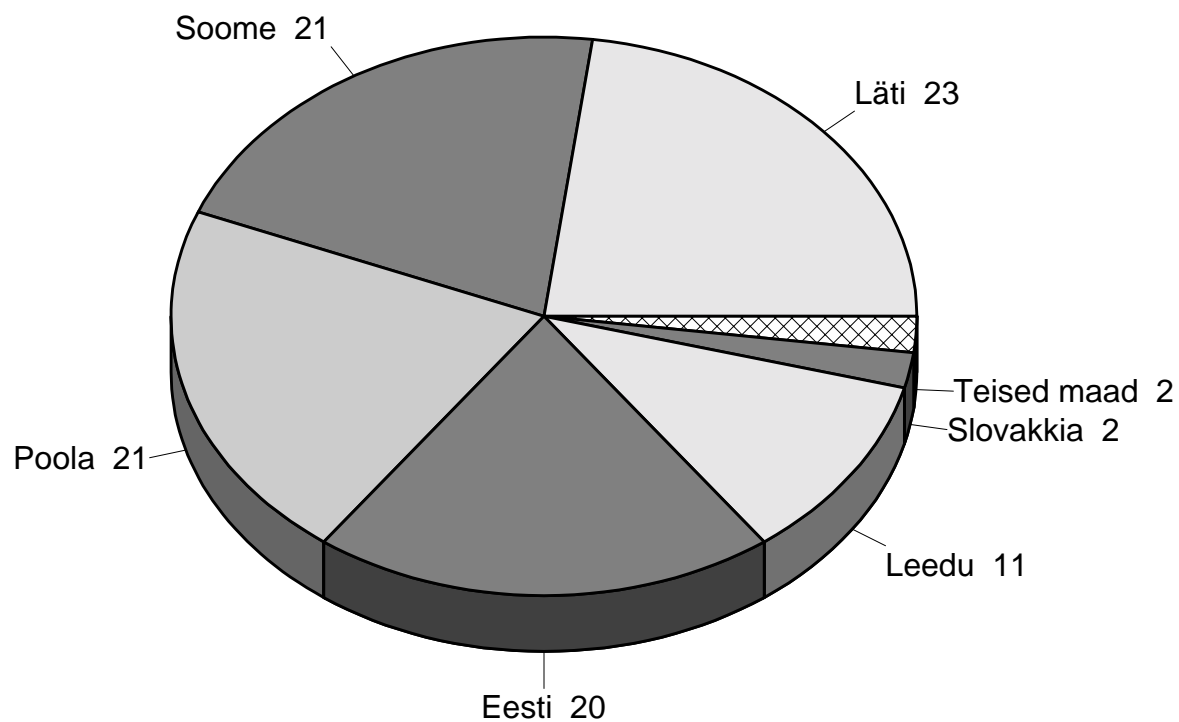
Tabel 6.4

**Muude kodumaiste ja importtoidukaupade suhe kaupluses
pakutavas toidukaupade sortimendis 2005. a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	20.4	79.6	21.6	78.4	20.8	79.2	17.8	82.2
Toiduõli	15.4	84.6	9.0	91.0	16.9	83.1	32.0	68.0
Konservkurk	55.7	44.3	60.8	39.2	55.7	44.3	45.1	54.9
Kurk	60.0	40.0	46.2	53.8	62.9	37.1	66.7	33.3
Tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

Margariini pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

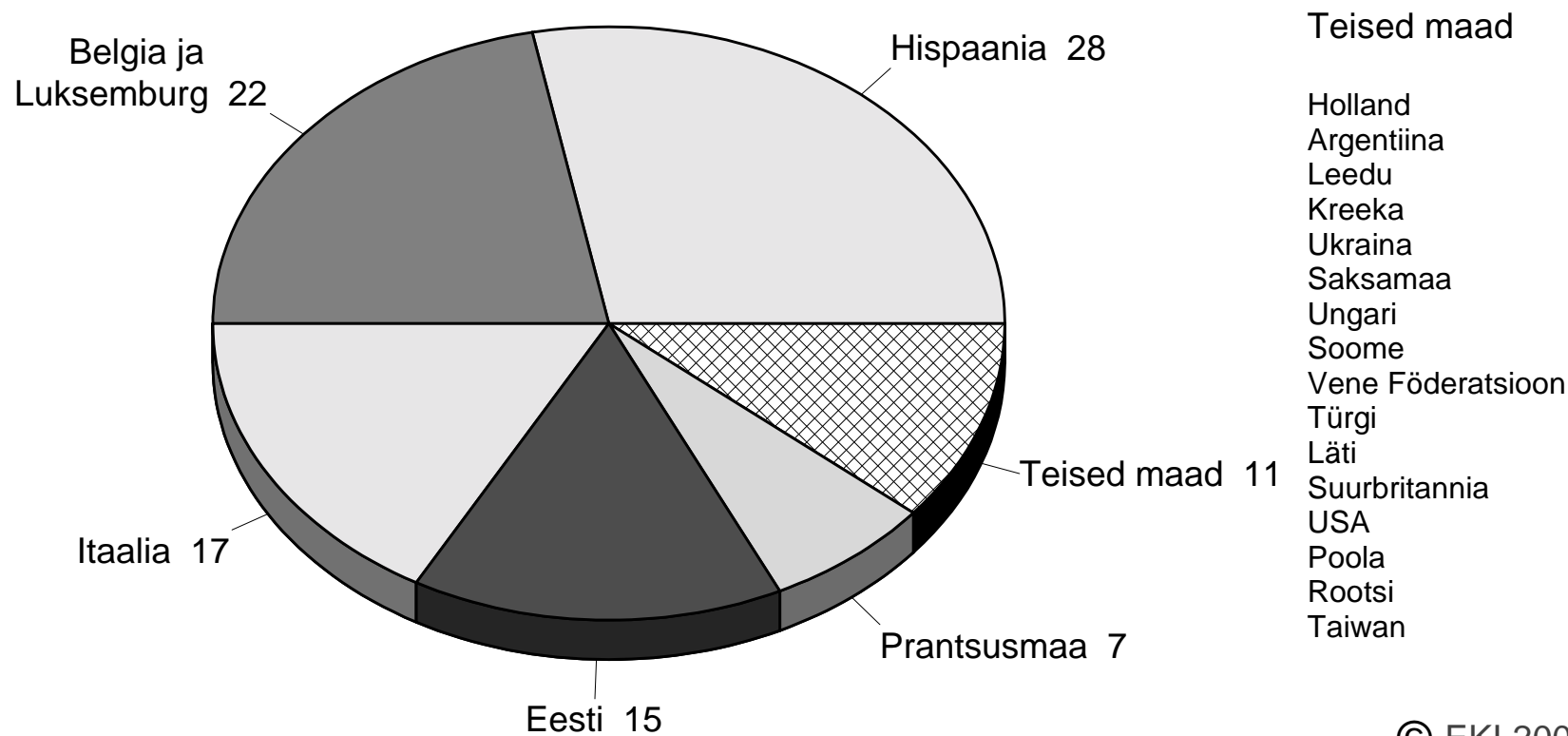

Teised maad

Rootsi
Belgia ja
Luksemburg
Kuuba
Holland
Tsehhi Vabariik
Singapur

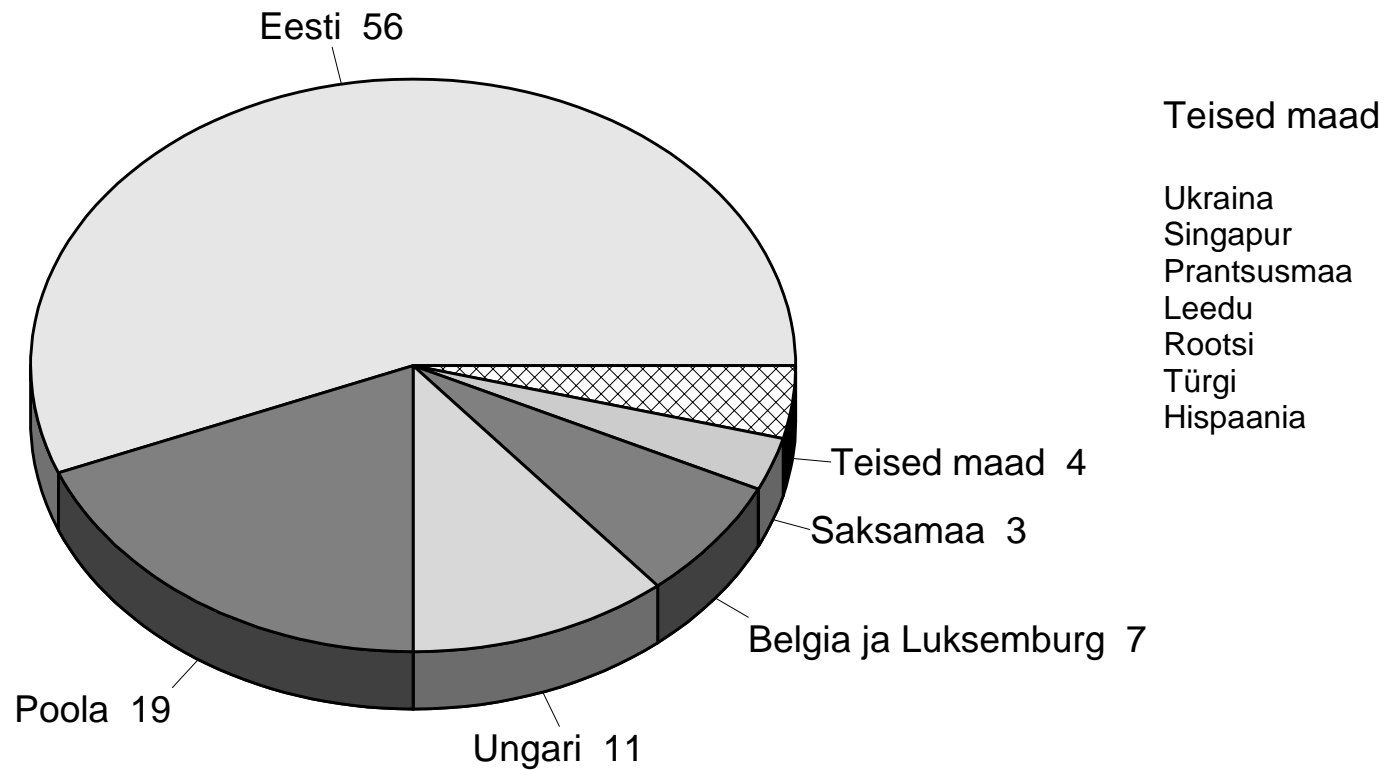
Toiduõli pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Konservkurgi pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 6.5

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 1995	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Margariin	5.2	9.0	4.8	11.4	18.7	8.6	17.3	15.5	14.4	12.8	94.8	91.0	95.2	88.6	81.3	91.4	82.8	84.5	85.6	87.2
Toiduõli	6.0	-	-	21.0	35.3	34.8	28.5	31.3	30.5	31.2	94.0	100.0	100.0	79.0	64.7	65.2	71.5	68.7	69.5	68.8
Konservkurk						45.2	51.9	47.3	45.6	50.9					54.8	48.1	52.7	54.4	49.1	
Kurk						70.0	37.9	86.5	82.0	68.6					30.0	62.1	13.5	18.0	31.4	
Tomat						-	-	1.5	20.4	3.9					100.0	100.0	98.5	79.6	96.1	

Tabel 6.6

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal kaupluste rahalises käibes 2005. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	12.8	87.2	10.2	89.8	12.3	87.8	15.2	84.8
Toiduõli	31.2	68.8	25.2	74.8	26.8	73.2	42.9	57.1
Konservkurk	50.9	49.1	54.3	45.7	51.7	48.3	47.7	52.3
Kurk	68.6	31.4	59.0	41.0	70.6	29.4	69.6	30.4
Tomat	3.9	96.1	-	100.0	5.5	94.5	2.5	97.5

Tabel 6.7

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Nov 2004	Mai 2005
Margariin	43.63	43.21	44.17	48.05	48.21	27.02	27.17	26.39	27.01	26.56
Toiduõli (kr/l)	16.66	16.79	17.23	17.25	16.98	19.48	19.05	19.06	18.42	19.13
Konservkurk	25.87	24.71	24.13	23.35	25.41	22.16	19.76	18.21	18.46	20.25
Kurk	39.05	39.54	37.19	25.45	40.08	31.88	27.86	29.09	23.08	29.75
Tomat	–	–	–	21.00	–	48.01	25.72	24.10	20.29	30.96

Tabel 6.8

Muude toidukaupade keskmised hinnad 2005. a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	48.21	26.56	47.55	30.04	48.93	26.03	47.13	24.98
Toiduõli (kr/l)	16.98	19.13	16.32	16.54	17.38	19.92	16.55	18.44
Konservkurk	25.41	20.25	25.93	20.33	25.35	20.48	24.82	19.24
Kurk	40.08	29.75	43.88	32.00	39.54	29.42	38.71	26.90
Tomat	-	30.96	-	34.02	-	31.20	-	26.12